કુરાન નો ખુલાસો

મૌલાના મોહમ્મદ તાકી હાફીઝ

અલ્વી એકેડેમી (+91 9624829314)

Contents

પારા ૧ ખુલાસો	4
પારા ૨ ખુલાસો	12
પારા ૩ ખુલાસો	18
પારા ૪ ખુલાસો	23
પારા ૫ ખુલાસો	29
પારા ૬ ખુલાસો	34
પારા ૭ ખુલાસો	42
પારા ૮ ખુલાસો	48
પારા ૯ ખુલાસો	57
પારા ૧૦ ખુલાસો	63
પારા ૧૧ ખુલાસો	71
પારા ૧૨ ખુલાસો	78
પારા ૧૩ ખુલાસો	88
પારા ૧૪ ખુલાસો	96
પારા ૧૫ ખુલાસો	103
પારા ૧૬ ખુલાસો	111
પારા ૧૭ ખુલાસો	119
પારા ૧૮ ખુલાસો	127
પારા ૧૯ ખુલાસો	135
પારા ૨૦ ખુલાસો	139
પારા ૨૧ ખુલાસો	146
પારા ૨૨ ખુલાસો	151

પારા ૨૩ ખુલાસો	158
પારા ૨૪ ખુલાસો	164
પારા ૨૫ ખુલાસો	170
પારા ૨૬ ખુલાસો	178
પારા ૨૭ ખુલાસો	186
પારા ૨૮ ખુલાસો	193
પારા ૨૯ ખુલાસો	203
પારા ૩૦ ખુલાસો	211

<u>પારા ૧ ખુલાસો</u>

પહેલા સિપારામાં બે સુરા છે

સૂરએ હમ્દ

1 સૂરએ હમ્દ માં 7 આયત છે આ સુરો મક્કી છે (હમ્દ એટલે વખાણ)

આ સુરા માં અલ્લાહ ના વખાણ અને પ્રશંસા કરવામાં આવી છે એટલે તેનું નામ હમ્દ રાખવામાં આવ્યું છે

<u>સૂરએ બકરા</u>

બીજા નં નો સુરો, સૂરએ બકરા છે આ પારા માં સૂરએ બકરાની 142 આયત છે આ સુરો મદની છે જે કુરાન નો બધાજ કરતા મોટો સુરો છે આ સુરા માં ટોટલ 286 આયત છે (બકરા એટલે ગાય) આ સુરા માં ગાય નો કિસ્સો બયાન થયેલ છે જે આયત નં 67 થી 73 સુધી માં દર્શાવેલ છે એટલે તેનું નામ બકરા રાખવામાં આવ્યુ છે

મક્કી સુરા એ સુરાને કેહવાય છે જે સુરા હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ઉપર મક્કા માં રેહતા હતા ત્યારે નાઝિલ થયા એટલે તેને મક્કી સુરા કેહવાય છે

મક્કી સુરા 86 છે

મદની સુરા એ સુરાને કેહવાય છે જે સુરા હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ મદીના માં રેહતા હતા ત્યારે આપ ઉપર નાઝિલ થયા એટલે તેને મદની સુરા કેહવાય છે

મદની સુરા 28 છે

સૂરએ હમ્દ

સૂરએ હમ્દ કે જેનું બીજું નામ "ફાતેહતુલ કિતાબ" છે આ એ સુરો છે કે જે બધા મુસલમાન ઉપર દરરોજ નમાઝ માં 10 વખત પઢવો વાજીબ છે અને જો કોઈ આ સુરો પઢતા ભૂલી જાય તો તેની નમાઝ બાતિલ છે (હદીસ માં છે: નમાઝ, સૂરએ ફાતેહા વગર નમાઝ નથી. ઓયુને અખબારે રેઝા ભાગ ૨ પેજ ૨૭)

આ સૂરએ ફાતેહા કુરાન નો સર્વ થી બેહતરીન સુરો છે અને બીજી એક રિવાયત માં છે કે જે કોઈ આ સુરા ને 70 વખત કોઈ મરેલ વ્યક્તિ ઉપર પઢે તો તે જીવતો થઈ જાય તો તઅજ્જુબ ન કરો.

આ સુરા નું નામ સૂરએ ફાતેહા, હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમએ રાખ્યું છે.

કુરાન ની તમામ આયતો હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ના સમય માં ભેગી કરીને એક કિતાબ

બનાવી લેવામાં આવી હતી અને આપના કેહવા મુજબ બધાજ સુરા ના નામ અલગ અલગ રાખવામાં આવ્યા હતા, અને બધાજ કરતા પેહલો સુરો, સૂરએ ફાતેહા પણ રસૂલ ના કેહવાં મુજબ કુરાન માં રાખવામાં આવ્યો છે.

હદીસે સકલૈન કે જે ખુબજ ફેમસ હદીસ છે તેમાં રસૂલે ખુદા સ. ઈર્શાદ ફરમાવે છે (હું તમારી વચ્ચે બે કીમતી વસ્તુ છોડીને જાવ છું એક અલ્લાહ ની કિતાબ અને બીજું મારા અહલેબૈત) આ હદીસ થી સાબિત થાય છે કે રસૂલ ના સમય માં જ કુરાન એક કિતાબ ની સુરત માં તૈયાર થઈ ગઈ હતી (કુરાન કિતાબ ની સુરત માં રસૂલ ના સમય માં તૈયાર થઈ ગઈ હતી અને રસૂલ પછી બીજા કોઈએ આ કિતાબને, કિતાબ ની સુરત માં બનાવી છે તે વાત બિલકુલ ખોટી છે)

આ સુરા માં અલ્લાહ ની સિફાત, કયામત, અલ્લાહ ની મઅરફત, દુઆ, અલ્લાહ ના અવલિયા થી મોહબ્બત અને અલ્લાહના દુશ્મનો થી નફરત અને બેઝારી વિષે ઉલ્લેખ થયેલ છે.

આ સુરો પઢવાથી જીસમાંની અને રુહાની બીમારી દુર થાય છે.

<u> બિસ્મિલ્લાહ વિષે અમુક ખાસ નુક્તાઓ</u>

1 બધીજ આસમાની કિતાબો ની શરુવાત માં બિસ્મિલ્લાહ છે

2 આપણા બધાજ નબીઓ અને આઇમાં પોતાના દરેક કામ માં પેહલા બિસ્મિલ્લાહ બોલતા

3 જયારે જનાબે નૂહ અ. સ ને કશ્તી ઉપર બેઠવાનું અને કશ્તી શરુ કરવાની વાત કેહવામા આવી તો કેહવામાં આવ્યું કે તમારી આ કશ્તી બિસ્મિલ્લાહ બોલવાથી શરુ થશે અને બિસ્મિલ્લાહ બોલવાથી બંધ થઇ જશે (એટલે કે કશ્તી ની યાવી બિસ્મિલ્લાહ બોલવું હતું)

4 જયારે જનાબે સુલેમાન અ. સ જનાબે બિલ્કિસ ને ખત લખે છે તો પેહલા બિસ્મિલ્લાહ લખે છે

5 જમવા પેહલા, સૂવા પેહલા, લખવા પહેલા, ભણવા અને પઢવા પેહલા, સફર પેહલા, કોઈ પણ સવારી ઉપર સવાર થવા પેહલા અને બીજા ધણા બધા કામો પેહલા બિસ્મિલ્લાહ બોલવાનો હુકમ આપવામાં આવ્યો છે.

6 હલાલ જાનવર ને ઝબહ કરવા પેહલા બિસ્મિલ્લાહ ન બોલવામાં આવ્યું તો તેનું ગોશ્ત ખાવું હરામ થઈ જશે.

7 બિસ્મિલ્લાહ બધાજ સુરા નો ભાગ છે અને જે કોઈ બિસ્મિલ્લાહ ન પઢે તો તેના માટે એમ કેહવામાં આવતું કે શું તે કુરાન ની બેહતરીન આયત ની યોરી કરી લીધી?.

8 ખાલી એક સુરા માં એટલે કે સૂરએ તોબા માં બિસ્મિલ્લાહ નથી આવ્યું એનું પણ કારણ છે કેમકે આ સુરા ની શરૂવાત માં કુફફાર અને મુશરિક લોકો થી બરાઅત નો ઉલ્લેખ થયેલ છે અને જ્યાં બરાઅત નો ઝિક્ર થયો હોય ત્યાં અલ્લાહ ની મેહરબાની નથી હોતી.

9 બિસ્મિલ્લાહ બોલવાથી શૈતાન નથી આવતો 10 બિસ્મિલ્લાહ અલ્લાહ નો ઝિક્ર છે અને જયારે આપણે બિસ્મિલ્લાહ બોલ્યે છીએ તો મતલબ એ થયો હું આ કાર્ય માં અલ્લાહ ને યાદ કરુ છું અને અલ્લાહ ને ભૂલ્યો નથી એ વાતની સાબિતી આપીએ છીએ.

(સૂરએ બકરા આયત 1 થી 142 સુધી.)

ગાય નો મુખ્તસર કિસ્સો.

એક શખ્સ બીજા શખ્સ ને કતલ કરી નાખે છે અને ખબર નથી હોતી કોણે માર્યો, એટલે બની ઇસરાઇલ ના લોકો જનાબે મુસા અ. પાસે આવે છે અને કહે છે યા નબી આ શખ્સ નો કાતિલ કોણ છે તેની ઓળખાણ કરવી છે કે તેથી અમે બદલો લઈ શકીએ

એટલે જનાબે મુસા અ. કહે છે એક ગાય લઇ આવો અને તેને ઝબહ કરો અને પછી તેને મરેલા શખ્સ થી તય કરો એટલે તે જીવતો થઈ જશે અને પોતાના કાતિલ ની ઓળખાણ કરાવશે પરંતુ આ કોમ નખરા કરવા લાગે છે અને પૂછે છે કેવા રંગ ની હોવી જોઈએ ? શું તમે અમારી સાથે મજાક કરો છો ? આવી રીતે તે નબી ને પરેશાન કરતા હતા, અને આ કિસ્સો, આ સુરા માં બયાન કરેલ છે એટલે આ સુરા નું નામ બકરા રાખ્વામાં આવ્યું છે.

આ પારા માં ઇન્સાન ના પ્રકાર અકીદા વિષે, ફીકહ વિષે, કુરાન મોઅજીઝો છે તે વિષે બયાન કરવામાં આવ્યું છે

હઝરત આદમ અ.સ ની ખીલકત હઝરત હવા નો ઝિક્ર બની ઈસરાઈલ ની ઝીંદગી અને તેઓના નખરા બયાન થયેલ છે

અને હઝરત ઇબ્રાહિમ અ. સ નો કિસ્સો બયાન થયેલ છે.

ઇન્સાન ના ત્રણ પ્રકાર છે મોમીન મુનાફિક અને કાફિર

મોમીન ની પાંચ નિશાનીઓ છે

- 1 દિલ થી ઇમાનદાર હોય
- 2 નમાઝ કાયમ કરતો હોય
- 3 ઇન્ફ્રાક અને દાન કરતો હોય
- 4 અલ્લાહ ની કિતાબ ઉપર ઈમાન હોય
- 5 આખેરત ઉપર ઇમાન હોય

મુનાફિક ની ધણી બધી નિશાનીઓ છે.

ખોટું બોલે, બેઇમાની કરે, વિયાર્યા વગર કામ કરે, દિલ થી બીમાર હોય એટલે ઈર્ષા, ધમંડ, વગેરે... હોય, મૂર્ખ હોય, અલ્લાહ ના હુકમ ની મજાક ઉડાડે, ફિતના ફસાદ ફેલાવતો હોય, ગુમરાહ હોય, અને એક ફેસલો ઉપર બાકી ન રેહતો હોય એટલે અલગ અલગ વાતો માં આવી જતો હોય છે.

અને કાફિરો માટે આવ્યું છે કે તેઓના કાનો ઉપર અને દિલ ઉપર સિક્કો મારી દેવામાં આવ્યો છે અને આંખ ઉપર પરદો લગાડી દેવામાં આવ્યો છે.

કુરાન મોઅજિઝો છે

જે સુરા માં કુરાન ની અઝમત અને મહાનતા બયાન કરવામાં આવી છે તેની શરુવાત માં હુરુફે મુકત્તેઆત આવ્યા છે એટલે અલગ અલગ અક્ષર અને હરફ થી પડવાનું હોય છે એક સાથે મેળવીને નથી પડવાનું જેમકે અલીફ, લામ, મિમ વગેરે....

અહીંયા મોઅજીઝો એ છે કે આ અક્ષર થી તમારા વાતો પણ બને છે અને અલ્લાહ નું કલામ પણ, તો પણ તમે અલ્લાહ ના કલામ જેવું કોઈ કલામ નથી લાવી શકતા અને બનાવી પણ નથી શકતા, અને જયારે પણ હુરુફ્રે મુકત્તેઆત આવે તો આ અક્ષરો નો મતલબ કોઈ ને ખબર નથી સિવાય અલ્લાહ.

હઝરત આદમ અ.સ વિષે સુરા માં બયાન થયેલ ઝિક્ર:

અલ્લાહે હઝરત આદમ અ. સ ને ખલીફા બનાવ્યા.

ફરિશ્તાઓ નું બયાન આ ઇન્સાનો ફિતનો અને ફસાદ કરશે.

અલ્લાહ નું જનાબે આદમ અ. ને ઇલ્મ અતા કરવું .

ફરિશ્તાઓ નું માનવું કે અમારી પાસે ઇલ્મ નથી.

અને ફરિશ્તાઓ નું જનાબે આદમ અ. ને સજદો કરવું.

શૈતાન ને સજદો કરવાની મનાઈ કરી અને અલ્લાહ ના હુકમ ની નાફરમાની કરી.

શૈતાન ને અલ્લાહ ની બાર્ગાહ માં થી ભગાડવામાં આવ્યો.

બની ઈસરાઈલ ની હાલત:

બની ઈસરાઈલ અલ્લાહ ની નેઅમતો ની નાશુક્રી કરતા અને અલ્લાહ તેઓનો ઉપર લાનત મોકલી.

હઝરત ઇબ્રાહિમ નો કિસ્સો:

જનાબે ઇબ્રાહિમ અ. અને તેમના દીકરા જનાબે ઇસ્માઇલ સાથે મળીને ખાને કઅબા બનાવે છે અને અલ્લાહ તઆલા નું તેનું કબૂલ કરવુ

<u>પારા ૨ ખુલાસો</u>

બીજા પારા માં 111 આયત છે જે સૂરએ બકરા ની 142 થી 253 સુધી છે

આ પારા માં અલ્લાહની ઇબાદત વિષે, અલ્લાહ ની ઓળખાણ વિષે, કયામત વિષે, અને મર્યા પછીની ઝીંદગી વિષે, અલ્લાહ ની ઇબાદત ના કાયદા કાનૂન, અને અખલાક એકલા માં કેવા હોવા જોઈએ? અને અખલાક સમાજ માં કેવા હોવો જોઈએ તેના વિષે રોશની નાખે છે.

આ પારા ની શરુવાત માં કીબલા ને બદલવા નો હુકમ આવ્યો છે પેહલા બયતુલ મુક્કદસ તરફ રુખ રાખી નમાઝ પઢાતી હતી અને પછી મક્કા તરફ રુખ રાખી નમાઝ પઢવાનો હુકમ આવ્યો કેમકે હવે મક્કા માં મૂર્તિઓ ને હટાવી દેવામાં આવી હતી.

શહાદત વિષે

જે પણ અલ્લાહ ની રાહ માં શહીદ થાય છે તે જીવતા રહે છે અને અલ્લાહ તરફ થી રિઝ્ક હાસિલ કરે છે.

રોઝા રાખવાનું હુકમ

રોઝા ને વાજીબ થવાનો હુકમ આવ્યો, અને પહેલા ની ઉમ્મત ઉપર પણ રોઝા વાજીબ હતા તે બયાન થયું છે

રમઝાન મહિના માં કુરાન નું નાઝિલ થવું

રમઝાન મહિના માં એક સાથે પુરુ કુરાન નાઝીલ થયું તેનું બયાન છે

કુરાને મજીદ બે રીતે નાઝિલ થયું છે

કુરઆને મજીદ બે રીતે આપણા આખરી નબી હઝરત મોહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહો અલ્યહે વ આવેહી વ સલ્લમ ઉપર નાઝિલ થયું છે

1- ६५४

2- તદરીજી

1-દફઇ એટલે એક સાથે પૂરું કુરઆન નાઝિલ થયું જે માહે રમઝાન માં શબે કદ્ર માં નાઝિલ થયું

2- તદરીજી એટલે કયારેક એક આયત, કયારેક એક થી વધારે આયત, અને કયારેક પૂરો સુરો અલગ અલગ જગ્યા ઉપર નાઝિલ થયો તેને તદરીજી કેહવાય, તદરીજી રીતે કુરઆન ની પેહલી પાંચ આયત ૨૭ ૨જબ એટલે કે ઇદે મબઅસ ના સૂરએ અલક ની નાઝિલ થઈ, અને કુરઆન ની છેલ્લી આયત ઇદે ગદીરનાં દિવસે જયારે મોલા અલી અલિવ્હિસ્સલામ ને મોલા બનાવ્યા અને દિને ઈસ્લામ કામિલ અને મુકમ્મલ થયો ત્યારે નાઝિલ થઈ

એ આયત સૂરએ માએદા આયત નંબર ૩ હતી.

આયતે બિર અને બિર ના પક્રાર,

કુરાન ખુલાસો

બિર એટલે નેકી અને જે ખુબજ વધારે નેકી કરનાર હોય તેને "બિર" કેહવાય, આયત નં 177

આ આયત માં તમામ એહકામ બયાન થયેલ છે અકીદા વિષે, ઇબાદત વિષે, લોકો સાથે લેણ દેણ ના મામલા, લોકો સાથે વર્તાવ વિષે,

અને પછી 177 થી આગળ ની આયતો માં નીયે દર્શાવેલ વિષય ઉપર રોશની નાખવામાં આવી છે

- 1 સફા મારવા ની સઈ
- 2 મુરદાર, લોહી, સુવવર, નું હરામ હોવું.
- 3 કેસાસ (ઇસ્લામિક કાનૂન પ્રમાણે સજા)
- 4 वसीयत
- 5 રોઝા
- 6 એઅતેકાફ
- 7 હરામ કમાઇ
- 8 કમરી તારીખ (યાંદ પ્રમાણે ઇસ્લામિક તારીખ)
- 9 જેહાદ
- 10 కళ
- 11 ઇન્ફાક (દાન કરવું)
- 12 હિજરત

13 શરાબ અને જુગાર હરામ

14 મુશરિક થી નિકાહ ન કરવા

15 હૈઝ માં સંભોગ ન કરવો

16 ઈલા (મર્દ જયારે તેની પત્ની થી ગુસ્સો થઈ જાય છે ત્યારે તે કસમ ખાય છે કે હવે હું મારી પત્ની સાથે અમુક મહિના સુધી સંભોગ નહિ કરીશ અને તેને તલાક પણ ન આપે)

17 तवाड

18 બયાઓને દૂધ પીવડાવવા નો હુકમ

19 મહેર

20 डवावा

21 બેવા અને તલાક થયેલી ઓરતો સાથે નીકાહ

તાઉન નો કિસ્સો આયત નં 243

શામ માં એક જગ્યા ઉપર તાઉન ની બીમારી આવી અને અમુક લોકો મોત ના ડર થી બીજા ગામ માં યાલ્યા ગયા અલ્લાહ તઆલાએ બે ફરિશ્તા મોકલયા અને તેઓને મોત આપી એટલે લોકોને ખબર પડે કે મોત થી કોઈ ભાગી શકે નહિ અને અમુક સમય પછી એક નબી કે જેનું નામ, જનાબે હિઝકીલ હતું ત્યાંથી પસાર થયા અને આ મંઝર જોયું તો આપે દુઆ કરી અને તેઓ ફરી વખત જીવતા થઇ ગયા.

તાલુત નો કિસ્સો આયત 246

જનાબે મુસા અ. સ ના ઇન્તેકાલ પછી જયારે ધણો બધો સમય ગુજરી ગયો ત્યારે બની ઇસરાઇલ ના એક નબી કે જેનું નામ શમઉન હતું, આપની પાસે બની ઇસરાઇલ ના લોકો આવ્યા અને કહ્યું કે અમારી માટે એક બાદશાહ નક્કી કરો તો નબીએ અલ્લાહ નો કલામ સંભળાવ્યો અને કહ્યું કે અલ્લાહ તઆલાએ તમારા માટે તાલુત ને બાદશાહ બનાવ્યો છે તો એ લોકો કહે છે કે આ કેવી રીતે મુમકિન છે? એ તો અમીર અને માલદાર નથી?,

તો આપ હઝરત ફરમાવે છે કે અલ્લાહ જેને યાહે તેને મુલ્ક આપે છે અને પછી તાલુત નું લશ્કર જાલુત ના લશ્કર સામે જંગ કરે છે તો તાલુત નું લશ્કર જીતી જાય છે અને જાલુત ની મોત નબી દાવુદ અ. સ ના હાથે

થાય છે અને આવી રીતે બની ઈસરાઈલ ની કોમ ઝાલિમો થી નજાત પામે છે અને જનાબે દાવુદ ની બહાદુરી બધાની સામે આવે છે.

<u>પારા ૩ ખુલાસો</u>

આ પારા માં બે સુરા ના ભાગ છે એક સૂરએ બકરા નો છેલ્લો ભાગ અને બીજો સૂરએ આલે ઈમરાન નો પેલો ભાગ.

બન્ને સુરા ની મુનાસેબત.(બકરા અને આલે ઈમરાન) બન્ને સુરામાં કુરઆને મજીદ ની હકાનીય્યત નો ઝિક, બન્ને સુરા માં અહલે કિતાબ થી ખિતાબ (સૂરએ બકરા માં યહૂદી લોકો ને ખેતાબ કરીને કેહવામાં આવ્યું છે તો સૂરએ આલે ઈમરાન માં નસારા ને)

સૂરએ બકરા.

સૂરએ બકરા ની 253 થી લઇ ને છેલ્લી આયત 286 સુધી આ પારા માં આયતો છે, અને આ પારા માં કુરાન ની બધાજ કરતા મોટી આયત એટલે કે આયત નં 282 છે,

બે મહાન આયતો,

1 આયતલ કૂર્સી, સૂરએ બકરા આયત 255 થી આયતલ કુરસી આવી છે આ આયત માં કુરસી શબ્દ આવ્યો છે એટલે આ આયત ને આયતલ કુરસી કેહવાય છે, આ આયત પડવાની ખુબજ વધારે ફઝીલત બયાન થઈ છે ઈમામ અલી અ. ફરમાવે છે એક પણ રાત

એવી નથી ગુજરી કે મે આયતલ કુરસી ન પડી હોય, આ આયત ની અંદર અલ્લાહ ની 16 સિફતો બયાન થઈ છે.

2 સૂરએ બકરા આયત 282 કુરાન ની બધાજ કરતા મોટી આયત છે, આ આયત ને આયતે મુદાયેના કેહવાય છે (લોકોની સાથે જયારે માલ લેણ દેણ કરો તો લખાણ લ્યો અથવા કોઈને ગવાહ બનાવો) હદીસ માં છે કે જ્યારે કોઈ ની સાથે મામલો કરો અને જો લખાણ ન કરાવ્યું અને ગવાહ ન બનાવાયા તો જો મામલા માં નુકસાની થઈ તો પછી કેટલી પણ દુઆ માંગો અલ્લાહ કબૂલ નહિ કરે, કેમકે અલ્લાહ કેહશે કે કેમ મારી વાત ઉપર અમલ ન કર્યો,

જનાબે ઇબ્રાહિમ અ, અને નમરુદ ની યર્યા અને જનાબે ઇબ્રાહિમ ની દુઆ

બે કિસ્સા મુરદાર ને જીવતા કરવાની મિસાલ અને કયામત નું યકીન.

1 જનાબે ઉઝેર નો કિસ્સો, જેમાં 100 વર્ષ પછી ફરી વખત આપને જીવતા કરવામાં આવ્યા, આયત 259.

2 જનાબે ઇબ્રાહિમ નું યાર પક્ષીઓને (મોર, કૂકડો, કબૂતર, કાગડો) ઝબહ કરી યારે બાજુ ફેલાવું અને અલ્લાહ નું ફરી વખત તે પક્ષીઓને જીવતા કરી આપવું. આયત 260.

દાન

અને સૂરએ બકરા ના આખરી ભાગ માં ઇન્ફ્રાક કરવાનો હુકમ અને વ્યાજ થી બયવાનો હુકમ,

સદકો આપવાથી અને દાન કરવાથી માલ ઓછો નથી થતો વધારે થાય છે.

ગરીબ લોકો નો હક અમીરો ના માલ માં હોય છે જો બધાજ અમીર ગરીબ લોકો નો હક અદા કરત તો આજે કોઈ પણ ગરીબ ન જોવા મળત.

અને જે પણ દાન કરે છે તેનો સવાબ અલ્લાહ પાસે છે અને તેની માટે કોઈ ડર અને ગમ નથી, આયત 274

व्याथ

અને વ્યાજ આપવાથી માલ ધટે છે અને ઓછો થાય છે, જે લોકો વ્યાજ ખાય છે તે કયામતના દિવસે શૈતાન સાથે હશે, તે પાગલ બની ને આવશે, આયત 275

<u>સૂરએ આલે ઈમરાન</u>

ત્રીજા પારા માં સૂરએ આલે ઈમરાન ની 91 આયત છે આ સુરો મદીના માં નાઝિલ થયો છે, આ સુરા નું નામ આયત નં 33 થી 35 થી રાખવામાં આવ્યું છે જેમાં જનાબે ઈમરાન ના ફરઝંદ નો ઝિક્ર થયેલ એટલે આલે ઈમરાન રાખેલ છે આલે ઈમરાન એટલે જનાબે ઈમરાન ના બયાઓ, અને જનાબે મુસા અ. ના વાલિદ નું નામ

પણ ઈમરાન હતું, અને આ પારા માં યાર કિસ્સા બયાન કરવામાં આવ્યા છે

1 જંગે બદર વિષે,

રસૂલે ખુદા સ. નું 313 લોકો નું લશ્કર જીત હાસિલ કરે છે હજારો કાફિરો સામે તેના વિષે બયાન

2 અલ્લાહની કુદરત નું બયાન કે મોસમ વગર નું ફ્રૂટ જનાબે મરયમ માટે હાજર કરી દેવું.

3 ઝકરીયા નબી ના ધરે ઝઇફ્રી ના સમયે બયા ની વિલાદત

4 જનાબે ઇસા ની વિલાદત નો કિસ્સો, બયપન માં બોલવું, અને બયપન માં નબુવત મળવી, અને આપનું અસમાન માં જવું અને આપ આસમાન માં જીવતા છો.

મૂબાહેલા

એહલે કિતાબ સાથે પેહલા મુનાઝેરા થાય છે(એટલે ઈસાઈ લોકો ને પેહલા દલીલ થી સમજાવવામાં આવ્યા કે તમો જનાબે ઇસા ને અલ્લાહ ન માનો અને અલ્લાહ ના દીકરા ન માનો, અને જયારે તેઓ ન સમજ્યા એટલે મૂબહેલા રાખવામાં આવ્યું અને જે ખોટા હોય તેની ઉપર અલ્લાહ ની લાનત થાય તે નક્કી કરવામાં આવ્યું) અને પછી મુબહેલા થાય છે અને ઈસાઈ લોકો પાંય પંજેતન ને જોઈ હાર સ્વીકારી લે છે.

બધાજ નબિઓ સાથે અહદ કે તમો અને તમારા ઉમમતી છેલ્લા રસૂલ અને તેમની રિસાલત ને જરુર માનો તે હુકમ.

<u>પારા ૪ ખુલાસો</u>

આ પારો સૂરએ આલે ઈમરાન આયત નં 92 થી શરૂ થાય છે અને સૂરએ નીસાઅ આયત નં 23 ઉપર ખતમ થાય છે.

ખાનાએ કાબા

ખાનાએ કાબા ની ફઝીલત બયાન કરવામાં આવી છે, આ બધાજ કરતા પેહલી ઇબાદત ની જગ્યા બની અને તેની નિશાનીઓ આમ છે જેમકે મકામે ઇબ્રાહિમ, જે પણ આ હરમ માં દાખલ થઇ જાય તેની માટે અમન અને સલામતી છે

લોકો નાં બેહકાવામાં ન આવો

સૂરએ આલે ઈમરાન આયત 100 અને 101 માં છે કે જે લોકો ઈમાન લઈ ને આવ્યા છો જો તમે બીજા કોઈ લોકો ની વાત માનશો તો કાફિર થઈ જશો, અને જો તમે દિન થી જોડાયેલા રેહશો તો હિદાયત મળશે.

(મદીના માં બની આવ્યા પેહલા બે કબીલા મશહુર હતા, ઓસ અને ખઝરજ બન્ને બોવ લડાઈ જગડો કરતા હતા વાત વાત માં ખૂન ખરાબા માટે ઉતરી જતા પરંતુ મદીના માં ઇસ્લામ આવ્યા પછી આ બન્ને ગ્રુપ એક સાથે થઈ ગયા એટલે યહૂદી લોકોને આ વાત પસંદ ન આવી અને યહુદી લોકોએ એક જવાન ને આ બન્ને ગ્રુપ વચ્ચે લડાઈ જગદો કરાવા માટે મોકલ્યો, તેઓનો જૂનો સમય યાદ દેવરાવા માટે મોકલ્યો, અને તે જવાન કામયાબ થઈ જાય છે

અને બન્ને ગ્રુપ બાધવા તૈયાર થઈ ગયા પરંતુ રસૂલ ને આ વાત ની ખબર પડી એટલે રસૂલ તરતજ આવ્યા અને તેઓને આરામ ની નસીહત કરી, અને દુશ્મનો ની જાળ માં ન આવાની શિખામણ આપી, પછી આ બન્ને ગ્રુપ આપસ માં એક થઈ જાય છે ગળે મળે છે અને પોતાના આ કાર્ય થી નારાજ થાય છે કે કેમ લોકો ના બેહકાવામાં આવી ગયા હતા)

અલ્લાહ ની દોરી હબ્લિલ્લાહ

સૂરએ ઈમરાન આયત 103 માં આવ્યું છે અલ્લાહ ની દોરી થી બંધાયેલા રહો, અને તેનાથી જુદા ન થાવ, અને અલ્લાહ ની નેઅમત ને યાદ કરો, અને રિવાયતો માં આવ્યું છે કે આ દોરી, કુરાન અને એહલેબૈતે રસૂલ છે.

અમ્ર બિલ મારુફ અને નહિ અનિલ મુનકર

આયત નં 104 થી આગળ અમ્ર બિલ મારુફ અને નહિ અનિલ મુનકર કરવાનો હુકમ આપ્યો છે, તમારા લોકો માંથી અમુક લોકો એવા હોવા જોઈએ કે જે લોકોને સારા કામ કરવાની હિદાયત આપે, અને તમારા માંથી બેહતરીન લોકો એ છે કે જે લોકો ની ભલાઈ યાહે અને તે એ લોકો છે જે લોકોને સારા કામ કરવાની હિદાયત આપે અને બુરાઈ થી અને ખરાબ કામો થી બયાવે.

મોલા અલી અ. સ ફરમાવે છે જો અમ્ર બિલ મારુફ અને નહિ અનિલ મુનકર કરવાનું બંધ થઈ જાય તો સારા કામો ની રજા થઈ જશે અને ખરાબ લોકો સારા લોકો ઉપર હુકુમત કરવા લાગશે.

બધુજ અલ્લાહ નું છે

(આયત નં 109)

દુનિયામાં જેટલી પણ વસ્તુ છે તે બધીજ અલ્લાહ ની છે અને બધાને અલ્લાહ તરફ પાછું જવાનું છે

અહલે કિતાબ

આયત 113 અને 114 માં આવ્યું છે કે જે એહલે કિતાબ વાળા લોકો નેકીની હિદાયત આપે છે અને સારા કામ કરવાની લોકો ને દાવત આપે છે અને બુરાઈ થી બયાવે છે અને અલ્લાહ ની ઇબાદત કરે છે અને સેહરી ના સમયે તિલાવત કરે છે અને સજદા કરે છે તો તેઓ બીજા બધા એહલે કિતાબ જેવા નથી,

જંગે ઓહદ

આયત 121 માં જંગે ઓહદ વિષે બયાન કરવામાં આવ્યું છે (જંગે ઓહદ, મુસલમાનો ની બીજી જંગ છે જયારે કાફીરો પેહલી જંગ, જંગે બદર હારી ગયા એટલે બદલો લેવા માટે એક બોવ મોટું લશ્કર લઈ લડવા માટે અબુ સુફિયાન ની સરદારી માં આવે છે, આ જંગ માં ધણી વખત મુસલમાન જીતે છે અને હારે છે અને છેલ્લે મુસલમાન ની જીત થાય છે, આ જંગ માં રસૂલ ઝખ્મી થાય છે, મોલા અલી અ. ને ઝુલ્ફીકાર તલવાર મળે છે, જનાબે હમઝા આ જંગ માં શહીદ થયા, અને અમુક લોકો જે સાયા મુસલમાન ન હતા તે રસૂલ ને છોડી ને ભાગી જાય છે)

મુત્તકી

આયત નં 134 અને 135 માં મૂત્તકી અને પરહેઝગાર લોકો ની સિફ્રત બયાન થઈ છે,

- 1 દરેક હાલત માં દાન અને ઇન્ફ્રાક કરે છે
- 2 લોકો ની ભૂલ માફ કરે છે
- 3 બુરા કાર્ય કર્યા પછી માફી માંગી લે છે અને બીજી વખત બુરાઈ ન કરવાનો મક્કમ ઈરાદો કરી લે છે.
- 4, ગુસ્સો નથી કરતા, ઇમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જે કોઈ ગુસ્સો પી જાય તો અલ્લાહ તઆલા તેને દુનિયા અને આખેરત માં ઇજ્જત આપે છે.

5 હમેશા જન્નત માં રહશે જ્યાં ખૂબસૂરત બાગ અને બગીયા હશે નહેરો જારી હશે,

રસૂલ નો બેહતરીન અખલાક

આયત નં 159 માં રસૂલે ખુદા સ. ની જીત નું કારણ આપનો બેહતરીન અખલાક, સ્વભાવ બયાન કરવામાં આવે છે આપ બધા ની સાથે નરમી થી પૈશ આવતા હતા અને જો ગરમ મિજાજ હોત તો લોકો કોઈ દિવસ આપની સાથે જોડાત નહિ,

અલ્લાહ ની મદદ

આયત 160, જો અલ્લાહ તઆલા તમારી મદદ કરે તો પછી તમારાં થી કોઈ જીતી શકવાનું નથી અને જો તે ઝલિલ કરે તો

પછી તમારી કોણ મદદ કરી શકવાનું છે? તો મોમીનો ને ફકત અલ્લાહ ઉપર ભરોસો રાખવો જોઈએ.

નબુવત

આયત 164, અલ્લાહે તમારા માટે નબી તમારા માંથી જ મોકલ્યા કે તમે પાક થઈ જાવ અને તમો તો પેહલા ગુમરાહિ ના રસ્તા ઉપર હતા

<u>સૂરએ નિસાઅ</u>

આ સુરો મદીના માં નાઝિલ થયો,

આ સુરા માં ઈમાન તરફ દાવત, ન્યાય અને અદાલત તરફ દાવત, જૂની ઉમ્મત થી સબક અને ઇબ્રત ની દાવત, દુશ્મને ખુદા થી રાબેતા ન રાખવાની નસીહત, યતીમો નું ધ્યાન રાખવાનો હુકમ, નિકાહ અને વિરાસત ના હુકમ, અલ્લાહ ના નુમાયેન્દા ની પેરવી, હિજરત, જેહાદ, વગેરે.. બયાન થયેલ છે.

આ સુરા ની પેહલી 35 આયતો માં ફ્રેમિલી અને કુટુંબ ને લગતી વાતો નું બયાન થયુ છે એટલે આ સુરા નું નામ "નિસાઅ* એટલે ઓરતો રાખવામાં આવ્યું છે

સીલ્હે રહમ

સૂરએ નિસાઅ આયત 1, પરહેઝગાર બનો કતએ રહેમ ન કરો સગા સંબંધીઓ સાથે મળીને રહો,

ઈમામ અલી અ. ફરમાવે છે સીલ્હે રહમ કરો પછી ભલે સલામ થકી કરો.

આ આયત માં ફરમાવવામાં આવ્યું છે જો ધર સંસાર અને કુટુંબ સારું બનાવું હોય તો મુત્તકી અને પરહેઝગાર બનો,

નિકાહ

આયત નં 3, જો તમે અદાલત થી કામ લઈ શકતા હોય તો બે, ત્રણ, અને યાર નિકાહ કરી શકો છે અને જો તમે અદાલત અને ન્યાય નથી કરી શકતા તો પછી એકજ કાફી છે,

મેહરમ કોણ છે આયત નં 23,

માં, પોતાની દીકરીઓ, પોતાની બેહનો, ફૂઇ, માસી, ભાઈ અને બહેન ની છોકરીઓ, જે તમને દૂધ પીવડાવે તે દાઈ, અને દાઇ ની છોકરીઓ, સાસુ, બીજી ધરવાલી ની ઓલાદ, અને તમારા દીકરા ની ધરવાળી, આ બધા મેહરમ છે તેઓની સાથે નિકાહ હરામ છે.

<u>પારા ૫ ખુલાસો</u>

ધરમાં કેવી રીતે રેહવુ જોઈએ

- 1- ઇસ્લામની પેહલા જેહાલત ના સમય માં ઓરતો ને કોઈ પણ હક મળતો નહિ, તેઓની જાન અને માલ નું કઈ મહત્વ ન હતું પરંતુ ઇસ્લામ આવ્યો પછી તેઓને ઝીંદગી મળી, વિરાસત માં ભાગ મળ્યો,
- 2- ઈમાનદાર ઓરત સાથે નિકાહ કરો, ગુનાહો થી બયીને રહો.
- 3- મહેર ધરવાળી ના હાથ માં આપો.
- 4- હલાલ કારોબાર કરો, અને હરામ અને બાતિલ થી બયો.
- 5- મોટા ગુનાહો થી બચીને રહો તો નાના ગુનાહો ને છૂપાવીને રાખવામાં આવશે, આયત 31.
- 6- ધરમાં મર્દ નું રાજ હોવું જરૂરી છે એટલે કે મર્દ ના હાથ માં બધાજ ફેંસલા હોવા જોઈએ, ઓરતો ને મર્દ ના હુકમ નો પાલન કરવું જોઈએ

(ઇસ્લામ અને કુરાન ઉપર અમલ કરવો હોય તો ધરમાં મર્દ નું રાજ હોવું જોઈએ, અને જો શૈતાન ની વાતો માનવી હોય તો ધરમાં ઓરત રાજ કરે) અને જો ઓરત અમુક ખાસ વાત ન માને તો મર્દને ઇજાઝત છે ઓરત ને પેહલા સમજાવો, જો તો પણ તે ન સમજે તો બિસ્તર અલગ કરી દયો, અને જો તો પણ ન માને તો તેની થોડી ધણી પીટાઈ કરી શકો છો. આયત 34.

7- અલ્લાહ ની પેરવી કરો, અલ્લાહ નો કોઈ શરીક નથી, માં બાપ સાથે નેકી કરો, સગા સંબંધીઓ સાથે, યતીમો સાથે, જરૂરતમંદ સાથે, પડોસી સાથે, દોસ્તો સાથે, નોકર અને ખિદમત ગુજાર સાથે, નેકી કરો અને અલ્લાહ ધમંડ કરવા વાળા ને પસંદ નથી કરતો, (આયત 36.)

જે કોઈ શિર્ક કરશે અલ્લાહ તેને માફ નહિ કરે.

મુસ્તહબ ઇબાદત કરતા વધારે અફઝલ છે માં બાપ સાથે નેકી,

જે કોઈ માં બાપ ને નારાઝ કરશે તેનું ઠેકાણું જહન્નમ છે.

જે કોઈ પાડોશી ને પરેશાન કરશે તેનું ઠેકાણું જહન્નમ છે.

કયારે નમાઝ ન પડે

શરાબ પીવા પછી નમાઝ ન પઢો, જનાબત ની હાલત માં નમાઝ ન પઢો.

પાણી ન હોય તો તયમ્મુમ કરીને નમાઝ પડો.

અમ્ર બિલ મારુફ અને નહિ અનિલ મુનકર ધીમે ધીમે આવ્યું છે એક સાથે બધીજ વસ્તુની ના પાડવામાં નથી આવી, આયત 43.

અલ્લાહ રસૂલ અને ઉલિલ અમ્ર ની ઇતાઅત:

અલ્લાહ રસૂલ અને ઉલિલ અમ્ર ની પેરવી કરો, આયત 59 આ આયત જંગે તબુક વખતે નાઝિલ થઇ,

આ આયત માં અલ્લાહ અને રસૂલની ખબર પડી ગઈ કોણ છે પરંતુ ઉલીલ અમ્ર કોણ છે તેની માટે હદીસ રસૂલે છે જેમાં ખુદા સ. અ. વ. ફરમાવે છે કે ઉલીલ અમ્ર એટલે બાર ઈમામ.

જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ અન્સારી રસૂલ ને પૂછે છે, તો આપ હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ફરમાવે છે.

તેઓ મારી પછી મારા જાનશીન અને મુસલમાનો ના ઈમામ છે. તેમાં પહેલા અલી પછી હસન પછી હુસૈન પછી અલી ઇબ્ને હુસૈન પછી મોહમ્મદ ઇબ્ને અલી અય જાબિર! તારી મુલાકાત મોહમ્મદ ઇબ્ને અલી સાથે થશે અને તું મારા સલામ એમને પોહયડાજે, પછી જાફર ઇબ્ને મોહમ્મદ પછી મુસા ઇબ્ને જાફર પછી અલી ઇબ્ને મુસા પછી મોહમ્મદ ઇબ્ને અલી પછી અલી ઇબ્ને મોહમ્મદ અને પછી હસન ઇબ્ને અલી અને પછી "કાએમ" કે જેનું નામ મારા જેવું અને તેની કુનીય્યત મારી કુનીય્યત જેવી હશે, અને તેમનું નામ મોહમ્મદ ઇબ્ને હસન હશે.

અદલ અને ઇન્સાફ:

જો ર્ઝીંદગી સારી ગુજારવી હોય તો ન્યાય અને ઇન્સાફ થી કામ લ્યો.

જેહાદ નો શોખ:

જેહાદ નો શોખ હોવો જોઈએ કેમકે મરવાનું તો છે જ, પછી તમે ધરે બેઠા હશો તો પણ મોત આવશે, મોત મેદાન માં દુશ્મનો ની સામે જંગ કરતા કરતા આવે તો શહાદત નો દરજો મળશે, જો જેહાદ કરવા માટે ગયા તો હિજરત કરવી પડે છે તો હિજરત ના સમયે અને જંગ નો ડર હોય તો સલાતુલ ખોફ પડો. આયત 74 અને તેની પછી.

સલામ અને નેકી નો જવાબ બેહતર હોવો જોઈએ

જયારે તમને કોઈ સલામ કરે અથવા તમારી સાથે નેકી કરે તો તમે તેને તેની કરતા બેહતર જવાબ આપો, અથવા એની જેવો જવાબ આપો, અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ નો હિસાબ રાખે છે, આયત 86.

સલામ કરવાનો સવાબ વધારે છે

રસૂલે ખુદા સ. અ હમેશા બધાને પેહલા સલામ કરતા,

સલામ નો જવાબ દેવો વાજીબ છે.

નેકી નો બદલો નેકી થી હોવો જોઇએ.

જો નેકી ન કરી શકતા હોય તો કમ સે કમ આભાર વ્યક્ત કરો

મુનાફિક થી બયીને રહો:

મુસલમાનો ને કેહવામા આવ્યું છે કે મુનાફિક થી બચીને રહો આ લોકો તમને પણ પોતાની જેમ કાફિર બનાવી દેશે, (મુનાફિક મુસલમાન નથી કાફિર છે) એક શખ્સ ઝાહિર માં મુસલમાન હતો પરંતુ અંદર થી મુનાફિક હતો તે ચોરી કરે છે અને ઇલઝામ એક યહૂદી ઉપર નાખી દે છે નબી સુધી આ વાત પોહયી એટલે નબી ફેસલો કરી રહ્યા હતા ત્યારે આયત નાઝિલ થઈ ચોર આ મુનાફિક છે જે જાહેર માં મુસ્લિમ બનેલો છે, એટલે તે તરતજ ભાગી જાય છે અને તે કાફિર થઈ જાય છે એટલે કે મુસ્લિમ બન્યો જ ન હતો. આયત 88 અને તેની પછી.

કતલ ની સજા

જો કોઈ મુસ્લિમ ને કતલ કરશે તે હંમેશા જહન્નમ માં રહશે, (આયત 93)

નમાઝ

1-સફર માં નમાઝ નાની કરો કંઈ વાંધો નહિ,

ઝોહર,અસર, અને ઈશા, ની નમાઝ સફર માં યાર ની બદલે બે રકાત પઢવાની રહશે, આયત 101.

2- જંગ માં પણ નમાઝ વાજીબ છે કોઈ પણ હાલત માં નમાઝ છોડી શકતા નથી, આયત 102.

3- નમાઝ દરેક હાલત માં વાજીબ છે

મોલા અલી અ. સ ફરમાવે છે જો ઇન્સાન તંદુરસ્ત હોય તો ઊભા ઊભા જેવી રીતે નમાઝ પઢવાનો હુકમ છે તેવી રીતે પઢે, અને જો બીમાર હોય તો બેઠા બેઠા પઢે, અને જો કોઇ બેસીને ન પઢી શકતું હોય તો સૂતા સૂતા પઢે,

શૈતાન થી બયીને રહો

શૈતાન ગુમરાહ કરવા વાળો છે તેની વાતો માં ન આવો, તમે નબી ની વાત ઉપર અમલ કરો,

ઓરતો નો હક અદા કરો,

મુનાફિક માટે ખુબજ દર્દનાક અઝાબ અને સજા છે.

<u>પારા ૬ ખુલાસો</u>

આ સિપારા માં સૂરએ નિસા નો છેલ્લો ભાગ અને સૂરએ માએદહ નો એક ભાગ છે.

ગીબત

અલ્લાહ તઆલા પસંદ નથી કરતો કે કોઈ બીજા કોઈની બુરાઈ, ખરાબ કાર્યો ને લોકો ની સામે બયાન કરે, પરંતુ જ્યારે કોઈ ની ઉપર ઝુલ્મ થાય તો પોતે ઝાલીમ ની વિરુધ અવાજ ઉપાડે અને લોકો ને બતાવે કે મારી ઉપર ઝુલ્મ અને અત્યાયાર થયો છે. (આયત 148)

નેકી

નેકી કરો યાહે છૂપી રીતે કરો યાહે જાહેર કરીને કરો, અને બીજા લોકોની ભૂલો ને માફ કરો, અલ્લાહ તમને માફ કરશે, આયત 149

હકીકી કાફિર ની નિશાની

1-અલ્લાહ અને તેના રસૂલ નો ઇનકાર કરે છે

2- અલ્લાહ અને રસૂલ બન્ને ની વાતો ને અલગ અલગ સમજે છે. (અલ્લાહ ને માને છે પરંતુ રસૂલ ને નથી માનતા, દિન ની અમુક વાતો ને માને છે અને અમુક વાતો ને નથી માનતા, પોતાની મરજી પ્રમાણે યાલે, અલ્લાહ અથવા રસૂલ ની વાત ને માનતો નથી) (આયત 150 થી 152)

યહૂદીઓની બિન જરૂરી ઇચ્છાઓ

તેઓ ઈચ્છા કરતા હતા કે એક વખત માં આસમાન માંથી કિતાબ નાઝિલ થાય, અને તેઓએ હઝરત મુસા અ. ને કહ્યું કે તે અલ્લાહ ને પણ દેખાડે એટલે તેઓ અલ્લાહ ને જોવા માંગતા હતા, જયારે કે અલ્લાહને આંખ થી ન જોય શકીએ, અલ્લાહ ને ઓળખવા ની જરુરત હોય છે, (આયત 153)

તોહમત અને ઇલઝામ

તોહમત અને ઈલઝામ એક મોટો ગુનોહ છે અને તેની સજા જરૂર મળશે. (આયત 156)

હઝરત ઇસા

તેઓએ જનાબે ઇસા ને કતલ કરવાની કોશિશ કરી પરંતુ અલ્લાહે આપની જાન બયાવી અને આસમાન ઉપર લઇ લીધા, જનાબે ઇસા ની જગ્યા ઉપર બીજો કોઈ શખ્સ હતો તે મરી ગયો લોકો એમ સમજ્યા કે જનાબે ઇસા મરી ગયા, તો અમુક લોકો કહવા લાગ્યા કે જનાબે ઇસા મરી ગયા છે અને અમુક લોકો કેહવા લાગ્યા કે આપ નથી મર્યા, અને અલ્લાહ ખુબજ હકીમ અને દાના છે, એક સમય એવો આવશે કે બધાજ ઈસાઈ હક ને કબૂલ કરી લેશે, ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જયારે ઈમામે ઝમાના અ.ત.ફ. નો ઝહુર થશે ત્યારે જનાબે ઇસા અ. પણ આસમાન માંથી નીયે આવશે અને ઈમામ ની પાછળ નમાઝ પઢશે અને બધાજ ઈસાઈ લોકો ને હક તરફ દાવત આપશે અને તેઓ હક ને સ્વીકારી લેશે. (આયત 157, 158 159.)

ઈસાઈ લોકો નો એક ખોટો અકિદો એ છે કે તેઓ તસલીસ અને ગુલુ કરે છે એટલે જનાબે ઇસા ની જે ફઝીલત ની હદ છે તેની કરતા પણ ઊંચી હદ સુધી જનાબે ઇસા ને માને છે એટલે તેઓ માં અમુક જનાબે ઇસા ને અલ્લાહ નો દીકરો માને છે, જે બિલકુલ ખોટો અને બાતિલ અકીદો છે, (આયત 171)

વ્યાજ

વ્યાજ ઇસ્લામ માં અને ઇસ્લામ પેહલા પણ હરામ હતું, વ્યાજ ઇન્સાન ને કુફ્ર તરફ લઈ જાય છે, (આયત 161)

<u>સૂરએ માએદહ</u>

આ સુરા નું નામ માએદહ એ માટે રાખવામાં આવ્યું છે કે જનાબે ઇસા માટે આસમાન થી માએદહ (બધીજ વેરાયટી થી ભરેલો સુફરો) આવ્યો હતો અને તેનો ઝિક્ર આયત નં 114 માં થયેલ છે, આ સુરો મદીના માં નાઝિલ થયો છે, આ સુરા માં વધારે પડતું ઈમાન દાર લોકો ને ખેતાબ કરવામાં આવ્યો છે, આ સુરા માં વિલાયત, ખોટા અકીદા નો ઇનકાર, વાયદા ને વફા કરવાનું મહત્વ, સાચી ગવાહી, કતલ ની બુરાઈ, જમવાના આદાબ, વુઝૂ, ગુસલ, તયમ્મુમ, નયાય અને ઇન્સાફ ની અપીલ, વસીયત ના એહકામ, કેસાસ, યોરી, ઝીના, વગેરે… બયાન થયેલ છે.

વાયદો નિભાવો

જે પણ જાયેજ વાયદા છે તેને વફા કરો,

હદીસ માં છે કે જે વાયદો વફા નથી કરતો તેની પાસે દીન નથી, જો લોકો વાયદો તોડવા લાગે તો સમાજ માં ખરાબી પૈદા થવા લાગે છે, કુરાન માં આવ્યું છે કે તમે કાફિર અને મુશરિક સાથે પણ વાયદો કર્યો હોય તો વફા કરો,

હરામ વસ્તુ થી બયીને રહો

1-મુરદાર હરામ છે (મુરદાર એટલે જેને ઇસ્લામિક રીતે ઝબહ અને કુરબાન કરવા માં ન આવે તે હરામ છે પછી ભલે તે હલાલ ગોશ્ત હોય)

- 2- લોહી હરામ છે
- 3- સુવર અને ડુક્કર હરામ છે. આયત 3

ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જે કોઈ હરામ ખાશે તો તે બીમાર, સુસ્ત અને પાતળો થઈ જશે, તેને ત્યાં ઓલાદ નહિ થાય, અને અયાનક તેને મોત આવશે,

હઝરત અલી અલય્હિસ્સલામ ની વિલાયત નું એલાન ગદીર ના દિવસે જયારે મોલા અલી ને વિલાયત અને ખેલાફત આપવામાં આવી ત્યારે કાફિરો નિરાશ થયા, હક બોલો કાફિર થી ડરો નહિ અલ્લાહ થી ડરો,

આજ ના દિવસે એટલે 18 ઝિલ્હજ ના દિવસે ગદીરે ખૂમ ના મૈદાન માં જયારે મોલા અલી ને વિલાયત મળી ત્યારે દીન મુકમ્મલ કામિલ થયો,

અને આજના દિવસે અલ્લાહ ની નેઅમત મુકમ્મલ થઇ અને ઇસ્લામ ને એક ખુબજ સરસ મજાનો દીન બનાવી ને પૂરી દુનિયા માટે મોકલવામાં આવ્યો,

વુઝૂ, ગુસલ

નમાઝ પેહલા વુઝૂ, અને ઇબાદત પેહલા વુઝૂ કરો, વુઝૂ કેવી રીતે કરવું જોઈએ, જો ગુસલ વાજીબ થઈ ગયું તો ગુસલ કરો, અને જો પાણી ન હોય તો તયમ્મુમ કરો, અલ્લાહ યાહે છે તમે પાક પાકીઝા રહો, (આયત 6)

જે કોઈ અલ્લાહ ની વાત નહિ માને તો તે અલ્લાહ ની રહમત થી દુર થઇ જશે. (આયત 12,13)

નબી ની વાત નહિ માનો તો ભટકતા રેહશો

જનાબે મુસા ની કોમ બની ઈસરાઈલે નબી ની વાત ન માની યાલીસ વર્ષ સુધી ભટકતા રહ્યાં, અને જે લોકો ગુમરાહ થઈ જાય તેની માટે અફસોસ ન કરો, (આયત 21 થી 26)

હાબિલ અને કાબિલ ની દાસ્તાન

હાબિલ અને કાબિલ બન્ને ભાઈ હતા અને જનાબે આદમ અ. ના દીકરાઓ હતા,

બન્ને ને અલ્લાહે કુરબાની કરવાનું કીધું, હાબિલ સારી કુરબાની લાવ્યા અને કાબિલ સારી કુરબાની ન લાવ્યો એટલે હાબિલ ની કુરબાની અલ્લાહે કબૂલ કરી, અને કાબિલે ઈર્ષા કરીને પોતાના ભાઈ ને મારી નાખ્યો,

હાબિલ અલ્લાહ થી ડરતા હતા અને ઇબાદત ગુજાર બંદા હતા, કાબિલ શૈતાન ના બેહકાવા માં આવી ને બે ગુનાહ કરે છે એક ઈર્ષા અને બીજું ભાઈ નો કતલ,

એક કાગડો બીજા કાગડા ને દફન કરીને કાબિલ ને શિખવાડે છે કે કેવી રીતે દફન કરવાનું, (આયત 27 થી 31)

ઈમાન વાળાઓ ને નસીહત

પરહેઝગાર બનો, અલ્લાહ થી કરીબ થવા ના સારા રસ્તા શોધો, અલ્લાહ ની રાહ માં જેહાદ કરો કયમાબ થશો, (આયત 35)

યહૂદી અને ઈસાઈ ને સાથે વધારે હળી મળી ને ન રહો અને તેઓને પોતાના મદદગાર ન બનાવો નહિ તો તમે પણ તેમની જેવા થઈ જશો. (આયત 51)

યોરો ની સઝા તેના હાથ કાપવા છે (આયત 38)

આયતે વિલાયત

તમારા વલી અલ્લાહ અને રસૂલ અને જે રુકુઅ માં ઝકાત આપે તે છે (આયત 55)

જયારે મોલા અલી અ. રુકુ માં એક સાએલ ને વીટી આપી ત્યારે આ આયત નાઝિલ થઇ.

ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે અલ્લાહ ના વલી કયામત સુધી બાકી રેહવાના છે અને આ દુનિયા અલ્લાહ ના વલી વગર બાકી ન રહી શકે.

આયતે બલ્લિગ

આ આયત 18 ઝિલ્હજ ના ગદીરે ખુમ ના મૈદાન માં નાઝિલ થઈ છે,

અય રસૂલ જે કંઈ પણ અલ્લાહ તરફ થી તમારી પાસે આવ્યું છે તેને લોકો સુધી પોહયાડી આપો (મોલા અલી ની વિલાયત નું એલાન), અને જો તમો એ એમ ન કર્યું તો અલ્લાહ નો પૈગામ નથી પોહયાડ્યો અને અલ્લાહ આપને લોકો ના બુરાઈ થી બયાવીને રાખશે અને અલ્લાહ કાફિરો ની મદદ નથી કરતો, (આયત 67)

બની ઈસરાઈલ ઉપર લાનત

જનાબે દાવુદ અને જનાબે મુસા બની ઇસરાઈલ ઉપર લાનત મોકલે છે કેમકે તેઓ વાત નોહતા માનતા, હદ પાર કરતા હતા,

<u>પારા ૭ ખુલાસો</u>

આ સિપારામાં બે ભાગ છે સૂરએ માએદહ નો છેલ્લો ભાગ અને સૂરએ અનઆમ નો શરુવાતી ભાગ.

યહૂદી તમારા મોટા દુશ્મન છે.(આયત 82)

હબ્શા ના ઇસાઇ ના વખાણ.

હબશા કે જે આફ્રિકા માં આવે ત્યાં ના જે ઈસાઈ હતા એમની સામે જયારે કોઈ કુરાન પઢતું તો તેઓની આંખો માંથી આંસુ આવી જતા. અને પછી નબી ઉપર ઈમાન લાવ્યા છીએ અલ્લાહ ગવાહ રેહજે કહેતા,(આયત 83)

હરામ અને હલાલ વિષે

જે કંઈ પણ અલ્લાહે હલાલ કર્યું છે તેને હરામ ન બનાવો, અને હદ ને પાર ન કરો કેમકે અલ્લાહ હદ પાર કરનાર ને પસંદ નથી કરતો,અલ્લાહે જે તમારી માટે હલાલ કર્યું છે અને પાક છે તે ખાવો, અને પરહેઝગાર બનો, અને દુનિયા ને તરક કરીને પહાડો માં જઇ ખાલી ઇબાદત વાળી ઝીંદગી ન ગુજારો, (આયત 87,88)

કસમ વિષે જાણકારી

ખોટી કસમ એટલે કે કસમ ખાવા માટે જે શરતો છે તેની ઉપર અમલ ન કર્યો હોય અને ખોટી કસમ ખાધી હોય તો તેની કંઈ સજા

અને કફફારો નથી પરંતુ જો સાચી કસમ ખાધી અને અલ્લાહ નું નામ લઈ કસમ ખાધી તો તેની માટે કફફારો છે દસ મિસ્કીનો ને બે વખત અલગ અલગ સમયે ખાવાનું ખવડાવો અથવા તેઓને પેહરવા માટે કપડાં આપો અથવા એક ગુલામ આઝાદ કરો અને જો ત્રણે કામ ન કરી શકો તો ત્રણ રોઝા રાખો

શરાબ અને જુગાર

શરાબ જુગાર અને તેની જેવી વસ્તુ શૈતની વસ્તુ છે તેનાથી બચીને રહો તો કામયાબ થશો, જે કોઈ શરાબ પિશે અને જુગાર રમશે તે નમાઝ થી અને અલ્લાહ થી દુર થઇ જશે, (આયત 90,91)

અલ્લાહ ની પેરવી અને રસૂલ ની પેરવી કરો અને ના ફરમાની થી બયો, (આયત 92)

હજ, અહરામ અને શિકાર ના મસાએલ

1- જો શિકાર કરશો તો કફફરો આપવો પડશે, કફફારા માં 60 લોકો ને ખાવાનું ખવડાવું અથવા 60 રોઝા રાખવા પડશે,

2- હરમ માં દાખલ થવા વાળા માટે સલામતી છે, (આયત 95,96,97)

કયામત અને જનાબે ઇસા નો ઝિક

કયામત ના દિવસે નબીઓ ને પૂછવામાં આવશે કે જયારે તમે અમારા પેગામ પોહયડીયા તો લોકો શું જવાબ આપતા ત્યારે જનાબે ઇસા કહશે, તો આપ માએદહ કે જે જન્નત થી બધીજ

વેરાયટી વાળું ખાવાનું મોકલ્યું હતું, આપ ની મદદ થી બીમાર ને શિફા આપતો મુર્દા લોકો ને જીવતા કરતો, ત્યારે અલ્લાહ પૂછશે કે અય ઇસા તે તારી કોમ ને તારી અને તારા મમ્મી ની પરસતીશ કરવાનું કીધું હતું? તો જનાબે ઇસા કહશે યા અલ્લાહ તું પાક છે અને હું તો તારી ઇબાદત કરવાનો હુકમ આપતો હતો, (આયત 110 થી 119)

જમીન અને આસમાન માં જે કંઈ છે બધુજ અલ્લાહ નું છે, (આયત 120)

<u>સૂરએ અનઆમ</u>

આ સુરો મક્કી છે, જિબ્રિલ આ સુરા ને 70,000 ફરિશ્તાઓ સાથે રસૂલ ઉપર નાઝીલ કર્યો, આ સુરા માં તોહીદ, રિસાલત, કયામત, સામાજિક અને અખલાક ના વિષે બયાન થયેલ છે. અનઆમ એટલે યાર પગ વાળા જાનવર જેનો ઝિક્ર આયત 136 માં આવ્યો છે આ સુરા માં જાનવર માટે બયાન કરવામાં આવ્યું છે કે ક્યાં જાનવરનું હલાલ ગોશ્ત છે અને કયા જાનવર નું હરામ, ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જે કોઈ યાર રકાત નમાઝ પડી આ સુરો પઢે અને પછી જે દુઆ હોય માંગે તો તેની દુઆ કબૂલ થશે, આ સુરા માં બધાજ કરતા વધારે "કુલ" શબ્દ નો ઉપયોગ થયો છે, 44 વખત આવ્યું છે કુલ એટલે: એ રસૂલે કહી દયો,

તોહીદ

આ જમીન, આસમાન અલ્લાહે બનાવ્યું છે, તો અલ્લાહ સાથે કોઈને ભાગીદાર ન માનો, (આયત 1)

અલ્લાહે તમને માટી થી પૈદા કર્યા,(આયત 2)

જો અલ્લાહ ની વાત નહિ માનો તો સજા મળશે, (આયત 5)

અલ્લાહ નુકસાન પોહયાડવા માંગે તો તેની સિવાય કોઈ તમારી મદદ ન કરી શકે, અને તે નેકી યાહે તો નેકી પોહયાડશે અને તે બધીજ વસ્તુ ઉપર કુદરત રાખે છે, (આયત 17)

રિસાલત

નબી એક સાદા ઇન્સાન તમારી જેવા છે પરંતુ નબી છે, અને નબી ની નબુવવત તમામ લોકો માટે છે તમામ કાએનાત માટે છે. 18 નબીઓ ના નામ જે આ સુરા માં આવ્યા છે

જનાબે ઇબ્રાહિમ

જનાબે ઇસહાક

જનાબે યાકુબ

જનાબે નૂહ

જનાબે દાવુદ

જનાબે સુલેમાન

જનાબે અયયૂબ

જનાબે મુસા

જનાબે હારુન

જનાબે ઝક્રીયા

જનાબે યહીયા

જનાબે ઇસા

જનાબે ઇલ્યાસ

જનાબે ઇસ્માઇલ

જનાબે યસઅ

જનાબે યુનુસ

જનાબે લુત

આ બધાજ નબીઓ ના નામ છેલ્લા નબી ને તસલ્લી માટે આવ્યા છે. (આયત 84,85,86)

કયામત

કયામતના દિવસે અલ્લાહ બધાજ ઈન્સાનો ને જમાં કરશે અને ઇન્સાન અને જીન બધાને કેહશે શું અમારા નબી તમારી પાસે નોહતા આવ્યા અને તમારી હિદાયત નોહતી કરી, (આયત 12 અને 130)

જો કોઈ ઉપર અઝાબ નહિ થાય તો અલ્લાહ ની મેહરબાની ના લીધે નહિ થાય, (આયત 16)

કયામત ના દિવસે મુશરિક લોકો ને પૂછવામાં આવશે ક્યાં છે તમારા ભાગીદારો, (આયત 22)

ત્યારે જહન્નમી લોકો ઈચ્છા કરશે કે તેઓને પાછા દુનિયા માં મોકલી દેવામાં આવે, અને તે અલ્લાહ ની ઇબાદત કરે અને અલ્લાહ ની વાત નો ઇનકાર ન કરે, અને ઈમાનદાર બની જાય, (આયત 27)

દુનિયા ની ઝીંદગી તો રમત ગમત છે આખેરત ની ઝીંદગી બેહતરીન છે, (આયત 32)

જેઓ પેહલાના નબીઓના સમય માં હતા અને તેઓ એ નબીની ના ફરમાની કરી તો તેઓ ઉપર અઝાબ નાઝિલ કર્યો, (આયત 42)

સામાજિક અને અખલાકી વાતો.

જે કોઈ અથવા જ્યાં કંઈ અલ્લાહ અને દિન ની વાતો ની મજાક ઉડાડે ત્યાં ન જાવ અને તેવા લોકો સાથે ન રહો, ત્યાં શૈતાન છે.(આયત 68)

જે કોઈ ધમંડ કરે છે અને દુનિયા ને સજાવા માંગે છે તેવા લોકો થી દુર રહો, અને તેઓને કુરાન થકી હિદાયત આપો, (આયત 70) ગાળી ગલોય અને અપશબ્દ થી બયો, દુશ્મનો ને પણ ખરાબ શબ્દો થી યાદ ન કરો,અલ્લાહ તઆલા આ જાહેરી આંખો થી નહિ દેખાય, (આયત 102).

<u>પારા ૮ ખુલાસો</u>

આ પારા માં બે સુરા છે, એક સૂરએ અનઆમ નો આખરી ભાગ, અને સૂરએ અઅરાફ નો પેહલો ભાગ છે,

સુરએ અનઆમ

રસૂલ સ.અ ને અલ્લાહ તરફ થી તસલ્લી

રસૂલ સ.અ ને અલ્લાહ તરફ થી તસલ્લી, આ લોકો કદી પણ ઈમાન લઈને નહિ આવે જો ફરિશ્તાઓ આવત અને મુર્દા લોકો સાથે વાત કરત, અને તમામ વસ્તુ તેઓની સામે આવી જાત, તો પણ આ લોકો ઈમાન લાવશે નહિ કેમકે તેઓમાંથી વધારે પડતાં અનપઢ અને જાહિલ છે. (આયત 111)

આ લોકો ને શૈતાન ઍ સરખી રીતે બેહકાવી દીધેલ છે અને કદી ઈમાન લાવશે નહિ. (આયત 112)

ગુનાહ થી બયો પછી તે જાહેર માં હોય કે છૂપી રીતે કરતા હોય અને ગુનેહગાર ને ખુબજ જલ્દી તેની સઝા મળશે. (આયત 120)

કુરબાની કરતી વખતે અલ્લાહ નું નામ ન લીધું તો તે ખાવ નહિ. (આયત 121)

મોત અને ઝીંદગી

કુરાન માં ધણી બધી જગ્યા ઉપર મોત અને ઝીંદગી નો ઝિક્ર થયેલ છે. અમુક મોત ઈમાન ની મોત છે અને અમુક ઝીંદગી રુહ માટે ઝીંદગી છે, ઈમાન જાન વગર ના શરીર માં એક રુહ ની જેમ છે જેના થકી તે લોકો માં હરતો ફરતો રહે છે,

ગુનાહ જેવી રીતે જાહેરી હોય છે તેવીજ રીતે બાતેની પણ હોય છે, ઇમાન આવે છે તો ર્ઝીંદગી આવે છે અને કુફ્ર આવે તો મોત આવે છે,

આ આયત જનાબે હમઝા ના ઈમાન પછી આવેલ છે, (આયત 122)

બધાજ લોકો નો દર્જો તેના આમાલ થકી છે અને અલ્લાહ તઆલા બધાજ લોકો ના આમાલ ની જાણકારી રાખે છે, (આયત 132)

મુશરિક અને કાફિરો ની ખરાબ આદતો,

- 1 આ લોકો જાનવરો (ઢોર) નો જ્યારે ભાગ પાડતા તો અલ્લાહ નો ભાગ અલગ રાખતા અને ભાગીદારો નો ભાગ અલગ રાખતા, ભાગીદાર ને અલ્લાહ નો ભાગ અને હિસ્સો આપતા, પરંતુ ભાગીદાર ના માલ માં કદી પણ અલ્લાહ ને હિસ્સો ન આપતા, અને તેને ખોટું પણ સમજતા નહિ. (આયત 135,136)
- 2- ફકીરી અને ગરીબી ના ડર થી છોકરીઓ ને મારી નાખતા, (આયત 136)
- 3- જાનવરો (ઢોર) ને ત્રણ ભાગ માં વેહયી ને રાખ્યા હતા, પોતાના આગેવાનો માટે ખાસ, અમુક એ કે જેની ઉપર સવારી મનાઈ કરેલ

- છે, અને છેલ્લો પ્રકાર જે જાનવર અલ્લાહ ના નામ લીધા વગર ઝબ્હ કરવામાં આવતા, (આયત 138)
- 4- જાનવરો ના બચ્ચાઓ ને ઓરતો માટે હરામ સમજતા હતા, અને જો તે બયુ મરેલ પૈદા થાય તો ઓરત અને મર્દ બન્ને માટે હલાલ સમજતા, (આયત 139)
- 5- ખોટો અકીદો, મુશરિક લોકો કહેતા જો અલ્લાહ યાહત તો અમો અને અમારા બાપ દાદા શિરક ન કરત, (આયત 139)

દસ નસીહત

- 1 અલ્લાહ તઆલા સાથે કોઈને ભાગીદાર ન માનો,
- 2 માં બાપ સાથે નેકી કરો
- 3 ઓલાદ ને ગરીબી ના લીધે કતલ ન કરો અને રિઝ્ક આપનાર અલ્લાહ છે
- 4 ઝાહેરી અને બાતેની બુરાઈ થી બયીને રહો
- 5 કારણ વગર કોઈ ને કતલ ન કરો
- 6 યતિમો નો માલ ખાવ નહિ
- 7 માપ તોલ સરખું કરો
- 8 વાતો કરતી વખતે ન્યાય કરો
- 9 અલ્લાહ તઆલા નો વાયદો પૂરો કરો
- 10 સિરાતે મુસ્તકીમ સીધા રસ્તા ઉપર યાલો

(આયત 151,152,153)

સબિલ્લિલહ અલ્લાહ માટે કામ કરનાર અહલે બેત છે. (આયત 153)

જે કોઈ ફિતના ફસાદ અને લડાઈ જગડા માં રસ લઈ છે રસૂલનું તેઓની સાથે કંઈ લેવું દેવું નથી જે કોઈ બિદઅત અને દિન માં નવી વાત લાવશે તેના ગુનાહ કદી પણ માફ થશે નહિ, (આયત 159)

નેકી

જે કોઈ નેકી કરશે તેને દસ ગણો સવાબ મળશે અને જે કોઈ બુરાઈ કરશે તો તેને એ બુરાઈ ની સજા મળશે, (આયત 160).

નબી, સેરાતે મુસ્તકીમ

1-મારા અલ્લાહે સીધા રસ્તા તરફ હિદાયત કરેલ છે જે મક્કમ દિન છે અને જનાબે ઇબ્રાહિમ નો દિન છે ,આયત 161

2- મારી નમાઝ મારી ઇબાદત મારું જીવવું મારુ મરવું ખાલી અલ્લાહ માટે છે, (આયત 162)

નેઅમત પરીક્ષા છે

અલ્લાહ તઆલા એ અમુક લોકો ને જે દર્જો અતા કરેલ તે પરીક્ષા અને ઇમતેહાન છે, (આયત 165)

<u>સૂરએ અઅરાફ</u>

આ સુરા માં 206 આયત છે અને મકકી સુરો છે આ સુરા માં અસહાબે અઅરાફ નો કિસ્સો આયત 46 થી 48 માં બયાન થયેલ એટલે આ સુરા નું નામ અઅરાફ રાખેલ છે, આ સુરો હૂરુફે મુકત્તઆત થી શરુ થયેલ છે, આ સુરા માં મુસ્તહબ સજદો છેલ્લી આયતમાં છે,

આ સુરા માં જનાબે આદમ નો કિસ્સો, શૈતાન નો ધમંડ, જનાબે નૂહ, જનાબે હુદ, જનાબે સાલેહ, જનાબે લૂત, જનાબે શોએબ, અને જનાબે મુસા અ. સ ના કિસ્સાઓ બયાન થયેલ છે,

આ સુરા માં અકીદા વિષે, કયામત, તોબા, પોતાની ઈસ્લાહ અને સુધાર, અર્શ ઇલાહી, મીઝાન, વિષે બયાન થયેલ છે.

અલ્લાહ તઆલા એ આ કિતાબ નાઝિલ કરેલ છે લોકોને ડરાવા માટે અને ઈમાનદાર લોકો માટે હિદાયત અને નસીહત માટે મોકલેલ છે. (આયત 1, 2)

બીજા બધા કરતા અલ્લાહ ની, કુરાનની અને અવલીયાની પેરવી કરો, (આયત 3)

જો ગુનાહ ની માફી માંગવા માં મોડું કરશો તો અલ્લાહ નો અઝાબ નાઝીલ થશે, જેમ કે પેહલા ની કોમો ઉપર જયારે તેઓ

આરામ કરતા હતા રાત હતી અઝાબ આવ્યો અને તેઓ ખતમ થઈ ગયા, (આયત 4)

ઈન્સાનો માટે જમીન ને રેહવા માટે અને આરામ કરવા માટે બનાવી, તો પણ ખાલી અમુક લોકોએ જ ખુદા નો શુક્ર કર્યો, (આયત 10)

જનાબે આદમ અ. ઇન્સાન ની સુરત માં બનાવ્યા અને ફરિશ્તાઓ ને સજદો કરવાનું હુકમ આપ્યો બધાજ સજદો કર્યો, ખાલી ઇબ્લીસે સજદો ન કર્યો, (આયત 11)

જયારે અલ્લાહે ઇબ્લીસ ને પૂછ્યું કે તે મારી વાત માની ને કેમ સજદો ન કર્યો તો તે જવાબ આપે છે હું જનાબે આદમ કરતા અફઝલ છું કેમકે હું આગ થી બનેલ છું અને તે માટી થી, (આયત 12)

શૈતાન ને અલ્લાહ ની બાર્ગાહ માંથી બહાર કાઢી મૂકવામાં આવે છે કેમકે તેણે ધમંડ કર્યો, (આયત 13)

શૈતાન ભૂલ ની માફી માંગવાના બદલે અલ્લાહ પાસે જીવવા ની મોહલત માંગી, (આયત 14)

અને પછી શૈતાન કહે છે કે હવે હું બધાજ ઈન્સાનો ને યારો તરફ થી બેહકાવિશ, આગળ પાછળ, જમણી બાજુ અને ડાબી બાજુ

થી, (જનાબે આદમ જનાબે હવા થી લઇ આજ સુધી બધાજ ઈન્સાનો ને બેહકાવે છે) (આયત 17)

રિવાયત માં છે જયારે ફરિશ્તાઓ જોયું કે શૈતાન કહે છે કે યારે બાજુ થી બેહકાવિશ તો અલ્લાહે જવાબ આપ્યો બે બાજુ બાકી છે ઉપર અને નીચે બંદાઓ દુઆ કરીને ઉપર થી અને સજદો કરીને નીચેથી મારા રાબેતા માં રહશે અને હું તેઓના 70 વર્ષ ના ગુનાહો ને માફ કરી દઈશ.

અય આદમ ની ઓલાદ, તમો ખાવો પીવો પરંતુ ઇસરાફ અને બગાડ ન કરો કેમકે અલ્લાહ બગાડ કરવા વાળા ને પસંદ નથી કરતો, (આયત 31)

અલ્લાહ તઆલા આ સુરા માં યાર વખત અય આદમ ની ઓલાદ કહી ને ખેતાબ કરેલ છે ત્રણ વખત કપડાં પેહરવા ના ઝિક્ર ઉપર, અને એ કપડાં તકવા અને પરવેઝગારી છે અને છેલ્લે એક વખત અલ્લાહ ના રસૂલ ની પેરવી માટે.

જન્નતી અને જહન્નમી લોકો ની વાતો,

અલ્લાહે જે અમારી માટે વાયદો કરેલ હતો તે પૂરો થયો અને અમો અહીંયા અલગ અલગ લિજ્જત અને નેઅમતો થી ફાયદો ઉપડીએ છીએ, (આયત 43,44)

જન્નત અને જહન્નમ ની વચ્ચે એક ખુબજ બુલંદ જગ્યા નું નામ છે અઅરાફ.(આયત 46)

દુઆ કબૂલ થવાની શર્તી:

- 1 દિલ થી અને ખુલુસ થી દુઆ માંગો
- 2 જાયેઝ દુઆ માંગે
- 3 દુઆ કબૂલ થવાનો ભરોસો હોય
- 4 સારી વસ્તુ માટે દુઆ હોય, (આયત 54,55)

આયત 60 પછી પાંચ નબી ના કિસ્સા,

પાંચ નબી જનાબે નૂહ જનાબે આદ જનાબે સમુદ જનાબે લુત અને જનાબે શોએબ ના કિસ્સાઓ ની ખાસ વાતો

- 1 બધાજ નબીઓ નું એલાન કે એક અલ્લાહ છે અને અલ્લાહ ની ઇબાદત કરો,
- 2 તે નબીઓ ને તેઓની કોમ માં થી જ ઇન્તેખાબ કરવામાં આવ્યો અને કોમ આ માટે તાઅજ્જુબ કરતી હતી.
- 3 કોમ નો બાદશાહ (જે ગુનેહગાર અયાશ હોય) તે વિરોધ માં સર્વ થી આગળ હોય
- 4 તે કોમ વાળાઓ અને જાલીમ બાદશાહ કહેતાં કે તમે જે અઝાબ ની વાત કરો છો જો સાયું હોય તો તે અઝાબ નાઝીલ કરાવો

5 નબી ને અને આપના સાચા સાથીઓ હતા તે સિવાય પૂરી કોમ ઉપર અઝાબ નાઝીલ થવાનું બયાન

6 નબીઓને તસલ્લી 7 સારા અને ખરાબ કામો નું પરિણામ 8 અલ્લાહ ને ત્યાં દેર છે પરંતુ અંધેર નથી 9 બધાજ ઈન્સાનો માટે સબક અને ઈબ્રત

<u>પારા ૯ ખુલાસો</u>

આ સિપારા માં બે ભાગ છે, સૂરએ અઅરાફ નો છેલ્લો ભાગ, અને સૂરએ અનફાલ નો પેહલો ભાગ.

<u>સૂરએ અઅરાફ પારા નં 9 માં</u>

ઈમાન અને સાયો રસ્તો અલ્લાહ ની નેઅમત નો દરવાજો ખોલી દે છે, (આયત 96)

અમુક વખત અલ્લાહ નો અઝાબ લોકો ને જાગૃત કરે છે, (આયત 130)

જનાબે મુસા અ. નો કિસ્સો, અહીંયા જનાબે મુસા અ. નો કિસ્સો વિગતવાર બયાન કરવામાં આવેલ છે, જનાબે મુસા કોહે તુર માં 40 દિવસ રહ્યા અને આપ ઉપર તોરૈત નાઝીલ થયું આપ 1 ઝિલ્કાદ થી લઈને 10 ઝીલ્હજ સુધી ત્યાં રહ્યા, જનાબે મુસા જનાબે હારુન ને ખલીફા બનાવે છે. (આયત 142)

અલ્લાહ ની બધીજ નિશાનીઓ જોવા છતાં ઈમાન નથી લાવતા, હક સામે હોવા છતાં પણ ઈમાન નથી લાવતા, બાતિલ ખોટો રસ્તો હોવા છતાં પણ તેમાં યાલે છે, (આયત 146)

ગુનેહગાર અફસોસ અને તોબા કર્યા પછી ઈમાન લઈ આવે તો એમને માફ કરી દે છે, (આયત 153)

બલઅમ બાવુરા નો કિસ્સો

તેની પાસે ઇલ્મ અને એક ઈસમે આઝમ હતું એટલે તેની દુઆ જલ્દી કબૂલ થઈ જતી પરંતુ એક વખત શૈતાનના બેહકાવાથી અને દુનિયાની લાલય ના કારણે તે પોતાનો દરજ્જો ખોય બેઠ્યો અને કુરાન માં તેને કૂતરા થી ઓળખાણ કરાવી છે. આયત 176 ઇન્સાન નું એક સમય માં પરહેઝગાર હોવું જરુરી નથી પરંતુ છેલ્લી ધડીએ ઈમાન ઉપર બાકી રેહવું જરુરી છે

"અલસ્તો"

અલ્લાહની ગવાહી લેવી શું હું તમારો પરવરદિગાર નથી ? પછી કહ્યું હા અમે ગવાહી આપીએ છીએ કે તું અમારો પરવરદિગાર છો બધાજ ઇન્સાન હઝરત આદમ ની ઔલાદ માંથી છે, (આયત 172)

કાફિર અને મુશરિક ઈન્સાનો માં નહિ જાનવરો માં આવે અને જાનવરો કરતા પણ બદતર હોય છે. (આયત 179)

અસ્માયે હુસ્ના

અલ્લાહ ના બેહતરીન નામ જેને અસમાયે હુસના કેહવાય અને અલ્લાહ ને આ નામ સિવાય બીજા કોઈ નામ થી પુકારવામાં ન આવે (આયત 180)

ઈમામ સાદિક અ. કહે છે અમો અસમાયે હુસનાં છીએ ઈમામ અલી રઝા અ. ફરમાવે છે કે તમને જયારે પણ કોઈ મુશ્કિલ આવે તો અમારો વાસ્તો આપી અલ્લાહ પાસે દુઆ માંગો

જ્યારે પણ કોઇ પૂછે કે કયામત ક્યારે આવશે તો કહી દયો કે કયામત નું ઇલ્મ અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઇ પાસે નથી અને તેનો કોઇ સમય અલ્લાહ સિવાય કોઇ નક્કી કરી શકે નહિ. (આયત 187)

કુરાન ની અઝમત

તમારો વલી અને સરપરસ્ત તે ખુદા છે જે આ કિતાબ આસ્માન થી નાઝીલ કરે છે અને બધાજ અવલિયા નો સરપરસ્ત છે, (આયત 196)

અલ્લાહ ની જગ્યા ઉપર જે લોકો બુત અને મૂર્તિની પૂજા કરે છે તો તે બૂત કે મૂર્તિ તેની કઈ મદદ કરી શકતું નથી, (આયત 197)

શૈતાન તરફ થી વસવસો આવે તો અલ્લાહ ની પનાહ માં યાલ્યા જાવ અને અલ્લાહ ની પાસે મદદ માંગો અને અઉઝો બિલ્લાહે મેનશ શૈતાન નિર રજીમ પઢો, જ્યારે પણ કુરાન પઢવામાં આવે તો તેને સાંભળો અને યૂપ રહો (વાતો ન કરો) કદાય અલ્લાહ ની રહમત તમારા ઉપર નાઝીલ થાય, (આયત 204)

<u>સૂરએ અનફાલ</u>

સુરે અનફાલ માં 75 આયત છે અને મદીના માં નાઝીલ થયો છે આ સુરા ને અનફાલ તે માટે કેહવામાં આવે છે કારણકે શરૂઆત ની આયત માં અનફાલ આવ્યું છે એટલે કે માલ અને દૌલત ના એહકામ છે આ સુરા નું બીજું નામ બદર છે કેમકે વધારે પડતી આયતો જંગે બદર માં નાઝીલ થઈ છે આ જંગ માં અલ્લાહ તરફથી મુસલમાનો ને મદદ થઈ હતી આ સુરા ની અંદર હક લશ્કર અને બાતિલ લશ્કર વિષે બયાન થયેલ છે, તારીએ ઇસ્લામ નો ઈતિહાસ બયાન થયો છે, મુસલમાન કેવી રીતે રસૂલે ખુદા સાથે રહેતા હતા તે બયાન થયેલ છે અને બૈતુલ માલ, જેહાદ, ખુમ્સ, હિજરત, મોમીન ની સિફતો અને ઈખતેલાફ થી કેવી રીતે બયવું તે બયાન થયું છે

મોમીનની પાય સિફત:

1 અલ્લાહ નો ડર

2 તિલાવતે કુરાન કરે

3 અલ્લાહ ઉપર ભરોસો કરે

4 નમાઝ કાયમ કરે

5 દાન અને ઇન્ફ્રાક કરે

(આયત 2,3)

અલ્લાહ નો ઝિકર દિલને આરામ પોહાયાડે છે

જંગે બદર નો કિસ્સો,

આ જંગ માં જીત માટે ફરિશ્તાઓ આવ્યા હતા, (શીઆ સુન્ની બન્ને ની તફસીર માં છે અડધા લશ્કર ને હઝરત અલી એ જહન્નમ માં મોકલ્યા હતા જંગે બદરમાં) (આયત 5 થી 10)

જંગ ના એહકામ

જ્યારે પણ કોઇ જંગ માં હમ્લો કરે તો પીઠ બતાવી ભાગો નહિ અને જે કોઇ પીઠ બતાવી ભાગશે તેની ઉપર અલ્લાહ ગઝબનાક થશે અને તેનું ઠેકાણું જહન્નમ છે જંગ થી ભાગવું ગુનાહે કબીરા છે અને માલે ગનીમત વિષે બયાન થયું છે, (આયત 10 થી 20)

અય લોકો અલ્લાહ અને રસૂલ ની પેરવી કરો અને તેમની અવાજ સાંભળો તો તેમને મૂકી ભાગો નહિ,(આયત 20)

(કાફિર લોકો રસૂલે ખુદા સ. અ ને કતલ કરવાની સાઝિશ કરતા હતા અલ્લાહે આ સાઝિશ ને નાકામ કરી કેમકે જયારે જંગ માં બધાજ રસૂલ ને મૂકી ભાગી ગયા ત્યારે મોલા અલી અ. રસૂલ ને બયાવી રહ્યા હતા)

એ લોકો જ્યારે તમને અલ્લાહ અને રસૂલ પાક ઝીંદગી જીવવાની દાવત આપે તો તેને સ્વીકારી લયો, (પાક ઝીંદગી એટલે હયાતે તૈયબા અને હયાતે તૈયબા એટલે મોલા અલી) ગદીર ના મૈદાન માં

મોલા અલી ની વિલાયત નો જે એ ઇનકાર કર્યો તેની માટે આસમાન માંથી અઝાબ આવ્યો. (આયત 24,25)

જ્યારે કાફીરો રસૂલ ને કતલ કરવાનો પ્રોગ્રામ બનાવતા હતા ત્યારે અલ્લાહે પોતાની તદબિર થી રસૂલ ને બયાવ્યા (હઝરત અલી એ બિસ્તર પર સુઈ ને રસૂલ ની જાન બયાવી) (આયત 30)

મસ્જિદે હરામ નું ખાદિમ બનવું મુત્તકી લોકો ની જવાબદારી છે અમુક રિવાયત માં મુત્તકી લોકોના નામ માં મોલા અલી, અને આપના ભાઈઓ અને અમુક માં આલે મોહમ્મદ માટે બયાન થયેલ છે, આ હુકમ ફકત મસ્જિદે હરામ માટે નથી પરંતુ દિનના તમામ કાર્યો માટે છે, (આયત 34)

પારા ૧૦ ખુલાસો

આ સિપારા માં પણ બે ભાગ છે એક સૂરએ અનફાલ નો છેલ્લો ભાગ અને સૂરએ તોબા નો પેહલો ભાગ

ખુમસ વિષે

જે કંઈ પણ તમને ગનીમત માં મળે તેનું ખુમ્સ છે તેને અલ્લાહ માટે રસૂલ માટે અને આલે રસૂલ માટે અને યતીમો માટે વગેરે.....છે (આયત 41)

જે કોઈ અલ્લાહ ની વાત માને છે તે ઝકાત ની જેમ ખુમ્સ પણ આપે, જે વાજીબ છે અને ઇસ્લામ ધર્મ માં પોતાની સાથે સાથે સમાજ ના નાદાર લોકો ની પણ ચિંતા કરવાનું કેહવામાં આવ્યું છે જો તમારી માલી હાલત સારી છે તો બીજા લોકો નું પણ ધ્યાન રાખો, ઝકાત આપો ખુમસ આપો દાન કરો,

આ ખુમ્સ નબી માટે અને આલે નબી માટે છે, અને યતીમ, મિસ્કીન મુસાફિર અને મુજહેદો માટે છે.

જંગે બદર

જંગે બદર માં બન્ને લશ્કર એક બીજા ને હલકા સમજતા હતા એટલે જ જંગ થઈ અને પછી મુસલમાન આ જંગ માં અલ્લાહ ની મદદ થી જીતે છે અને જે પણ ગુમરાહ થાય છે તે પોતાના હાથે ગુમરાહ થાય છે અને જે કોઈને હિદાયત મળે છે તે પોતાની સમજ થી હિદાયત પામે છે, (આયત 42, 43, 44)

જયારે દુશ્મનો સામે મુકાબલો કરવા માટે આવો સાબિત કદમ ઉપર બાકી રહો તો અલ્લાહ તમને કામયાબ કરશે, (આયત 45)

શૈતાન જંગે બદર માં મુશરિક લશ્કર ને બેહકાવે છે,

શૈતાન મુશરિક લોકો પાસે આવી કહેતો કે તમારું લશ્કર તો બોવ મોટું અને જબરદસ્ત લશ્કર છે તમારી સામે તો કોઈ પણ જીતી શકે નહિ અને હુ તમારી મદદ કરીશ, અને જયારે બન્ને લશ્કર આપસ માં લડાઈ કરવા લાગ્યા અને ફરિશ્તાઓ મુસલમાન લોકો ની મદદ કરવા માટે આવ્યા ત્યારે શૈતાન ભાગી જાય છે અને કહે છે હું તમારા થી બેઝાર છું કેમકે જે હું જોવું છે એ તમે નથી જોતા, (આયત 48)

કોમ ની હાલત કયારે બદલાય છે?

અલ્લાહ તઆલા કોમ ની હાલત તયાં સુધી નથી બદલતો જ્યાં સુધી કોમ પોતે, પોતાની હાલત બદલે નહિ, અને અલ્લાહ ખુબજ વધારે સાંભળનાર અને જાણનાર છે, (આયત 53) (ઇન્સાન પોતાના અમલ નો ઝિમ્મેદાર પોતે ખુદ છે)

જો દુશ્મન ફરેબ અને દગા સાથે આવે તો અલ્લાહ તારા માટે કાફી છે અને અલ્લાહ ની મદદ હોય તો પછી કોઈ પણ હરાવી શકતું નથી, અલ્લાહ તઆલાએ મોમિનો ના દિલ માં મોહબ્બત નાખી છે જો દુનિયા ની બધીજ દોલત તેઓને આપવામાં આવે તો પણ આવી મોહબ્બત ન કરી શકે, પરંતુ અલ્લાહ તઆલા એ તેઓના

દિલ આ મોહબ્બત નાખેલ છે જે કદી પણ ખતમ નથી થવાની, આયત 62 ,63 (મુહાજિર અને અનસાર ની દોસ્તી વિષે છે)

આયત નં 72 માં હિજરત વિષે બયાન કરવામાં આવ્યું છે રસૂલ ખુદા સ. અ બેઅસત ના 13 માં વર્ષ માં મક્કા થી મદીના હિજરત કરી,

જ્યાં સુધી જનાબે અબુ તાલિબ અને જનાબે ખદીજા બા હયાત હતા ત્યાં સુધી આપ મક્કા માં રહ્યા, બન્ને મહાન હસતીઓ ના ઇન્તેકાલ પછી આપ હઝરતે હિજરત કરી, મક્કા થી મદીના ગયા. મદીના આવવા પેહલા તે જગ્યા નું નામ યસરબ હતું.

આપ હઝરત મદીના ગયા પછી થી ઇસ્લામિક વર્ષ નું નામ હિજરત પડ્યું એટલે અત્યારે રસૂલ ની હિજરત ના 1444 વર્ષ થયા છે

<u>સૂરએ તોબા</u>

આ કુરાને મજીદ માં નવમા નંબર નો સુરો છે અને તેની અંદર 129 આયત છે અને હિજરત ના નવમા વર્ષ માં આ સુરો નાઝિલ થયો છે આ સુરો મદની સુરો છે અમુક આયત જંગે તબુક પેહલા અને અમુક આયત જંગ તબુક પછી નાઝિલ થઈ છે

આ સુરા ના બે મશહુર નામ છે એક તોબા અને બીજું બરાઅત આ સુરા માં ધણી બધી વખત તોબા નો ઝિક્ર થયો છે, તોબા એટલે અલ્લાહ ની બાર્ગાહ માં પાછું આવવું છે અને અલ્લાહે પોતનો લુતફ અને મેહરબાની વિષે આ સુરા માં બયાન કરેલ છે

અને આ સુરા ને બરાઅત એટલે કેહવામા આવ્યું છે કે આ સુરા માં મુશરિકો થી બેઝારી દૂરી બયાન થયેલ છે.

આ સુરા ની શરુવાત માં બિસ્મિલ્લાહ નથી આવ્યું, કેમકે સુરા ની શરુવાત માં અલ્લાહ નો ગઝબ અને કહર નો ઝિક્ર થયો છે અને જ્યાં અલ્લાહ ગઝબ હોય ત્યાં અલ્લાહ ની મહેરબાની નથી હોતી. આ સુરો 70,000 હજાર ફરિશ્તાઓ સાથે નાઝિલ થયો છે

આ સુરો હઝરત અલી ઇબ્ને અબી તાલિબ અલય્હિસ્સલામે કાફ્રીરો ને પડી ને સંભળાવ્યો

આયત નં 1 માં મુશરિક લોકો થી બેઝારી અને દૂરી રાખવાનું અને જે વાયદો તેઓ તોડી નાખેલ તે વિષે બયાન થયેલ છે.

હિજરત ના સાતમા વર્ષ માં મક્કા ફતહ થયું હતું તો પણ અમુક મુશરિક લોકો મક્કા માં ઇબાદત ની જગ્યાએ પોતાની મેળે અલગ રીતે રસમો રિવાજ અંજામ આપવા આવતા હતા,અને તેઓ ખોટી ઇબાદત કરતા જેની રસૂલે અને ઇસ્લામે મનાઈ કરેલ હતી, અને હવે પછી તેઓને મક્કા આવાની મનાઈ કરવામાં આવી,

આયત નં 3 માં કાફિરો ને તોબા કરવાનો હુકમ,

જો તોબા કરશો તો બેહતર છે અને જો તોબા નહિ કરો તો ખુબજ દર્દનાક અઝાબ થશે

મુશરિક લોકો ને હક નથી કે તેઓ મસ્જિદ બનાવે,

મસ્જિદ ખાલી એ લોકો બનાવી શકે છે જેઓ અલ્લાહ અને કયામત ઉપર ઈમાન રાખે છે, નમાઝ કાયમ કરે છે, ઝકાત આપે છે, અને અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈ થી ડરતા ન હોય (આયત 17, 18)

અલ્લાહ અને રસૂલ ની પેરવી જરૂરી છે જો રસૂલ જેહાદ કરવાનો હુકમ આપે તો પછી તમો તમારો માલ, ઓલાદ, સગા સંબંધીઓ ને મૂકી ને રસૂલ સાથે થઈ જાવ અને જો કોઈ નાફરમાની કરશે તો તે હિદાયત નહિ પામી શકે, (આયત 24)

યહૂદી લોકો જનાબે ઉઝેર ને અલ્લાહ નો દીકરો માને છે અને ઈસાઈ લોકો જનાબે ઇસા ને અલ્લાહ નો દીકરો માને છે આ બન્ને બાતિલ અને ખોટા દીન અને ધર્મ ઉપર છે, (આયત 30) (જયારે જનાબે મુસા અ. અને જનાબે ઇસા અ. દિન લઈ આવ્યા હતા ત્યારે આપ બન્ને એ લોકો ને અલ્લાહ એક ની તબલીગ કરી હતી પરંતુ જે તેઓના રાહિબ અને જાણકાર લોકો હતા તેઓએ પોતાના ફાયદા માટે અને માલ દોલત માટે યહૂદી અને ઈસાઈ ધર્મ ને બદલી નાખ્યો)

દીને ઇસ્લામ આખી દુનિયા માં છવાઈ જશે

એક સમય એવો આવશે કે દીને ઇસ્લામ બધીજ બાજુ ફેલાય જશે, પછી ભલે કાફિર અને મુશરિક નારાજ થય જાય, (આયત 33)

ઈમામ મોહમ્મદ બાકિર અ. ફરમાવે છે એક સમય એવો આવશે કે બધાજ લોકો છેલ્લા નબી ની રિસાલત ને સ્વીકારી લેશે અને તે સમય આપણા છેલ્લા ઈમામ ની હુકુમત નો સમય હશે.

ಗಿತೀಜ

જે કોઈ લોકો નો હક ગસબ કરશે અને સોનું યાંદી અલ્લાહ ની રાહ માં ખર્ય નહિ કરે તેની માટે દર્દનાક અઝાબ છે. (આયત 34)

યાર હરામ મહિના

અલ્લાહ ની નજીક બાર મહિના છે જ્યાર થી આસમાન અને જમીન બનાવેલ છે અને તેમાં યાર મહિના એહતેરામ વાળા મહિના છે અને તે મહિના માં જંગ હરામ છે (યાર મહિના ૨જબ, ઝિલ્કાદ, ઝિલ્કજ, મોહરરમ) (આયત 36)

જંગે તબુક

અય લોકો જયારે તમને જંગ માટે બોલાવામાં આવે ત્યારે કેમ સુસ્તી કરો છો, તમો આખેરત ની ઝીંદગી મૂકી દુનિયા ની ઝીંદગી થી રાઝી થઈ ગયા છો? તો આખેરત સામે દુનિયા ની ઝીંદગી ખુબજ નાની અને ટુકી છે,

(આ જંગ માં કંઈ નાતીજો ન આવ્યો પરંતુ મુનાફ્રીક લોકો ની ઓળખાણ થઈ ગઈ જેઓએ રસૂલ ની વાત ન માની અને જંગ માં ન ગયા)

જો તમે જંગ માં ન ગયા તો અલ્લાહ તમને દર્દનાક અઝાબ આપશે (આયત 38, 39)

જંગે તબુક "રુમ" ના લશ્કર સાથે જંગ હતી અને તે મદીના થી 6000 કિલ્લો મીટર દૂર હતું અને અમુક મુનાફિક રુમ ની તાકાત થી ડરતા હતા અને અમુક ને એટલું બધું દૂર જવું ન હતું

મુનાફીક ની ઓળખાણ

1-મુનાફીક પોતાનો માલ, યાહે તે રાઝી ખુશી થી ઇન્ફાક કરે યા મજબૂરી માં તે માલ અને તેઓની નેકી અલ્લાહ કબૂલ કરતો નથી, (આયત 53)

2-મુનાફીક નો કોઈ પણ અમલ કબૂલ નથી અને મુનાફીક નું નમાઝ માં પણ દિલ નથી લાગતું, (આયત 54)

3- જે કોઈ અલ્લાહ અને રસૂલ સાથે દુશ્મની કરશે તેનું ઠેકાણું જહન્નમ છે,

(આયત 63)

4-મુનાફ્રીક માટે જો 70 વખત માફ્રી માંગો તો પણ માફ્ર મારવામાં નહિ આવે કેમકે તેઓ અલ્લાહ અને રસૂલ ઉપર ઈમાન નથી

લાવ્યા, અને અલ્લાહ ફાસિક અને ગુમરાહ લોકો ની હિદાયત નથી કરતો, (આયત 80)

5-મુનાફ્રીક લોકો જંગે ટબુક માં નોહતા ગયા.(આયત 84)

<u>પારા ૧૧ ખુલાસો</u>

આ પારા માં બે ભાગ છે એક સૂરએ તોબા નો આખરી ભાગ અને બીજો સૂરએ યુનુસ નો પેહલો ભાગ.

મુનાફિક ની બુરાઈ

ખોટું બોલી મુનાફિક લોકો જંગે તબૂક માં નોહતા ગયા,

મુનાફિક લોકો થી દુર રહવા નો હુકમ દેવામાં આવ્યો. (આયત 90 પછી)

કેટલા લોકોએ જંગ માં સાથ નોહતાં આપ્યો?

તકરીબન 80 લોકો જંગ માં નોહતા ગયા અમુક લોકો ના નામ છે કે જે મશહુર છે તે ત્રણ લોકો હતા,

સાબેકુન એટલે કોણ?

સાબેકુલ એ લોકો છે જે અલ્લાહ થી રાઝી અને અલ્લાહ પણ તેઓથી રાઝી છે, (આયત 100)

(જે બધા કરતા પેહલા રસૂલ ને સાથ આપનાર હતા રિવાયત માં આવ્યું છે જનાબે મુસા અ. ને જનાબે યુશાઅ સર્વ થી પેહલા સાથ આપ્યો હતો

જનાબે ઇસા અ.માટે સાહબે યાસીન સર્વ થી પેહલા સાથ આપનાર હતા

અને હઝરત મોહમ્મદ મુસતફા સલ્લલલાહો અલ્યહે વ આવેહી વ સલ્લમ માટે હઝરત અલી અલચ્હિસ્સલામ સર્વ થી પેહલા સાથ આપનાર હતા.

અમુક લોકોએ નેફાક ના કારણે નહિ પરંતુ ઝીંદગી થી મોહબ્બત કરતા હતા એટલે નોહતા ગયા અને તેઓ તોબા કરે છે અને પોતાને મસ્જિદ ના થાંભલા થી બાંધી દે છે, પછી આ લોકો ને

તોબાના લીધે માફ કરી દેવામાં આવે છે અને વહી દ્વારા હુકમ આવ્યો કે તેઓની તોબા કબૂલ કરવામાં આવી ગઈ છે. (આયત 102)

વાજીબ અદા કરીને જાન અને માલ પાક કરો.

લોકો પાસે થી માલ લ્યો અને તેઓનો માલ અને જાન ને પાક કરો વ નમાઝ ની જેમ ઝકાત અને ખૂમસ વાજીબ છે જો કોઈ પોતાના માલ અને જાન ને પાક પાકીઝા કરવા માંગતુ હોય તો તે અલ્લાહ ની રાહ માં પોતાના માલ ને ખર્ચ કરે તો પાક થઈ જશે આયત 103

મસ્જિદે ઝેરારા

મુનાફિક લોકોએ મુસલમાન લોકો ને પરેશાન કરવા માટે અને લડાઈ જગડો કરવા માટે મસ્જિદે ઝેરારા બનાવી , પછી નબીએ અલ્લાહ ના હુકમ થી આ મસ્જિદ ને બાળી નાખી અને ખરાબ કરી નાખી, (આયત 107)

મસ્જિદ ઇબાદત માટે બનાવવામાં આવે અને તકવા ફેલાવા માટે બનાવવામાં આવે ન ફિતના ફસાદ માટે,

શહીદ અને ની સિફત મુજાહિદ (આયત 112)

તોબા કરવા વાળો હોય છે ઇબાદત કરવા વાળો હોય છે શુક્ર કરવા વાળો હોય છે રોઝા રાખવા વાળો હોય છે રુકુ કરવા વાળો હોય છે સજદા કરવા વાળો હોય છે નેક કામો નો હુક્મ દેવા વાળો હોય છે ખરાબ કામો ને રોકવા વાળો હોય છે હિફાઝત કરવા વાળો હોય છે

બેશક અલ્લાહ આસમાન અને જમીન ની હુકુમત નો માલિક છે તે જ લોકો ને જીવતા કરે છે અને લોકો ને મોત આપે છે અને અલ્લાહ સિવાય બીજું કોઈ તમારું મદદગાર નથી. (આયત 116)

મોમીનો ને હુકમ આપવામાં આવ્યો કે અય લોકો જે ઈમાન લઈને આવ્યા છો સાચ્યાઓ સાથે થઈ જાવ.(આયત 119)

રિવાયત માં છે કે એ સાચ્યાઓ હઝરત મોહમ્મદ અને આલે મોહમ્મદ છે.

જે લોકો ના દિલ બીમાર છે તેઓને અલ્લાહ ની આયતો કુરાન ની આયતો કંઈ ફાયદો નહિ પોહયાડે પરંતુ તેઓના કુફર માં વધારો કરશે,. (આયત 125.)

કેમકે તેઓની દર વર્ષે પરીક્ષા લેવામાં આવે છે પરંતુ ન તો તેઓ તોબા કરે છે અને ન નસીહત કબૂલ કરે છે, (આયત 126)

સૂરએ યુનુસ

કુરાને મજીદ નો દસમો સુરો છે આ સુરો મક્કા માં બેઅસત ના શરુ ના દિવસો માં નાઝિલ થયો છે, આ સુરા માં 109 આયત છે, આ સુરા માં અલ્લાહ ની ઓળખાણ, કુરાન વિષે, અને મુશરિક લોકો ના સખત અઝાબ વિષે, અને આ દુનિયા માં હમેશા નથી રેહવાનું તે વિષે બયાન કરેલ છે.

અઝાબ

બધાજ લોકો ને મરી ને અલ્લાહ તઆલા તરફ પલટવાનું છે, અને કાફિરો માટે ખુબજ દર્દનાક અઝાબ છે, (આયત 4)

સૂરજ અને યાંદ બનાવનાર અલ્લાહ છે, (આયત 5)

રાત ને દિવસ માં અને દિવસ ને રાત માં બદલનાર અલ્લાહ છે, (આયત 6) પરંતુ ખાલી મુત્તકી અને પરહેઝગાર લોકો આ વાત માને છે.

મોમીન લોકો જન્નત માં જયારે જશે ત્યારે ફરિશ્તાઓ તેઓને સલામ કરશે, અને મોમીન હમેશા જન્નત માં રહશે. (આયત 9)

જલ્દી ન કરો,

જેવી રીતે બંદાઓ અલ્લાહ પાસે પોતાની નેકી નો બદલો જલ્દી યાહે છે જો અલ્લાહ એવીજ રીતે તેની બુરાઈ ની સજા જલદી આપી દે તો શું થાય, (આયત 11)

એટલે બદલો જલ્દી ન માંગો, દુઆ જલ્દી કબૂલ ન થાય તો તેમાં મસલેહત હોય છે જો અલ્લાહ બુરાઈ કરનાર ને બદલો જલ્દી આપી દેત તો આ દુનિયા માં કોઈ બાકી રહ્યું ન હોત.

પરેશાની

જયારે પણ ઇન્સાન ની ઉપર કોઇ પરેશાની આવે છે તો તે હર હાલત માં,સૂતી વખતે, બેઠા હોય ત્યારે, ઊભા હોય ત્યારે, અલ્લાહ ને યાદ કરતો રહે છે

અને પછી જયારે તે પરેશાની દૂર થઈ જાય તરતજ અલ્લાહ ને ભૂલી જાય છે. અને એવો ભૂલે છે કે કદી તેને યાદ પણ ન કર્યો હોય, (આયત 12)

કુરાન નાઝીલ થવા વિષે, આયત 15 અને 16 માં બયાન થયું છે અને જો આ કુરાન અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈ ની કિતાબ છે તો તમે આની જેવો કોઈ એક સુરો લાવો? (આયત 38)

બુત અને મૂર્તિ ની પૂજા.

આ લોકો એવી વસ્તું ની પૂજા કરે છે અને માને છે કે જે તેઓને કંઈ ફાયદો પણ નથી આપતો અને નુકસાન પણ નથી આપતો, કેમકે તે મૂર્તિ પોતે ઈન્સાને બનાવી અને એ ઇન્સાન ની પરેશાની કેવી રીતે દૂર કરી શકે? અને તેઓ કહેતા કે આ મૂર્તિ અમારી શેફાઅત કરશે, (આયત 18)

જો અલ્લાહ ને દિલ થી માનશો અને તેનો શુક્ર અદા કરશો તો એ તમને નજાત આપશે, (આયત 22)

જે નેકી કરશે તેઓ સાથે સારા માં સારી નેકી કરવામાં આવશે તેઓને ઝિલ્લત થી બયાવવામાં આવશે તેઓ હમેશા જન્નત માં રહશે. (આયત 26)

જે બુરાઈ કરશે તેને સજા મળશે અને તેઓનું ઠેકાણું જહન્નમ છે અને તેઓ હંમેશા જહન્નમ માં રહશે, (આયત 27)

ઈમામ બાકિર અ. ફરમાવે છે આ આયત બિદઅત માટે છે જેઓ દિન માં નવી નવી વસ્તુ લાવે છે

કયામત

કયામત ના દિવસે જેઓ જેની પૂજા કરતા હશે તેઓની સાથે રાખવામાં આવશે અને ત્યારે તે મૂર્તિઓ ને બોલવાનું હુકમ થશે, તો તે કહેશે કે તમો અમારી નહિ પરંતુ તમારા દિલની અને હવસ ની પૂજા કરતા હતા. (આયત 29)

મોમીન બંદા ખાલી અલ્લાહ ની રહમત અને ફઝલ થી ખુશ થાય છે તે માલ અને દોલત થી ખુશ નથી થતા, (આયત 57)

રાત આરામ માટે અને દિવસ કામ માટે છે, (આયત 67)

તબલીગે દિન અને જનાબે નૂહ

જયારે જનાબે નૂહ અલ્લાહ ના દિન ની તબલીગ ની દાવત દેવા માટે લોકો પાસે ગયા તો લોકોએ આપને પીઠ દેખાદી દીધી એટલે આપની સામે થયા અને કહ્યું કે અમારે તમારી જરુરત નથી, તો નબી કહે છે હું તમારી પાસે કંઈ મેહનતાણું નથી માંગતો મારી તબલીગ નો સવાબ અલ્લાહ પાસે છે, અને હું તો અલ્લાહ નો હુકમ તમારા સુધી પોહયાડવા માટે આવ્યો છું. અને પછી આપે તે કોમ ને કહ્યું કે જેઓ ઈમાન લાવશે અને આ કશ્તી માં બેઠશે તેઓની જાન બયી જશે, અને જે મને નહિ સ્વીકારે તે ડૂબી જશે, અને પછી જે લોકો જનાબે નૂહ સાથે હતા તે ખાલી 80 લોક હતા અને તેઓ બયી જાય છે અને બીજા બધા મરી જાય છે, (આયત 72, 73)

જનાબે મુસા

જનાબે મુસા અને જનાબે હારુન, ફિરોન ના દરબાર માં ગયા અને કહ્યું અલ્લાહ ઉપર ઇમામ લાવો

ફિરોન જાદુગર ને બોલાવે છે જાદુગર પોતાનું જાદુ દેખાડે છે જનાબે મુસા પોતાની લાકડી ફેકે છે અને જાદુગરો જનાબે મુસા ઉપર ઈમાન લઈ આવે છે

ફિરોન જનાબે મુસા ના લશ્કર પાછળ પોતાનું લશ્કર લઈ ને આવે છે પંરતુ ફિરોન નું લશ્કર દરિયા માં ડૂબી જાય છે, આયત 70 પછી

ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જનાબે મુસા ની બદદુઆ અને ફિરોન ની મોત અને અઝાબ વચ્ચે 40 વર્ષ નો ફાસલો હતો.

ફીરોન આખરી સમયે ઈમાન લાવવાની વાત કરે છે એટલે મોત જોય ઈમાન લાવાથી કઈ ફાયદો નથી, તે ડૂબી રહ્યો હતો ત્યારે કહે છે કે હું ઈમાન લાવું છું. (આયત 90)

જનાબે મુસા ને અને જનાબે હારુન આપના ભાઈ ને હુકમ આપવામાં આવે છે કે મિસ્ર માં પોતાની કોમ માટે મસ્જિદ બનાવે નમાઝ પડે,અને ત્યાં પોતાની માટે ધર બનાવે, (આયત 78)

જનાબે યુનુસ

આપ હઝરતે 33 વર્ષ તબલીગ કરી ખાલી બે લોકો ઈમામ લાવ્યા અને પછી આપ હઝરત બદદુઆ કરે છે અને આપ તે શહર થી નીકળી જાય છે જયારે લોકો ને ખબર પડી કે આપ બદદુઆ કરીને ગામ મૂકી યાલ્યા ગયા છે તો ધરના બધાજ લોકો આસમાન નીયે આવી અલ્લાહ પાસે માફી માંગવા લાગ્યા અને રડતા રહ્યા અહીંયા સુધી કે અલ્લાહ તેઓ ઉપર થી અઝાબ હટાવી લીધો. (આયત 97)

અહીંયા જનાબ યુનુસ નું નામ આવ્યું એટલે આ સુરા નું નામ યુનુસ રાખવામાં આવ્યું છે જનાબે યુનુસ નું નામ યાર સુરા માં આવ્યું છે. સૂરએ નિસાઅ, સૂરએ અનઆમ, સૂરએ યુનુસ, સૂરએ સાફફાત, જનાબે મુસા માછલી ના પેટ માં જાય છે તે ઝિક્ર સૂરએ સાફફાત માં થાય છે.

<u>પારા ૧૨ ખુલાસો</u>

આ સિપારા માં સૂરએ હુદ છે અને સૂરએ યુસુફ નો એક ભાગ છે.

આ મક્કી સુરો છે, રસૂલે ખુદા સ. ફરમાવે છે આ સુરાએ મને ઝઇફ કરી દિધો કેમકે આ સુરા ની અંદર ખુબજ સબ્ર કરવાનો, સહન શકતી કરવાનો હુકમ આવેલ છે. આપ જયારે મક્કા માં રહતા હતા અને મક્કા માં રહવા ના છેલ્લા દિવસો હતા એટલે કે જનાબે અબુ તાલિબ અને જનાબે ખદીજા ની વફાત થઈ ગઈ હતી ત્યારે આ સુરો આવ્યો, અને આપના સહાબીઓ ને પણ હુકમ આપવામાં આવ્યો કે તમો સબ્ર કરો,

આ સુરા માં 123 આયત છે, આ સુરા માં નબીઓનો ઇતાહસ છે, અકીદા, વિષે, અને લોકોને ઈબ્રત હાસિલ કરવાનું કેહવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા માં પાંચ વખત જનાબે હુદ નું નામ આવ્યું છે એટલે આ સુરા નું નામ હુદ રાખવામાં આવ્યું છે

ઇબાદત

અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈની ઇબાદત ન કરો, (આયત 2)

અલ્લાહ પાસે માફી માંગો અને તેની તરફ પલટી ને આવી જાવ જ્યાં સુધી જીવતા છો તમને ફાયદો થશે, અને જો અલ્લાહ ના હુકમ ની નાફરમાની કરશો તો ખતરનાક અઝાબ મળશે, (આયત 3)

દુનિયા માં જે ભી વસ્તુ છે બધાજ ને અલ્લાહ રિઝ્ક આપે છે . (આયત 6)

ઈમામ અલી અ. ફરમાવે છે રિઝક ના બે પ્રકાર છે એક, તમે તલાશ કરો બીજી એ ખુદ તમારી પાસે આવશે.

અલ્લાહ નો અઝાબ જો મોડો આવે છે તો એ તમારી માટે મસલેહત છે, (આયત 8)

જે પણ અલ્લાહ તરફ થી વહી આવે લોકો ને બયાન કરવામાં આવે પછી ભલે લોકો તે વાત માને યા ન માને, (આયત 12)

અમુક લોકો એમ કહેતા કે આ કુરાન અલ્લાહ ની કિતાબ નથી આપે ખુદ બનાવેલ છે ત્યારે અલ્લાહ તરફ થી વહી આવતી જો તમે સાયા છો તો આના જવાબ લાવો અને આની જેવા બીજા દસ સુરા લાવો, (આયત 13)

જેને ખાલી દુનિયા જોવે છે તેને અને દુનિયા માં જે કંઈ પણ જોતું હોય તે આપી દેવામાં આવે છે, અને કયામત માં ખાલી આગ મળશે, જે દુનિયા માં તેઓએ કામ કર્યું તેની સજા હશે, (આયત 15, 16)

અમુક લોકો સારા હોય છે તો જે કંઈ તે દુનિયા માં ભૂલો કરે છે તેની સજા દુનિયા માં મળી જાય છે એક વખત રસૂલ જોવે છે કે એક ભાઈ તેની દીકરી ઉપર હાથ ઉપાડે છે અને થોડાક સમય પછી તેની ઉપર એક દીવાર પડી અને તેનું મોઢું ઝખમી થઈ ગયું તેને તેના અમલ ની સજા અહીંયા મળી ગઈ.

મોલા અલી ફરમાવે છે: જહન્નમ ની આગ નો એક કટકો જો આ દુનિયા માં પડી જાય તો આખી દુનિયા સળગી જાય એટલી બધી જહન્નમ ની આગ ખરાબ છે.

જે લોકો ઈમાન લાવ્યા છે તે અલ્લાહ ની પેરવી કરે છે અને તે જન્નતી છે, (આયત 23)

જનાબે નૂહ

જનાબે નૂહ પોતાની કોમ ને દાવત આપે છે કે અલ્લાહ ને માનો, (આયત 2પ)

અને જો અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈને માનશો તો દર્દનાક અઝાબ થશે, (આયત 26)

કાફિર લોકો જનાબે નૂહ ને એક આમ ઇન્સાન સમજતા હતા (નબી નોહતા માનતા) અને તેઓ નબી નૂહ ને જૂઠલાવતા હતા, (આયત 27)

જયારે જનાબે નૂહ અને તે કોમ વચ્ચે બોવ ચર્ચા થઈ જનાબે નૂહ હજારો વર્ષ સુધી તે કોમ ની તબલીગ કરી પણ તે કોમ ન માની ત્યારે તે કોમ વાળા પોતે કહે છે જો તમે નબી છો તો અમારા ઉપર અઝાબ નાઝીલ કરાવો બદદુઆ કરો, (આયત 32)

જનાબે નૂહ કહે છે જો અલ્લાહ યાહશે તો જરૂર તમારી ઉપર અઝાબ આવશે અને જયારે આવશે ત્યારે કોઈ તેને રોકી શકશે નહિ , (આયત 33)

જે લોકો ઈમાન લાવ્યા છે એ જ ઈમાનદાર છે હવે બીજા કોઈ ઈમાન નહિ લાવે, હવે તમે એક કશ્તી બનાવો જે લોકો ઈમાન નથી લાવ્યા તે ડૂબી જશે, (આયત 36 37)

જયારે જનાબે નૂહ કશ્તી બનાવતા તો લોકો મજાક ઉડાડતા, અલ્લાહ નો જવાબ આવે છે થોડાક સમય પછી અમો તેઓની મજાક ઉડાડશું, (આયત 38)

જયારે કશ્તી બની ગઈ ત્યારે અલ્લાહ નો હુકમ આવ્યો બધાજ જાનવરો ની એક જોડી (નર, અને માદાને,) બધાજ જાડ, અને

જેઓ ઈમાન લાવ્યા છે તેઓને કશ્તી માં બેઠવાનો હુકમ આપો (જે દીકરાએ અને જે ધરવાળી તારા ઈમાન નથી લાવ્યા તેઓ સિવાય તારા બધાજ કુટુંબ વાળાને,) કશ્તી માં બેઠાડો, (આયત 40)

આ કરતી બિસ્મિલ્લાહ બોલવાથી શરુ થશે અને બિસ્મિલ્લાહ બોલવાથી બંધ થશે (કરતી ની યાવી બિસ્મિલ્લાહ છે) આયત 41

અને જયારે કશ્તી શરૂ થઇ ગઇ અલ્લાહ નો અઝાબ નાઝિલ થયો, ત્યારે જનાબે નૂહ પોતાના દીકરા ને કહે છે ઈમાન લઈ આવ બયી જઈશ તો તે કહે છે, હું પહાડ ઉપર યાલ્યો જઈશ પણ તે ઈમાન ન લાવ્યો અને બધાજ લોકો ની સાથે તે પણ ડૂબી જાય છે, અને આખી દુનિયા પાણી પાણી થઇ ગઇ, (આયત 43,44)

ઈમામ સાદિક અ ફરમાવે છે મક્કા સિવાય આખી દુનિયા માં પાણી ફેલાય જાય છે.

જે કોઇ પણ રસૂલ ની વાત નહિ માને તેની ઉપર અઝાબ આવશે પછી ભલે તે રસૂલ ના સગા સંબંધીઓ વાળા હોય,

અલ્લાહ ઇમાન જોવે છે રિશતો નહિ,

જનાબે નૂહ નો કિસ્સો કુરાન ના 6 અલગ અલગ સુરા માં આવ્યો છે જેમાં થી વધારે ભાગ નો કિસ્સો આ સુરા માં છે.

સૂરએ અઅરાફ, હુદ, મોમેનુન, શોઅરા, કમર, નૂહ નામ ના સુરા માં પણ જનાબે નૂહ નો કિસ્સો આવેલ છે.

જનાબે નૂહ નું નામ 40 વખત કુરાન માં આવ્યું છે.

રસૂલે ખુદા સ. ફરમાવે છે મારા એહલેબૈત ની મિસાલ જનાબે નૂહ ની કશ્તી ની જેવી છે જેઓએ મારા એહલેબૈત થી જોડાયેલા રહ્યા

તે નજાત પામશે, અને જેઓએ છોડી દીધા તે નાબૂદ થઇ જશે ડૂબી જશે.

પછી આપણા છેલ્લા રસૂલ ને તસલ્લી આપી કહે છે કે તમે પણ જનાબે નૂહ ની જેમ સબ્ર કરો, (આયત 49)

આપણાં છેલ્લા નબી ઘણા સમય સુધી મક્કા માં રહી તબલીગ કરી રહ્યા હતા તો પણ કાફિર આપની મસ્તી ઉડાડતા તો અલ્લાહ તરફ થી વહી આવી સબ્ર કરો,

જનાબે હુદ

કોમ આદ પાસે જનાબે હુદ આવે છે તેઓને અલ્લાહ ઉપર ઈમાન લાવાનું કહે છે

આપ કહ છે કહો, અલ્લાહ સિવાય બીજુ કોઈ ખુદા નથી,

આ કોમ નું કામ હતું આક્ષેપ અને ઇલાઝામ લગાડવાનું,

જનાબે હુદ ને પણ આ કોમ માનતી ન હતી જેવી રીતે જનાબે નૂહ ને કહેતા કે તમે નબી નથી, આ કોમ પણ જનાબે હુદ ને કેહતી કે તમે નબી નથી પછી જનાબે હુદ આ કોમ ના લોકો ને કહેતા ગુનાહ ન કરો અલ્લાહ ની વાત માનો મૂર્તિ ની પૂજા ન કરો, અને પછી તેઓને થોડાક સમય આપવામાં આવ્યો તો પણ તેઓ એ રસૂલ ની વાત ન માની, અને અલ્લાહ નો અઝાબ નાઝીલ થયો, એક ગરમ હવા આવી અને તે કોમ ખતમ થઈ ગઈ, (આયત 50 થી 60)

જનાબે સાલેહ

કોમે સમુદ પાસે જનાબે સાલેહ આવ્યા અને કહ્યું કે અલ્લાહ ને એક માનો, તે તબલીગ માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા. કહો અલ્લાહ એક છે તેની સિવાય બીજો કોઈ ખુદા નથી, અલ્લાહે

તમને આ માટી થી બનાવેલ છે અને તમને આ દુનિયા માં આબાદ કર્યા, અલ્લાહ ની નાફરમાની ન કરો,

તો તે કોમ કહે છે અમે જે અમારા બાપ દાદા માનતા હતા તેની પૂજા કરશું,

પછી આપ તે કોમ ને કહે છે જો હું મોઅજીઝો કરુ તો તમે ઇમાન લાવશો? તમો તમારા મૂર્તિ પાસે કંઈ માંગો જો તે આપે તો ઠીક? નહિ તો તમે જે કહો હું મારા ખુદા પાસે માંગુ જો તે આપે તો તમારે ઇમાન લઈ આવવાનું પછી આપ પહાડ માંથી એક ઉટની ને કાઢે છે જે આખા ગામ નું પાણી પીતી હતી, અને તેના પેટ માં પેહલે થી જ બયુ હતું કે જયારે કે હમણાં જ પહાડ માં થી નીકળી છે

થોડાક સમય પછી ખાલી એક શખ્સ ઊંટની ને મારી નાખે છે અને કોમ યૂપ રહી ઊભી ઊભી તમાશો જોઈ રહી હતી બધા ની ઉપર અઝાબ આવે છે, એક ધરતીકંપ આવે છે અને તેઓ પોતાના ધરમાં અઝાબ થકી મારી જાય છે, (આયત 60 થી 70)

જનાબે ઇબ્રાહિમ

જનાબે ઇબ્રાહિમ અને આપની પત્ની ને ઝઇફી ના સમય માં ઓલાદ અતા કરવામાં આવે છે જેમનું નામ ઇસહાક હતું, (આયત 72 73)

જનાબે લુત

આપ પણ બીજા બધા નબી ની જેમ અલ્લાહ ની સિવાય બીજા કોઈને ન માનો તેની દાવત આપી પરંતુ આપ જે સમય માં રહતા હતા ત્યારે તે કોમ માં એક બોવ મોટો ગુનોહ આમ થઈ ગયો હતો અને લોકો લગન કરવા બદલે એક જેવા લોકો સાથે ગુનાહ કરતા અને પછી આપની બદદુઆ થકી ફરિશ્તાઓ એ આ કોમ ઉપર અઝાબ નાઝીલ કર્યો અને તે કોમ ખતમ થઇ ગઇ, (આયત, 75 76)

કુરાન ખુલાસો

નબી શોએબ

આપ પણ લોકો ને અલ્લાહ તરફ લાવા માટે દાવત આપે છે અને લોકો ને સુધારવાના અલગ અલગ પ્રયાસ કરે છે અને બીજા બધા કોમ ઉપર જે અઝાબ આવ્યો તેની વાત કહી સમજાવે છે પરંતુ આ કોમ પણ આપની વાત નથી માનતી,

પછી તે કોમ આપને કહે છે જો તમારું ખાનદાન તાકતવર ન હોત તો અમે તમને મારી નાખ્યાં હોત, તો જનાબે શોએબ કહે છે તમે અલ્લાહ થી ડરો કે જે બધીજ વસ્તુ ખાલિક છે, અલ્લાહ થી ડરો, મારા ખાનદાનથી ન ડરો,

અને પછી જનાબે શોએબ બદદુઆ કરે છે અને તે કોમ ખતમ થઇ જાય છે, (આયત 90 પછી)

અહીંયા નબી ના આ બધા કિસ્સા ઇબ્ર્ત અને દરસ આપે છે કે જો અલ્લાહ ઉપર ઈમાન લાવશો તો દુનિયા અને આખેરત બન્ને મળશે અને જો ઈમાન નહિ લાવો તો બન્ને જગ્યા ઉપર અઝાબ થશે.

અય રસૂલ આ બધા નબી ના કિસ્સા, એ માટે બયાન કર્યા કે જોવો, લોકો નબી સાથે કેવું કેવું કરતા, (આયત 120)

અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ નું ઇલ્મ રાખે છે ઈલ્મે ગેબ અલ્લાહ પાસેજ છે, (આયત 123)

સૂરએ યુસુફ

આ સુરો મક્કી સુરો છે, અને 111 આયત છે, આ સુરા માં 25 વખત યુસુફ નું નામ આવ્યું એટલે આ સુરાને યુસુફ કેહવાય છે, આ સુરા માં વધારે પડતું જનાબે યુસુફ નો કિસ્સો બયાન કરેલ છે,

કરાન

અમે કુરાન ને અરબી માં નાઝીલ કર્યું કે તમે સમજો વિયારો, (આયત 2)

(અરબી માં એક અક્ષર ના ધણા બધા અલગ અલગ મીનિંગ થાય છે અને અરબી ભાષા ખુબજ સરસ ભાષા છે, અરબી જન્નત ની ભાષા છે નબી જે જગ્યા ઉપર હતા ત્યાં અરબી બોલવા વાળા હતા એટલે અરબી માં કુરાન આવ્યું)

કુરાન છેલ્લા નબી ઉપર નાઝીલ થયું અને તેની અંદર સરસ મજાની કહાની બતાવેલ છે. (આયત 3)

આયત 4 પછી જનાબે યુસુફ નો કિસ્સો બયાન થાય છે જે છેલ્લી આયતો સુધી છે, જનાબે યુસુફનો મુખ્તસર કિસ્સો

જનાબે યાકુબ ના બાર દીકરાઓ હતા, બારમા થી જનાબે યુસુફ થોડાક વધારે હસીન અને ખૂબસૂરત હતા, આપ સુરત અને સિરત માં બીજા બધા કરતા વધારે સારા હતા એટલે જનાબે યાકુબ આપને વધારે યાહતા હતા

એક વખત જનાબે યુસુફ સપનું જોવે છે અને તે પોતાના બાબા ને કહે છે, ત્યારે જનાબે યાકુબે કહ્યું તમે તમારું આ સપનું તમારા કોઈ ભાઈ ને બતાવતા નહિ, બાપ ની વધારે મોહબ્બત બીજા બધા ભાઇઓ માં ઈર્ષા લાવે છે, અને તેઓ એક વખત જનાબે યુસુફ ને પોતાની સાથે રમવા લઈ જાય છે અને ફૂવા માં નાખી દે છે, ત્યાં થી એક કાફેલો ગુજરે છે અને તે કાફેલા વાળા આપને મિસર લઈ જાય છે, અને ત્યાં અઝીઝે મિસર ને વેંયી દે છે, અને અઝીઝે મિસર આપને પોતાના ઘરે રાખે છે, જ્યારે આપ જવાન થઈ જાય છે તો અઝીઝે મિસર ની ઘરવાળી ઝૂલૈખા આપને પોતાની જાળ માં ફસાવા યાહે છે, પરંતુ આપ તેની વાત માં નથી આવતા, અને અલ્લાહે આપની મદદ કરી, અને અઝીઝે મિસર આ બદનામી થી બયવા માટે આપને જેલ માં નાખી દે છે,

જેલ માં આપ લોકો ને અલ્લાહ તરફ દાવત આપે છે, અને લોકો ને મૂર્તિ પૂજા કરવાથી કંઈ ફાયદો નથી તે સમજાવે છે, અને ધીમે ધીમે બધાજ લોકો આપને ઈજ્જત આપવા લાગે છે અને અલ્લાહ ની બંદગી કરવા લાગે છે,

બાદશાહ સપનું જોવે છે અને જયારે કોઈ પણ સપના ની તાબીર ન બતાવી શક્યું તો આપ બતાવે છે અને પછી બાદશાહ આપને માન અને ઈજ્જત આપી બે ગુનાહ સાબિત કરી આઝાદ કરે છે, આપ ને બાદશાહ એક મનસબ આપે છે, અને જ્યારે અકાળ પડે છે ત્યારે આપ સર્વો ને સરખી રીતે મદદ કરીને બયાવે છે 'અને પછી આપના ભાઈઓ અનાજ લેવા માટે મિસર આવે છે અને આપ પોતાના ખાનદાન સાથે મળી જાય છે, આપના ભાઈઓ પોતાની ભૂલ ની માફી માંગે છે,

આ કિસ્સા થી શું શિખવા મળ્યું

મુસીબત પછી આસાની હોય છે

ઇર્ષા એક મોટી બીમારી છે

સારો વ્યવહાર બધી જગ્યાએ કામ આવે છે.

પાક રેહવાથી ઊંચો દરજજો મળે છે

ના મેહરમ મર્દ અને ઓરત પોતાને ગુનાહો થી બયાવી ને રાખે

ઈમાન ની બરકત થી પરેશાની દૂર થાય છે

ગુનાહ થી બયવા માટે ભલે પરેશાની ઉપાડવી પડે ઉપાડો જેલ જાવું પડે જાવ પરંતુ ગુનાહ ન કરો

નબી જેલ માં પણ લોકો ને ઇસ્લામ ની દાવત આપે છે

ઈલઝામ લાગે એવી જગ્યાએ ન જવું જોઈએ જે હક ઉપર હોય તેને જીત જરુર મળે છે

<u>પારા ૧૩ ખુલાસો</u>

આ પારા માં ત્રણ ભાગ છે સૂરએ યુસુફ ના બાકી રહેલો ભાગ સૂરએ રઅદ અને સૂરએ ઇબ્રાહિમ

અલ્લાહ સુધી પોહયવા માટે વસીલો જરૂરી છે

સૂરએ યુસુફ નો કિસ્સો આપડે જે 12 માં પારા માં બયાન કરેલ તે તેર માં પારા માં પણ છે અને તે આપડે લગભગ બયાન કરી યૂક્યા છીએ ખાસ વાત એ છે કે જે સૂરએ યુસુફ આયત નં 97 અને 98 માં બયાન થાય છે, તે એ છે કે જયારે પણ અલ્લાહ પાસે દુઆ માંગો તો નબીને અથવા આલે નબીને વસિલો બનાવો અને આ વાત ની તાઇદ જનાબે યાકુબ ના દ્વારા કરવામાં આવી છે જયારે જનાબે યુસુફ ના ભાઈઓ જનાબે યાકુબ પાસે આવ્યા તો કહ્યું અય બાબા ; તમો અલ્લાહ પાસે અમારા ગુનાહો ની માફી માંગો કે અમે ભૂલ કરનાર છીએ, અને પછી જનાબે યાકુબ કહે છે બોવ જલ્દી હું તમારા માટે દુઆ માંગીશ, અને ખરેખર અલ્લાહ ખુબજ વધારે માફ કરનાર છે. (આયત 97, 98)

અને આગળ ની આયતો માં બયાન કરવામાં આવે છે કે જનાબે યાકુબ અને જનાબે યુસુફ એકબીજા ને ધણા વર્ષો પછી મળે છે અને જનાબે યુસુફ, આપના માતા પિતા ને પોતાની ખુરશી પાસે જગ્યા આપે છે.

આયત નં 103 થી 105, વધારે પડતાં લોકો ઈમાન લાવશે નહિ, પછી ભલે તમે ખૂબ મેહનત કરો.

આ લોકો ની ધણી બધી નિશાનીઓ બતાવી, મોજીઝા બતાવવામાં આવ્યા તો પણ ઇમાન લાવ્યા નહિ.

રસૂલ ને આ બધા કિસ્સા તસ્સલી આપવામાં માટે આવ્યા હતા, હક વાત સ્વીકારવા વાળા બોવ ઓછા લોકો હશે તમે તમારું કામ કરો જો કોઈ તમારી વાત માને તો સારું, અને ન માને તો તેની માટે જ નુકસાન કારક છે.

ઈમામ રઝા અ.ફરમાવે છે, શીર્ક એટલે મૂર્તિ ની પૂજા કરવી અને અલ્લાહ નો ઇનકાર કરવો નથી, પરંતુ અલ્લાહ સિવાય બીજા બધાની, વાતોને વધારે મહત્વ આપવું શિર્ક છે.

કયામત નો કોઈ ખાસ સમય નથી અયાનક આવશે અને લોકો પોતાને અઝાબ ની અંદર જોઇશે, (આયત 107)

ઈબ્રત

આ બધા કિસ્સા અને નબીઓની ઝીંદગી ઇબ્રત છે લોકો સબક હાસિલ કરે અને કોઈ પણ વાત ખોટી બયાન નથી થઈ આ બધુજ આસમાની કિતાબો માં પણ આવ્યું છે, જે લોકો સાયા છે તેઓ હિદાયત મેળવશે, (આયત 111)

સૂરએ રઅદ

આ મક્કી સુરો છે આ સુરા માં 43 આયત છે રઅદ એટલે આસમાન માં વીજળી નો આવાજ. જે આયત નં 13 માં બયાન થયેલ છે.

કુરાન, તોહીદ, જમીન અને આસમાન ની ખિલકત, યાંદ સૂરજ, ફળો, લીલોતરી, કયામત, અદાલત, જવાબદારી, આરામ, અને જે નબીઓના મુખાલીફ હતા તેઓને સાથે શું થયું આ સુરા માં બયાન કરેલ છે.

કરાન

આ કિતાબ આસમાની કિતાબ છે જે અલ્લાહે હઝરત મોહમ્મદ ઉપર નાઝીલ કરેલ છે પંરતુ વધારે પડતાં લોકો ઈમાન લાવશે નહિ. (આયત 1)

એક ખાસ વાત જે પણ સુરો હુરુફે મુકત્તેઆત થી શરુ થાય છે તેની પછી તરતજ કુરાન ની વાત જ બયાન કરવામાં આવેલ છે.

આસમાન

અલ્લાહે આસમાન ને થાંભલા વગર ઉપર રાખેલ છે, અને તે સૂરજ અને યાંદ ને એક જગ્યા એ થી બીજી જગ્યા ફેરવે છે અને તે બન્ને હરકત માં રહે છે, (આયત 2)

જમીન

અલ્લાહે જમીન પાથરી તેની અંદર પહાડ રાખ્યા અને જાડ બનાવ્યા જે ફળ આપે છે અને દિવસ ને રાત માં ઢાંકી દે છે આ બધીજ નિશાનીઓ, જેઓ વિયારે છે તેઓ માટે છે કે આ બધીજ વસ્તુ અલ્લાહે બનાવી છે, (આયત 3)

કયામત

મુશરિક લોકો ને એ વાત સમજમાં નથી આવતી કે મરેલા લોકોને અલ્લાહ જીવતો કેવી રીતે કરશે? તો જે અલ્લાહ તમને પૈદા કરે છે એ તમને મોત આપશે અને કયામત ના દિવસે ફરી વખત જીવતો કરશે. (આયત 6)

नजुवत

બધીજ કોમ માટે એક નબી મોકલવામાં આવ્યા છે આયત 7 રસૂલે ખુદા સ.અ કહે છે હું મુંઝિર અને અલી હાદી છે

કરિશ્તાઓ

બધાજ ઈન્સાનો ની ફરિશ્તા હિફાઝત કરે છે જ્યાં સુધી તેની મોત નથી આવતી તેઓને બયાવીને રાખે છે જયારે મોત નો સમય આવે છે તો તેને મૂકી ને યાલ્યા જાય છે, (આયત 11)

વીજળી

અલ્લાહ આસમાન માં એ માટે વીજળી રાખી કે લોકો ડરે, (આયત 12)

વીજળી તસબીહ પડે છે, (આયત 13)

આસમાન અને જમીન માં જેટલી પણ વસ્તુ છે તે અલ્લાહ માટે સવાર અને સાંજ સજદો કરે છે, (આયત 15)

મુત્તકી લોકોની નિશાનીઓ

વફાદાર હોય છે સિલે રહમ કરે છે અલ્લાહ થી ડરે છે સબ્ર કરે છે નમાઝ ના પાબંદ હોય છે સદકો આપે છે બુરાઈ નો બદલો નેકી થી આપે છે. આયત 20,21,22

મુત્તકી હમેશા જન્નત માં રેહશે જન્નત ના જે દરવાજા માં થી દાખલ થવા માંગશે જઈ શકશે તે પોતાની સાથે પોતાના નેક સગા સંબંધીઓ ને પણ લઈ જઈ શકશે. આયત 23

નાલાયક લોકો ની નિશાનીઓ

વાયદા ખેલાફી કરશે સગા સંબંધીઓ સાથે સંબધ તોડી નાખે છે અને જમીન ઉપર ફિતનાં ફસદ ફેલાવે છે,

તેઓ ઉપર લાનત મોકલવામાં આવી છે અને તેઓનું ઠેકાણું ખુબજ ખરાબ જગ્યા છે, (આયત 25)

રિઝક

અલ્લાહ જેને યાહે વધારે રિઝ્ક આપે છે અને જેને યાહે ઓછું, દુનિયા ની ઝીંદગી આખેરત સામે બિલકુલ નાની એવી છે, (આયત 26)

ખાલી અલ્લાહ નો ઝિક્ર દિલો ને આરામ પોહયાડી શકે છે (આયત 28)

મોમીન જન્નત માં જશે અને કાફિર જહન્નમ માં જશે (આયત 35)

<u>સૂરએ ઇબ્રાહિમ</u>

આ સુરા માં 52 આયત છે આ મક્કી સુરો છે. આ સુરા માં હઝરત ઇબ્રાહિમ ની દુઆ વિષે, અને નસીહત અને બશારત વિષે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

જે કોઈ આ સુરો પડશે તે પરેશાની ગરીબી અને પાગલપન થી દુર રહશે.

કુરાન

આ કિતાબ હઝરત મોહમ્મદ મુસ્તફા સ. અ ઉપર નાઝીલ થઈ છે જેથી આપ લોકો ને કુફ્ર ના અંધારા માંથી બહાર કાઢી, ઈમાન નું નુર બતાવો, (આયત 1)

એક ખાસ વાત આ સુરો પણ હુરુફે મુકત્તેઆત થી શરુ થયો છે એટલે તરતજ કુરાન ની વાત બયાન કરવામાં આવેલ છે.

તમામ આસમાન અને જમીન અલ્લાહે બનાવેલ છે અને કાફિર ઉપર સખત અઝાબ છે. (આયત 2)

જેઓ દુનિયા ની ઝીંદગી ને આખેરત ની ઝીંદગી કરતા વધારે મહત્વ આપે છે, અને લોકો ને અલ્લાહ ના રસ્તા ઉપર યાલવા થી રોકે છે, અને લોકો ને ગુમરાહ કરે છે તેઓ કાફિર છે.(આયત 3)

બધાજ નબી ને એમની કોમ ની ભાષા સાથે મોકલવામાં આવ્યા છે. જે થકી તેઓ લોકો ને સીધો રસ્તો દેખાડે, અને ગુમરાહી થી બયાવે, (આયત 4)

જો અલ્લાહ નો શુક્ર કરશો તો તમારી નેઅમતો વધશે, અને જો નાશુક્રી કરશો અને કુફ્ર કરશો તો અલ્લાહ નો સખત અઝાબ છે. (આયત 7)

ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે શુક્ર કરવું એટલે ગુનાહો થી બયીને રેહવું છે અને અલ્લાહ ની નેઅમત ઉપર રાજી રેહવું છે. અને અલ્લાહ ની નેઅમતો ને અલ્લાહ ની રાહ માં વાપરવું છે.

જો બધાજ લોકો અલ્લાહ ની નાફરમાની કરે તો પણ અલ્લાહ ને કઈ ફરક નહિ પડે કેમકે અલ્લાહ બેનીયાઝ છે (આયત 8)

शैतान

કયામત ના દિવસે જયારે જહન્નમી લોકો ઉપર અઝાબ થઈ રહ્યો હશે અને તેઓ એક બીજા ને મદદ કરવા માટે બોલાવશે તો જવાબ આવશે અમે પોતે અઝાબ માં છીએ તમારી કઈ મદદ નહિ થાય, અને શૈતાન કેહશે! અલ્લાહ નો વાયદો સાચ્યો હતો અને મે જે વાયદો આપ્યો તે ખોટો હતો, અને તમે મારી વાત માની, અને તમારી મરજી થી મારી પાસે આવ્યા તો પછી મને કંઈ ન કહો, પોતાને જે બોલવું હોય તે બોલો, આજે હું બે બસ છું, અને તમો પણ બે બસ છો, અને અલ્લાહ નો અઝાબ ઝુલ્મ કરવા વાળા માટે ખુબજ ખતરનાક છે, (આયત 22)

પાક લોકો ફળદાર દરખત જેવા હોય છે જેનું ફળ મીઠું હોય છે (આયત 26)

નાપાક લોકો જડ વગર ના જાડ જેવા છે જેનો કંઈ ફાયદો નથી, (આયત 26)

જનાબે ઇબ્રાહિમ ની દુઆ

આ મક્કા શહર ને અમન અને સલામતી નું શહર બનાવ મૂર્તિ થી પાક રાખ જે મારી પેરવી કરે તે મારા છે, (આયત 36,37)

મોલા અલી અ. ફરમાવે છે, રસૂલ નો દોસ્ત એ છે જે અલ્લાહ ની પેરવી કરે પછી ભલે તે અમારા કુટુંબ થી દુર હોય, તે અમારો છે, અને રસૂલ નો દુશ્મન એ છે જે અલ્લાહ ની નાફરમાની કરે છે પછી ભલે તે અમારા કુટુંબ માંથી હોય. તે અમારા થી દુર છે.

અય મારા પાલનહાર, મારી ઓલાદ માંથી એક ને આ જગ્યા ઉપર (મક્કા) માં રાખ્યો છે જ્યાં પાણી ન હતું, એ મારા રબ મે તે માટે મારા દીકરા ને અહીંયા રાખ્યો કે લોકો નમાઝ કાયમ કરે અને લોકો અહીંયા આવી ફાયદો લે.(આયત 37)

અય રબ! મને અને મારી ઓલાદ ને નમાઝી બનાવ, અને અમારી દુઆ કબૂલ કર, (આયત 40)

યા અલ્લાહ મને માફ કરી દે, મારા માં બાપ ને માફ કરી દે, તમામ મોમીનો ને માફ કરી દે જયારે હિસાબ કિતાબ લેવામાં આવે, (આયત 41)

જહન્નમી લોકો કેહશે

અમને સમય આપ જે થકી અમે તારી અને તારા નબી ની પેરવી કરીએ તો અલ્લાહ તરફ થી જવાબ આવશે તમે તો બોલતા હતા કે અમને કંઈ વાંધો નહિ આવે હવે શું થયું? (આયત 44.)

તમે લોકો, બીજા લોકો ઉપર અત્યાયાર કરતા હતા, તેઓના ધર ઉપર કબજો કરી લીધો હતો,(આયત 45.)

અલ્લાહ ને ત્યાં યાલાકી અને દગો કામ નહિ આવે, (આયત 46)

કયામત ના દિવસે ન જમીન બાકી રહશે, અને ન આસમાન, બધાજ લોકો ને પોતાના આમાલ નો બદલો મળશે.(આયત 49,50,51)

<u>પારા ૧૪ ખુલાસો</u>

આ પારા મા બે સુરા છે સૂરએ હિજર અને સૂરએ નહલ

સૂરએ હિજર

આ સુરો કુરાન નો 15 માં નંબર નો સુરો છે અને આ સુરા માં 99 આયત છે અને મક્કા માં નાઝીલ થયો છે એટલે મક્કી સુરો છે.

હિજર એક ગામ નું નામ છે જ્યાં હઝરત સાલેહ ની કોમ રેહતી હતી.

આ સુરા માં તોહમત, કુફફાર ની મોમીનો સાથે મજાક, અલ્લાહ અને રસૂલ સાથે મજાક, અને સબ્ર કરવા વિષે આવ્યું છે

કુરાન

આ કુરાન આસમાની કિતાબ છે જેમાં રોશન અને વાઝેહ દલીલ છે. (આયત 1)

ખાસ વાત આ સુરો પણ હુરુફે મુકત્તેઆત થી શરુ થયો છે એટલે તરતજ કુરાન ની વાત બયાન કરવામાં આવેલ છે.

જેઓ કાફિર છે તે આરઝુ કરશે કે કાશ અમે પણ મુસ્લિમ હોત તો કેવું સારું હતું, (આયત 2)

આ આયત ની તફસીર માં આવ્યું છે કે જહન્નમ માં કાફિર અને મુસલમાન બન્ને સાથે હશે ત્યારે કાફિર કહશે કે તમારું મુસલમાન થવું તમને કંઈ ફાયદો ન પોહયડીઓ? જયારે કે કાફિર લોકો જોશે કે ગુનેહગાર મુસલમાન ને ગુનાહ ની સજા પછી જન્નત મોકલી

દેવામાં આવશે પરંતુ કાફિર લોકો હમેશા જહન્નમ માં રહશે. ત્યારે કાફિર લોકો કહશે કે અય કાશ અમે પણ મુસલમાન હોત.

ધણા બધા લોકો જયારે ઇસલામ ને સરખી રીતે સમજી જાય છે ત્યારે તે મુસલમાન થવા માંગે છે પરંતુ દુનિયા ની મોહબ્બત અને જાન નો ખતરો હોય એટલે તે મુસલમાન નથી થતા એમાં થી એક રસૂલ ના સમય માં "રુમ" શહર નો બાદશાહ હતો, તે મુસલમાન થવા માંગતો હતો પરંતુ દુનિયા ની લાલય ના લીધે તે મુસલમાન નથી થતો.

કુરાન, અલ્લાહે નાઝીલ કરેલ છે અને અલ્લાહ તેને કયામત સુધી બાકી રાખશે, (આયત 9)

અય રસૂલ તમારી પેહલા પણ જેટલા રસૂલ આવ્યા તેને પણ અલ્લાહે મોકલ્યા હતા અને આ કાફિર લોકો તમારી જેમ મજાક ઉડાડે છે તેમ પેહલા ના નબીઓની પણ મજાક ઉડાડતા હતા, (આયત 11)

આ લોકો ની સામે તમે કોઈ પણ મોઅજીઝો લાવો આસમાન ના દરવાજા ખોલી દયો તો પણ આ લોકો ઈમાન નહિ લાવે અને મજાક ઉડાડશે, (આયત 14 15)

ઇન્સાન અને જીન ની ખિલ્કત

અલ્લાહે ઇન્સાન ને માટી થી બનાવેલ, (આયત 26)

અને જીન ને આગ થી બનાવેલ છે, (આયત 27)

જનાબે આદમ અને શૈતાન

અને જયારે ઇન્સાન ને માટી થી બનાવી લેવામાં આવ્યો તો તેની અંદર રુહ નાખવામાં આવી અને હુકમ આપવામાં આવ્યો કે જનાબે આદમ ને સજદો કરો, બધાજ ફરિશ્તાઓ એ સજદો કર્યો

પરંતુ ઇબ્લીસે સજદો ન કર્યો, ત્યારે અલ્લાહે ઈબ્લીસ ને પૂછ્યું? તે કેમ સજદો ન કર્યો તો તે જવાબ આપે છે કે માટી થી બનાવેલ બશર ને હું કેવી રીતે સજદો કરું? પછી અલ્લાહે તેને ફરિશ્તાઓ ની સફ માં થી કાઢી મૂકયો અને તે કયામત સુધી લાનત નો હકદાર બની ગયો.

ત્યારે ઇબ્લીસ કહે છે અય અલ્લાહ, મને મોહલત આપ, અને અલ્લાહ તેને એક ખાસ સમય સુધી મોહલત આપે છે.

અને પછી ઈબ્લીસ કહે છે કે હું બધા લોકો ને બેહકાવિશ અને ગુમરાહ કરીશ, ત્યારે અલ્લાહ કહે છે મારા સાલેહ અને નેક બંદા છે એ તારા બેહકાવામા નહિ આવે. (આયત 30 થી 40)

જહન્નમ અઝાબ ની જગ્યા છે અને તેના સાત દરવાજા છે,અને બધાજ ગુનેહગાર અલગ અલગ દરવાજા માંથી દાખલ થશે, (આયત 43,44)

જન્નત પરહેઝગાર લોકો માટે છે અને ત્યાં તે હમેશા રહશે,જ્યાં બાગ બગીયા, અને નહરો જારી હશે, ત્યાં લોકો ને કોઈ પરેશાની નહિ હોય અને જન્નત માં હમેશા રહશે જે કોઈ જન્નત માં જશે ત્યાં થી બહાર નહિ આવે, (આયત 45, 46, 47, 48)

(જન્નત ના આઠ દરવાજા છે એટલે કે જહન્નમ થી એક વધારે)

અય નબી મારા બંદાઓ ને કહી દે હું સારા અને પરહેઝગાર લોકો માટે મેહરબાન અને દયાળુ છું અને કાફિર લોકો માટે દર્દનાક અઝાબ દેવા વાળો છું. (આયત 49, 50)

કોમે લુત અને કોમે સાલેહ ને એ માટે અઝાબ આપવમા આવ્યો, અને તે બન્ને કોમને મારી નખવમાં આવી કે તેઓ અલ્લાહ અને રસૂલ ની વાત નોહતો માનતા અને ગુનાહ કરતા હતા, (આયત 50 થી 80)

કોમે સમુદ ને એ માટે અઝાબ આપવામાં આવ્યો કે તેઓએ રસૂલ ને જૂઠલાવ્યા, (આયત 80) આ આયત માં સુરા નું નામ આવ્યું છે.

અય રસૂલ અમે તમને જે વસ્તુ ની તબલીગ કરવા માટે મોકલેલ તેને લોકો સુધી પોહયાડી દયો (મુશરિકો ને ધ્યાન માં ન લ્યો) ભલે તેઓ તમારી મજાક ઉડાડે, અને અલ્લાહ તમારી સાથે છે, (આયત 94 95)

પેહલા રસૂલ ત્રણ વર્ષ સુધી છૂપી રીતે અને પોતાના સગા સંબંધીઓ ને ઇસ્લામ ની અને કુરાન ની તબ્લીગ કરતા હતા, અને પછી આ આયત નાઝીલ થઈ અને રસૂલે એલાને આમ કરી દીધું કે જેઓ લા ઈલાહા ઇલલ્લાહ કહેશે તે નજાત પામશે,

સૂરએ નહલ

આ સુરા માં 128 આયત છે આ સુરા ની અમુક આયત મક્કા માં અને અમુક આયત મદીના માં નાઝીલ થઈ છે

નહલ એટલે મધમાખી

કુરાન માં અમુક સુરા વસ્તુના નામ થી આવ્યા છે, બકરા, નહલ, શમશ, કમર, ફીલ, એટલે ગાય મધમાખી સૂરજ યાંદ હાથી વગેરે....

આ વસ્તુ થી એક વાત સાબિત થાય છે કે અલ્લાહ ને ત્યાં બધીજ ખિલકત બરાબર છે કોઈ મોટી કે નાની નથી, યાહે એ વસ્તુ જમીન ઉપર હોય કે આસમાન ઉપર.

આ સુરા માં અલ્લાહ ની 50 નેઅમત નો ઝિક્ર થયો છે એટલે આ સુરા નું બીજું નામ નેઅમત પણ રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા માં તોહીદ રિસાલત મધમાખી અને અલ્લાહ ની નેઅમતો નો ઝિક્ર થયો છે

તોહીદ અને અલ્લાહ ની નેમત

અલ્લાહે જમીન ને ફર્શ અને આસમાન ને છાપરું બનાવેલ, ઇન્સાન ને નુતફા (નજીસ પાણી થી) બનાવેલ, જાનવરો પૈદા કર્યા, જીન બનાવ્યા, કપડાં આપ્યા, ખૂબસુરતી આપી, પીવા માટે દુધ આપ્યું, ધોડા, ખચ્ચરને સવારી માટે અને લોકોના સમાન ઉપાડવા માટે બનાવેલ છે, વરસાદ અલ્લાહ નાઝીલ કરે છે, અને તે વરસાદ થકી ઝયતુન ખજૂર દ્રાક્ષ અને બીજા ફળ ફ્રુટ બનયા, રાત દિવસ, સૂરજ અને યાંદ ને ઇન્સાન ની ખિદમત માં લગાડી દીધા, સિતારા બનાવ્યા, દરિયા માં મોતી અને ગોશ્ત રાખ્યું જેનો લોકો ઉપયોગ કરી શકે, દરિયા માં જહાજ અને કશતીઓ રાખી અને અલ્લાહ ના હુકમ થકી તે યાલે છે, પહાડ ને જમીન માં ખીલ્લી ની જેમ લગાડ્યા કે જમીન હલ્લે નહિ,

જો અલ્લાહ ની નેઅમતો ગણવા યાહો તો પણ ગણી શકો નહિ.

આ બધીજ નેઅમત અલ્લાહે બનાવી છે જો કોઈ વિયાર કરે, અને જે પણ કોઈ વિયારશે તેને ફાયદો થશે, (આયત 4 થી 18)

રિસાલત

રસૂલ ને હુકમ આપવામાં આવ્યો કે આપ બધાજ લોકો ને નસીહત કરો, નેકી તરફ લોકો ને દાવત આપો, અલ્લાહ તરફ લોકોને દાવત આપો, અને જે પણ પરેશાની આવે તેમાં સબ્ર કરો, (આયત 30 પછી)

અલ્લાહ અઝાબ દેવામાં જલ્દી નથી કરતો, અને મોત નો સમય નક્કી છે, (આયત 61)

મધમાખી

અલ્લાહ તઆલા એ મધમાખી ને હુકમ આપિયો કે જાવ પહાડો માં અથવા લોકોના ધરે, ત્યાં જઈ પોતાનું ધર બનાવો, અને આ મધ અને ફળ ખાવો અને અલ્લાહ ના રસ્તા ઉપર દિલ થી અમલ કરો, આ તમારા માટે શેફા છે, (આયત 61,62)

આ આયત ના લીધે આ સુરા નું નામ નહલ રાખવામાં આવ્યું છે

કુટુંબ એક ઇલાહી નેઅમત છે, (આયત 72)

અલ્લાહે બધાજ ઇન્સાનોને માં ના પેટ માંથી બનાવેલ , અને આ આંખ, કાન, અને દિલ આપ્યું કે તમો અલ્લાહ નો શુક્ર અદા કરો, (આયત 78)

લોકો, આ બધીજ અલ્લાહ ની નેઅમત છે તે જોવે છે અને સમજે છે તો પણ અલ્લાહ નો ઇનકાર કરે છે, ધણા બધા કાફિર અને નાશુક્રી કરવા વાળા છે. (આયત 83)

હદીસ માં છે કયામત ના દિવસે નેઅમતો વિષે સવાલ પૂછવામાં આવશે.

ઈમામ સાદિક અ.સ કહે છે ખુદાની કસમ, એ નેઅમત અમો એહલેબેત છીએ અને કયામત માં અમારી વિલાયત વિષે સવાલ પૂછવામાં આવશે

આયતે જામેઅ

બેશક અલ્લાહ લોકો ને અદલ અને ન્યાય કરવાનું હુકમ આપે છે સગા સંબંધીઓ ને હક આપવાનો હુકમ આપે છે, બુરાઈ અને ખરાબ કામો થી બયવાનો હુકમ આપે છે અને લોકો ઉપર ઝુલ્મ કરવાની મનાઈ કરે છે. (આયત 90)

આ આયત માં અમ્ર બિલ મારુફ અને નહિ અનિલ મુનકર ને સરખી રીતે બયાન કરેલ છે

અમુક લોકો આયત સાંભળી ને મુસલમાન થઈ ગયા અને કહે છે કે ઇસ્લામ કેવો સરસ મજાનો દીન છે

અલ્લાહ સાથે કરેલ વાયદા ને વફા કરો કસમ ખાધા પછી તોડો નહિ અલ્લાહ ને તમારી બધીજ વસ્તુ માં ગવાહ બનાવો, (આયત 91)

જયારે પણ કુરાન પઢો, અઉઝો બિલ્લાહે મેનશ શૈતાન નીર રજીમ પઢો, શૈતાન ના શર થી બયવા માટે અલ્લાહ પાસે મદદ માંગો,

જે લોકો ઈમાન લાવ્યા છે અને અલ્લાહ ઉપર ભરોસો કરે છે તેની ઉપર શૈતાન હાવી નથી થઈ શકતો, તેને નથી હરાવી શકતો, (આયત 97, 98)

કોઈ પણ વસ્તુ ને હરામ અથવા હલાલ કરનાર અલ્લાહ છે, (આયત 115 પછી)

સબ્ર કરો તો સબ્ર કરવા વાળા માટે બેહતર છે. (આયત 126)

<u>પારા ૧૫ ખુલાસો</u>

આ પારા માં બે સુરા છે એક સૂરએ બની ઈસરાઈલ અને બીજો સૂરએ કહફ

<u>સૂરએ બની ઈસરાઈલ</u>

સૂરએ બની ઈસરાઈલ નું બીજું નામ ઇસરા પણ છે. આ સુરા માં 111 આયત છે, આ મક્કી સુરો છે, આ સુરા માં નબી ની મેઅરાજ નો ઝિક્ર છે, બની ઈસરાઈલ નો કિસ્સો, તોહીદ, કયામત, નસીહત, ઝુલ્મ વ અત્યાયાર ન કરવો, શીરક ન કરવું, અખલાક, હઝરત આદમ, ઈબ્લીસ, અને પયગમ્બર, ના વિષે બયાન થયું છે.

સુરાની શરુવાત માં અલ્લાહ ની તસબીહ અને સુરા ના આખીર માં અલ્લાહ ના વખાણ અને હમ્દ થયો છે

આ સુરા ને જુમેરાત ના પઢવાનું કેહવામાં આવ્યું છે અને જો કોઈ ઈમામ ઝમાના અ. ત ની સાથે મુલાકાત કરવા માંગે છે તો આ સુરો વધારે માં વધારે પઢે.

મેઅરાજ નો કિસ્સો

અલ્લાહ સુબહાનહુ વ તઆલાએ પોતાના બંદા હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ને મસ્જિદે હરામ અને પછી મસ્જિદે અકસા અને પછી આસ્મના નો દીદાર કરાવે છે, (આયત 1)

રસૂલ ની મેઅરાજ જિસ્માની હતી રુહાની ન હતી, અને સપના માં પણ ન હતી, આપ બુરાક ઉપર બેઠી આસમાન માં ગયા હતા, અને તમામ ફરિશ્તાઓ, તમામ નબીઓ ની સાથે મુલાકાત કરી હતી, જન્નત અને જહન્નમ ને જોઈ, અને અર્શે ઇલાહી પર જઈ અલ્લાહ

તઆલા સાથે ગુફતગુ કરી હતી, આપને અલ્લાહે હદીસે કુદસી અતા કરેલ અને મોલા અલી અ. ની વિલાયત નો ઝિક્ર પણ મેઅરાજ ઉપર થયેલ છે,

જયારે આપ હઝરતે લોકોને જીસમાની મેઅરાજ બયાન કરી ત્યારે પણ અમુક લોકોને આપની વાત ઉપર યકીન ન હતું, અને અમુક લોકો તો પાછા કાફિર થઈ ગયા હતા.

બની ઈસરાઈલ

અમે તોરેત કિતાબ માં પહેલા થી બતાવી દીધું હતું, અય બની ઈસરાઈલ તમો આ જમીન માં બે વખત ફિતના ફસાદ ફેલાવશો અને પછી તમારી ઉપર અઝાબ આવશે. (આયત 2)

એક વખત આ લોકો જનાબે શોએબ ને પરેશાન કર્યા અને બીજી વખત માં આ લોકોએ જનાબ યહયા અને જનાબે ઝકરીયા ને શહીદ કર્યા, એટલે આ કોમ ઉપર ઝાલીમ બાદશાહ હુકુમત કરવા લાગ્યો,

કયામત

જો નેકી કરી છે તો તમે તમારી સાથેજ નેકી કરી છે, અને જો બુરાઈ કરી છે, તો તમે તમારી સાથેજ બુરાઈ કરી છે, (આયત 7)

જે આખેરત ઉપર ઈમાન નથી રાખતા તેની માટે દર્દનાક અઝાબ છે, (આયત 10)

બધાજ ઇન્સાન ના અમલ ની ફાઈલ તેના ગળા માં બાંધેલી હશે, અને કયામત ના દિવસે તે આવીજ રીતે ઝાહિર થશે કે તેના ગળા માં તેના આમાલ ની ફાઈલ હોય, કયામત ના દિવસે ઇન્સાન ને કેહવામાં આવશે કે તમારી ફાઈલને વાંયો, અને તમેજ તમારો હિસાબ કિતાબ કરો, (આયત 13, 14)

હદીસ માં છે જો કોઈ દુનિયામાં પોતાનો હિસાબ કિતાબ કરી લેશે તો કયામત માં તેનો હિસાબ કિતાબ આસાન થઈ જશે. (કુરાન માં બધાજ કરતાં વધારે જે વસ્તુ નો ઝિક્ર થયો છે, તે કયામત છે, લગભગ કુરાન ની 2000 આયતમાં યા તો કયામત નું નામ લઈ અથવા અઝાબ અથવા બીજા કોઈ ઈશારા થકી કયામત નો ઝિક્ર થયો છે)

ઇસ્લામી આદાબ અને અખલાક

અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈની ઇબાદત ન કરો,

માં બાપ સાથે નેકી અને ભલાઈ કરો, અને તેની સામે "ઉફ" પણ ન કરો, (જો માં-બાપ નારાજ થઈ ગયા તો અલ્લાહ પણ નારાજ થઈ જાય છે. જો કોઈના માં બાપ નારાજ હશે તો તે જન્નત ની ખુશ્બૂ પણ નહિ સુંધી શકે)

સગા સંબંધીઓ સાથે નેકી કરો

મિસ્કીનો સાથે નેકી કરો

મુસાફિર ને તેનો હક આપો

માલ માં બગાડ ન કરો, ફૂઝુલ ખર્ચી ન કરો, જો કોઈ બગાડ કરે છે તો તે શૈતાન જેવો છે,

કંજૂસી ન કરો

બધુજ દાન ન કરી દયો, થોડુક રાખો, નહિ તો કાલે પછતાવું પડશે,

ઓલાદ ને ગરીબી ના લીધી કતલ ન કરો,

કોઈ પણ જાનદારને નાહક કતલ ન કરો,

ઝીના ન કરો, કે ખુબજ મોટો ગુનોહ છે.

યતીમ નો માલ ન ખાવ.

વાયદો કરો તો વફા કરો.

માપ તોલ સરખું કરો. વજન માં ઓછું વધારે ન કરો.

જે વસ્તુ ની જાણકારી ન હોય તેના થી દૂર રહો.

ધમંડ ન કરો, જમીન ઉપર અકડી ને ન યાલો.

અલ્લાહ સાથે કોઇને ભાગીદાર ન સમજો

(આયત 23 થી 39)

જયારે કબર માં થી ઉભા કરવામાં આવશે ત્યારે કહેશો કે દુનિયા ની ઝીંદગી તો ખુબજ નાની હતી, (આયત 52)

શૈતાન ઇન્સાન નો ખુલ્લો દુશ્મન છે, શૈતાન થી, અને શૈતાન ના કાર્યો થી બયીને રહો, (આયત 53)

જે કોઈ શૈતાન ની વાત માનશે તે જહન્નમ માં જશે. (આયત 63)

શૈતાન ખોટા વાયદા કરે છે અને દગો આપે છે, (આયત 64)

નમાઝ નો સમય આસમાન માં સૂરજ ની હરકત થી ખબર પડે છે, (આયત 78)

બધાજ કરતા પેહલા ઝોહર ની નમાઝ વાજીબ થઈ છે અને જે કોઈ સવાર ના ફજર ની નમાઝ અવ્વલે વક્ત પડે છે તો ફરિશ્તા ના બન્ને ગ્રુપ નમાઝ ફજર નો સવાબ લખે છે,રાત ના ફરિશ્તાઓ અને દિવસ ના ફરિશ્તાઓ, કેમકે સવારે સુબહે સાદિક ના સમયે ફરિશ્તાઓ ની ડ્યુટી બદલાઈ છે.

જે કોઈ રાતની ઇબાદત કરે છે અને નમાઝે તહજજુદ પડે છે તે ઊંચા દરજ્જા સુધી પોહયે છે, (આયત 79)

બધાજ નબીઓ નમાઝે શબ પડતાં, નમાઝે શબ રિઝક માં વધારો કરે છે. નમાઝે શબ ગુનાહો ને માફ કરે છે નમાઝે શબ ઈજ્જત માં વધારો કરે છે.

હક આવશે અને બાતિલ નાબૂદ થશે અને ખરેખર બતિલ નાબૂદ થઈને રેહવાનું છે, (આયત 81)

ઈમામે ઝમાના આવશે ત્યારે આખી દુનિયા માં હક ફેલાઈ જશે અને બધાજ બાતિલ નાબૂદ થઇ જશે

કુરાન મોમીન માટે શીફા છે અને કાફિર માટે નુકસાન કારક. (આયત 82)

કુરાન, થોડુક થોડુક કરી નાઝીલ કરવામાં આવ્યું એટલે લોકો ધીમે ધીમે યાદ કરે અને સમજે, (આયત 106)

અલ્લાહ ના નામ થી પઢો યા રેહમાન ના નામ થી પઢો અથવા અસમાએ હુસના ના નામથી પઢો, નમાઝ જોર થી પણ ન પઢો અને ધીમી અવાજ થી પણ ન પઢો, મધ્યમ અવાજ થી પઢો. (આયત 110)

સૂરએ કહફ

આ સુરા માં 110 આયત છે. જેમાંથી 75 આયત આ પારા માં છે, અને આયત નં 75 પેહલા અને 75 પછી જનાબે મુસા અને જનાબે ખિઝર નો કિસ્સો બયાન થયો છે જે આપણે 16 માં પારા માં બયાન કરશું, આ મક્કી સુરો છે. આ સુરા માં અસહાબે કહફ નો કિસ્સો, જનાબે મુસા અને જનાબે ખિઝર નો કિસ્સો. જનાબે ઝુલકરનેન નો કિસ્સો. અને કયામત વિષે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

જે કોઈ આ સુરા ને દર શબેજુમ્મા પડશે તો તેને શહાદત મળશે. અને તેને શહીદો સાથે રાખવામાં આવશે.

શુક્ર અલ્લાહ માટે કે જેએ કુરાન નાઝીલ કર્યું અને કુરાન કોઈ પણ બદલી શકશે નહિ. (આયત 1)

(જે બદલાવા જાય તે પોતે બદલાઈ જાય છે, આ કુરાન કયામત સુધી એવીજ રીતે બાકી રહશે જેવી રીતે અલ્લાહે રસૂલ ઉપર નાઝીલ કર્યું છે જયારે કે બીજી ત્રણ આસામની કિતાબો તોરેત ઝબુર અને ઇંજીલ બદલાઈ ગઈ. એ પણ એ માટે કે આ કિતાબો તમામ લોકો સુધી નોહતી પોહયી અને જે રાહિબો હતા તેઓએ પોતના ફાયદા માટે અમુક ઓછું તો અમુક વધારે કરી દીધું)

અસહાબે કહફ નો કિસ્સો

આ અમુક ઈમાનદાર લોકો નો કિસ્સો છે જેને ડાક્યાનુસ બાદશાહ પરેશાન કરતો હતો, અને તે કહેતો હતો કે અમારી જેમ તમો પણ મૂર્તિ ની પૂજા કરો, અને જે કોઈ પણ તેની વાત નહિ માને તેને કતલ કરી દેવામાં આવશે. આ બાદશાહે આ ઈમાનદાર લોકો ને માલ દોલત અને ઓહદો પણ આપેલ અને બીજી તરફ બધા

લોકોને ડરાવીને રાખતો હતો. આ લોકોએ પોતાનું ઈમાન છુપાવીને રાખ્યું હતું જયારે બાદશાહ ને ખબર પડી એટલે તેઓ બાદશાહ થી બયવા માટે શહર ની બહાર જતા રહ્યા અને એક પહાડ માં યલ્યા જાય છે, તેઓની સાથે એક કૂતરું પણ હતું. અને તેઓ આ પહાડ માં આરામ કરવા માટે સૂઈ જાય છે, તે મરવા જેવી નીંદર માં હતા, અને તેઓ 309 વર્ષ સુધી સૂતા રહે છે, અને જયારે તે લોકો સૂઇ ને ઉઠે છે એટલે ભૂખ લાગે છે અને તેઓમાંથી એક ખાવાનું લેવા શહર માં જાય છે પરંતુ ત્રણસો વર્ષ માં બધું બદલાઇ જાય છે, હવે તે જાલીમ અને કાફિર બાદશાહ ની હુકુમત ખતમ થઇ ગઇ હતી અને તે શહર માં હવે ખાલી ઇમાનદાર લોકો રહતા હતા અને મૂર્તિ પૂજા અને કાફીર લોકો નોહતો રહ્યા. બધાજ ઈમાન લઈ આવ્યા હતા. આ લોકો ની બહાદુરી ના લીધે ગામ માં ધીમે ધીમે ઇન્કલાબ આવ્યું હતું અને આખું ગામ અલ્લાહ ની ઇબાદત કરવા લાગ્યું હતું, આ શખ્સ જમવાનું લઇ પાછો પહાડ માં જાય છે અને આ લોકો ફરી વખત ખાય ને ઊંઘી જાય છે અને અત્યાર સુધી સુતા છે. (આયત 9 થી 28)

(અને ઈમામે ઝમાના આવશે ત્યારે આ લોકો પાછા જાગશે અને ઈમામ સાથે થઈ જશે.)

ઈમાન અને કુક્ર

બે શખ્સ હતા એક અમીર બીજો ગરીબ. જે અમીર હતો તેની પાસે ધણા બધા બાગ અને બગીયા હતા એટલે તે ધમંડ કરતો હતો ગરીબે કહ્યું ધમંડ ન કર, "માશાલ્લાહ" બોલ આ બધીજ વસ્તુ અલ્લાહે આપેલ છે પરંતુ તે આ ગરીબ આદમી ની વાત નથી માનતો, અને અલ્લાહ નો અઝાબ આવ્યો અને તેના બધાજ બાગ બગીયા બળીને ખાક થઈ ગયા. ત્યારે તે અફસોસ કરે છે કે કાશ મે અલ્લાહ નો શુક્ર કર્યો હોત અને શિર્ક અને કુફ્ર ન કર્યું હોત તો કેવું સારું હોત, આયત 30 પછી

હદીસ માં છે જયારે પણ કોઈ નેઅમત મળે "માશાલ્લાહ લા હવલ વલા કુવવત ઈલ્લા બિલ્લાહ" બોલે તો અલ્લાહ તેને બધીજ પરેશાની થી બયાવશે

માલ ઓલાદ, દુનિયા ની ઝીનત છે અને જે કોઈ સારા કાર્ય કરશે તો અલ્લાહ ને ત્યાં તેને જરૂર સારો બદલો મળશે. (આયત 46)

કયામત આવશે ત્યારે આ દુનિયા ની બધીજ વસ્તુ ખતમ થઇ જશે ન જમીન રહશે ન આસમાન, બધાજ લોકો પોતાના આમાલ સાથે આવશે, અને ત્યારે બધાજ નાના મોટા કામો જે કર્યા હશે તે ઝાહિર થઈ જશે, અલ્લાહ કોઈ ઉપર ઝુલ્મ નથી કરતો. (આયત 47, 48, 49)

<u>પારા ૧૬ ખુલાસો</u>

આ પારા માં સૂરએ કહફ નો આખરી ભાગ અને સૂરએ મરયમ અને સૂરએ તાહા છે.

સૂરએ કહફ નો આખરી ભાગ.

આ પારા ની શરૂવાત માં અને 15 પારા ના આખરી ભાગ માં જનાબે મુસા અને જનાબે ખિઝર નો કિસ્સો બયાન થયો છે. જે આયત નં 65 થી 82 સુધી છે.

જનાબે મુસા અને જનાબે ખિઝર

જયારે બન્ને આપસ માં મળ્યા અને જનાબે ખિઝર ને અલ્લાહે એક અઝીમ ઇલ્મ અતા કરેલ. જનાબે મુસા, જનાબે ખિઝર ને પૂછે છે શું તમે મને ઇજાઝત આપો છો કે હું તમારી સાથે રહી ઇલ્મ હાસિલ કરું, આપે ઇજાઝત આપી અને પછી જનાબે ખિઝર જનાબે મુસા ને કહ્યું. જે પણ તમે જોવો તેમાં સબ્ર કરજો મને તરતજ સવાલ નહિ કરતા. હું તમને યોગ્ય સમયે જવાબ આપીશ. ત્યારે જનાબે મુસા કહે છે તમે મને સબ્ર કરવા વાળો પામશો. અને પછી બન્ને એક કરતી માં સવાર થાય છે અને જનાબે ખિઝર કરતી માં સુરાખ કરે છે ત્યારે જનાબે મુસા કહે છે સુરાખ શા માટે કરો છે? લોકો ડૂબી જશે, ત્યારે જનાબે ખિઝર કહે છે મે તમને કીધું હતું. ને જે હું કરું છું તેમાં મસલેહત છે તમે સવાલ ન કરો. જનાબે મુસા કહે છે હું ભૂલી ગયો હતો કે આપણે અમુક વસ્તુ નક્કી કરી હતી. પછી તેઓ કશ્તી માંથી ઉતરી રસ્તા ઉપર યાલી જઈ રહ્યા હતા તો રસ્તા માં એક નોજવાન છોકરા ને જનાબે ખિઝર મારી નાખે છે. ત્યારે ફરી વખત જનાબે મુસા વિરોધ કરે છે, તો ફરી વખત જનાબે ખિઝર, તે વાયદો યાદ દેવરાવે છે. કે કશું બોલવાનું નહિ, પછી જનાબે મુસા કહે છે જો હવે હું તમારી કોઈ વસ્તુ માં વિરોધ કરું તો, તમારો અને મારો રસ્તો અલગ કેમકે તમે જે કંઈ કરો છે તેનું કઈ ને કંઈ કારણ છે અને મને તે કારણ ખબર નથી, અને હું તમારી

પાસે તરતજ જવાબ યાહું છું અને તમને પૂછું છું. પછી આપ બન્ને એક ગામ માં પોહયે છે ત્યાં ના લોકોને કહે છે જમવાનું આપો, લોકો જમવાનું નથી આપતા. પછી આગળ એક દીવાર જોવે છે, જે તૂટવા ઉપર હતી આપ તે દીવાર ને ઠીક કરે છે અને પડવાથી બયાવી લે છે. ત્યારે જનાબે મુસા, જનાબે ખિઝર ને કહે છે જો તમે યાહો તો તમારા આ કામ નું મેહનતાનું લઈ શકો છો? ત્યારે જનાબે ખિઝર કહે છે, હવે આપણે બન્ને અહીંયા થી જુદા થઈએ છીએ. અને હું તમને એ બધીજ વસ્તુ નો જવાબ આપું છું જે મે કર્યું.

કશ્તી નો સૂરાખ એ માટે કર્યો કે એ કશ્તી ગરીબ લોકો ની હતી અને આગળ બાદશાહ તે કશ્તી લૂંટવાનો હતો, જે પણ સારી કશ્તી હતી તેને તે લૂંટી લેવાનો હતો અને મે તેની અંદર સુરાખ એ માટે કર્યું કે બાદશાહ તે ગરીબ ઇન્સાન નીની0 કશ્તી ન લુટે.

અને એ જવાન ને એ માટે માર્યો કે તે પોતાના માં બાપ કે જે મોમીન હતા તેને પરેશાન કરતો અને કાફિર બનવાની કોશિશ કરતો હતો.

અને એ દીવાર બે યતીમ બચ્ચાઓના ધરની દીવાર હતી, અને તેનો નેક બાપે મરી ગયો હતો અને ત્યાં દીવાર નીચે સોનું દફનાવ્યું હતુ અને અલ્લાહ નો ઈરાદો હતો કે જ્યાં સુધી તે બન્ને જવાન ન થઈ જાય ત્યાં સુધી તે સોનું તેના હાથ માં ન આવે અને મે આ કામ તે બન્ને યતીમ બયાઓ માટે કર્યું હતું.

જનાબે ઝુલકરનેન

આ એક બોવ મોટા બાદશાહ હતા, તેમનું એક એવી કોમ પાસે થી ગુજરવાનું થયું જે ન્યાં ની બીજી એક કોમ ઉપર ખુબજ વધારે ઝુલ્મ કરતી હતી. અને તે ઝુલ્મ કરવા વાળા યાજુજ અને માજુજ હતા, જયારે આ બન્ને સૂઈ ગયા ત્યારે આપે લોકો ની મદદ થી ત્યાં એક બોવ મોટી લોખંડ ની દીવાર બનાવી દીધી જે થકી લોકો

તેના ઝુલ્મ થી બયી શકે, હવે તે બન્ને કયામત ના દિવસે ઝાહિર થશે. (આયત 90 થી 97)

આ દુનિયા ની ઝીંદગી માં સર્વ થી વધારે નુકસાન માં એ ઇન્સાન છે જે આજનું કામ, કાલ ઉપર રાખે છે. (આયત 103, 104)

જે કોઈ ઈમાન લાવશે અને સારા કાર્ય કરશે તો તેની માટે જન્નતે ફિરદોસ છે જ્યાં તે હમેશા રહશે. (આયત 107, 108) હદીસ માં છે જન્નત માં ધણા બધા દરજ્જાઓ છે તેમાંથી બેહતરીન જન્નતે ફિરદોસ છે જયારે પણ અલ્લાહ પાસે જન્નત માંગો તો આ જન્નત ની ઈચ્છા કરો.

<u>સૂરએ મરયમ</u>

આ કુરાન નો 19 મો સુરો છે જેમાં 98 આયત છે અને આ મક્કી સુરો છે.

જનાબે ઝકરીયા અને જનાબે મરયમ નો કિસ્સો. બીજા નબીઓના નામ અને કિસ્સા. કયામત વિષે બયાન થયું છે કેમકે જે સુરા મક્કા માં નાઝીલ થયા છે તેમાં કયામત નું ઝિક્ર હોય છે.

મરયમ નામ ની આયત 34 નં માં આવેલ છે. એટલે આ સુરા ને મરયમ કેહવાય છે.

જે કોઈ આ સુરો વધારે માં વધારે પડે તો તે એ સમય સુધી નહિ મરે કે તે બેનીયાઝ થઈ જાય (કોઈનો મોહતાજ નહિ રહે)

જનાબે ઝકરીયા નો કિસ્સો

જનાબે ઝકરીયા નું નામ આઠ વખત કુરાન માં આવ્યું છે

જનાબે ઝકરીયા દુઆ કરે છે. યા અલ્લાહ મને એક ફરઝંદ અતા કર જે જનાબે યાકુબ નો વારિસ બને, હવે હું ઝઇફ થઈ ગયો છું. ત્યારે અલ્લાહ ખબર આપે છે અય ઝકરીયા તને યાહ્યા નામ નો ફરઝંદ અતા કરવામાં આવશે. અને જયારે જનાબે યાહ્યા ની વિલાદત થઈ ગઈ ત્યારે અલ્લાહ કહ્યું આ અલ્લાહ ની કિતાબ તને મળે છે તેને મોહકમ પકડી લે અને તેને નબી બનાવામાં આવ્યા છે. (આયત 4 થી 15)

(ત્રણ નબી જે બયપણ માં નબી નું એલાન કરે છે તે જનાબે સુલેમાન, જનાબે ઇસા અને જનાબે યાહ્યા છે. જનાબે યાહ્યા ને જે કિતાબ આપવમાં આવી તેનું નામ યોહન્ના હતું)

જનાબે મરયમ નો કિસ્સો

જનાબે મરયમ તેના કુટુંબ થી અલગ એક ખાસ જગ્યા ઉપર હતા અને ઇબાદત કરતા હતા. ત્યારે એક ફરિશતો આવે છે અને ખબર આપે છે કે તમને એક ફરઝંદ થવાનો છે. ત્યારે તે કહે છે કે આ કેવી રીતે મુમકિન છે હું તો એકલી છું અને મારા લગન નથી થયા? ત્યારે તે ફરીશતો કહે છે આ કામ અલ્લાહ માટે આસાન છે અને અલ્લાહ બાપ વગર પણ ફરઝંદ અતા કરી શકે છે, અને લોકો અલ્લાહ ની નિશાની જોવે અને અલ્લાહ ઉપર ઇમાન લાવે છે. અને પછી જનાબે મરયમ શહરની બહાર દૂર યાલ્યા ગયા. અને એક ખજૂર ના જાડ નીચે આરામ કરે છે. અને એ ખજૂર નું જાડ જે સુકાઈ ગયું હતું તે ફરી તાજું થઈ ગયું અને ખજૂર આવવા લાગે છે. અને ત્યાં પાણી ની એક નહર પણ જારી કરી દેવામાં આવી જેથી ખાવાનું પીવાનું મળી શકે. અને પછી જનાબે ઇસા ની વિલાદત થઈ ત્યારે આપને હુકમ આપવામા આવ્યો કે હવે તમે શહર માં જાવ અને કોઈ તમને પૂછે તો કહો, મે ન બોલવાનો રોઝો રાખ્યો છે, અને ઈશારો કરી બતાવો કે આ બાળક બોલશે અને કોઈને જવાબ ન આપો. જયારે બધાજ લોકો જનાબે મરયમ ની ઉપર તોહમત લગાડતા હતા ત્યારે જનાબે ઇસા જે આપની આગોશ માં હતા તે બોલ્યા કે હું અલ્લાહ નો બંદો છું અને અલ્લાહે મને કિતાબ

અતા કરેલ અને હુ એક નબી છું ત્યારે બધાજ તાજીબ માં પડી જાય છે અરે આ કેવી રીતે મુમકિન છે કે આ નાનું એવુ બાળક બોલે છે પછી યકીન થઈ જાય છે કે આ અલ્લાહ તરફ થી એક મોઅજીઝો છે અને અલ્લાહ યાહે તો બધુજ મુમકિન છે. (આયત 17 થી 31)

નબીનો અલ્લાહ, અને બધાજ લોકોનો અલ્લાહ એકજ છે તો અલ્લાહ ની ઇબાદત કરો અને સીધા રસ્તા ઉપર યાલો. (આયત 36)

જનાબે ઇબ્રાહિમ

જનાબે ઇબ્રાહિમ ને એમના યાયા એ મોટા કરેલ અને તે મૂર્તિ ની પૂજા કરતા હતા એટલે આપે કહ્યું કે અય યાયા તમે શા માટે મૂર્તિ ની પૂજા કરો છો તમે પણ મારી જેમ અલ્લાહ ની ઇબાદત કરો તમે તો એ મૂર્તિ ને માનો છો જે ન કઈ સાંભળે છે ન કઈ જોવે છે, અને કોઈની હાજત પણ પૂરી કરી શકતી નથી. તો તમે શૈતાનને ન માનો, અય યાયા મને બીક લાગે છે કે અલ્લાહ નો અઝાબ તમારી ઉપર ન આવે, કેમકે તમે શૈતાન ના સાથી છો. ત્યારે તે આપને પોતાની પાસે થી દુર કરી દે છે, અને પછી અલ્લાહે ઇબ્રાહિમ ને બે ફરઝંદ અતા કર્યા એક ઇસમાઈલ અને બીજા ઇસહાક અને બન્ને નબી બનાવ્યા. (આયત 41 થી 51)

અને આયત નં 51 પછી આ નબી ના નામનો ઝિક્ર થયો છે અને આ નબીઓની સિફત બયાન થયેલ છે.

1 જનાબે મૂસા

2 જનાબે હારુન

3 જનાબે ઇસ્માઈલ

4 જનાબે ઇસહાક

5 જનાબે ઈદરીસ

6 જનાબે યાકુબ

7 જનાબે આદમ

8 જનાબે નૂહ

તોબા

જે કોઈ તોબા કરશે અને ઈમાન લઈ આવશે અને સારા અને નેક કામ કરશે તે જન્નત માં દાખલ થશે અને તેની માટે કંઈ અઝાબ નથી. (આયત 60)

જન્નતમાં લોકો બેહુદા વાતો નહિ કરે ,અને જો બોલશે તો સલામ બોલશે, અને રાત દિવસ તેઓ માટે રિઝ્ક તૈયાર હશે, (આયત 62)

જે કોઈ મુત્તકી અને પરહેઝગાર હશે તે આ જન્નત નો ફાયદો ઉપાડશે. (આયત 63)

આયત નં 63 થી આખીર સુધી કયામત અને જહન્નમ વિષે બયાન થાય છે કે કયામત માં લોકો કેવી હાલત માં આવશે અને જહન્નમ માં કેવો અઝાબ થશે.

જહન્નમી લોકો પ્યાસા અને તરસિયા જહન્નમ તરફ જશે.

<u>સૂરએ તાહા</u>

આ સુરા માં 135 આયત છે આ સુરો મક્કી સુરો છે અને મક્કી સુરો છે એટલે કયામત ના વિષે બયાન થયું છે.

આ સુરા માં જનાબે મુસા અ. નો કિસ્સો વિગતવાર બયાન કરવામાં આવ્યો છે અને તકરીબન 80 આયત આ કિસ્સા ની છે. અને જનાબે આદમ અને જનાબે હવા વિષે ઉલ્લેખ થયો છે.

ઈમામ સાદિક અ. ફરમાવે છે જે કોઈ આ સુરો હમેશા પઢતા રહે તે અલ્લાહ નો મેહબૂબ બંદો બની જાય છે, અને તેને કયામતના દિવસે સીધા હાથમાં આમાલ આપવામાં આવશે.

હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ની ઇબાદત અને નમાઝ

આ સુરા માં અલગ અલગ જગ્યા ઉપર આપણા છેલ્લા નબી ની નમાઝ અને કુરાન પડવાનો ઝિક થયો છે આપ જયારે રાત્રે નમાઝ અને ઇબાદત માં મશગુલ થઈ જતાં તો ખુબજ વધારે ઇબાદત કરતા આપ ના પગ માં વરમ થઈ જતું હતું. તો અલ્લાહ નો હુકમ આવ્યો કે થોડુક સુવો અને થોડીક ઇબાદત કરો, અને આપ લોકોની હિદાયત માટે અને દીને ઇસ્લામ ની તબલીગ માટે પણ ખુબજ વધારે મેહનત કરતા હતા. અને જયારે આપની વાત અને તબલીગ ને અમુક લોકો મહત્વ ન આપતા, તો આપ ખુબજ પરેશાન થતા હતા. ત્યારે અલ્લાહ નો હુકમ આવે છે અય નબી ઇબાદત કરો પરંતુ એટલી બધી નહિ કે શરીર ને નુકસાન પોહયે અને આ દાવત અને કુરાન બધાજ લોકોને ફાયદો નહિ પોહયાડે, જે લોકો સારા અને દિલ ના સાચ્યા હશે તેઓ તમારી દાવત ને લબ્બેક કહશે.

જનાબે મુસા નો મુખ્તસર કિસ્સો જે આ સુરા માં બયાન થયેલ છે

જનાબે મુસા ની વિલાદત પેહલા ફિરોન તરફ થી એલાન કે કોઈ પણ બાળક જન્મવું ન જોઈએ. આપની વિલાદત પછી આપને દિરયા ના હવાલે કરી દેવામાં આવ્યા. જે તાબુત માં આપ હતા તે તાબુત ફીરોન ને મળે છે પછી આપ માટે દાઈ ગોતવાનું એલાન થયું અને જનાબે મુસા ને એમની મમ્મી સાથે પાછી મુલાકાત થઈ જાય છે. અલ્લાહ ની હમેશા આપ ઉપર મદદ. પછી આપ ધણા બધા વર્ષો સુધી મદયન ગામ માં રહ્યા.

અલ્લાહ નું આપને અને આપના ભાઈ જનાબે હારુન ને ફીરોન પાસે જવાનો હુકમ, ફીરોન ને નસીહત અને તેની સાથે યર્યાઓ, ફીરોન જાદુગર ને બોલાવે છે, જનાબે મુસા તે જાદુગરો સામે જીતે છે, જાદુગરો ઈમાન લઈ આવે છે, જનાબે મુસા અને બની

ઈસરાઇલ ને રાતો રાત, હુકમ કે મિસર ને છોડી દયો, ફીરોન નું લશ્કર આપની પાછળ પાછળ આવ્યું અને તે બધાજ લોકો નું દરિયા માં ડૂબી જવું. પછી આ બની ઈસરાઈલ કોમ ના નખરા. સામરી લોકોને બેહકાવે છે એક ગાય નું વછડું બનાવીને તેની પૂજા કરાવા લાગે છે, અને પછી આપ આગ જોવે છે ત્યારે આપ આગ પાસે જાય છે ત્યારે તે આગ માંથી અવાજ આવે છે અય મુસા હું તારો પરવરદીગાર છું પછી આપ તે કોહે તૂર ની પાસે જાય છે અને આપને કેહવામાં આવે છે કે અય મુસા યપ્પલ ઉતારો આ મુક્કદસ જગ્યા છે અને પાછા આવે છે તો આ કોમ થી નારાજ થઈ જાય છે. કેમકે તેઓ બદલાઈ જાય છે. (આયત 15 થી 95)

જનાબે આદમ નો મુખ્તસર કિસ્સો જે આ સુરા માં બયાન થયેલ છે

અલ્લાહે જનાબે આદમ ને પૈદા કરીને ફરિશ્તાઓને હુકમ આપે છે કે સજદો કરો. બધાજ ફરિશ્તાઓ સજદો કરે છે ઇબ્લીસ નથી કરતો. ત્યારે અલ્લાહ જનાબે આદમ ને કહે છે આ શૈતાન, તારો અને તારી પત્ની જનાબે હવા નો દુશ્મન છે, તમો જન્નત માં રહો ત્યાં આરામ અને બસ આરામ જ છે અહીંયા તમને બધીજ સહુલાતો મળશે. પરંતુ તે જાડ પાસે નહિ જતા. પછી આ શૈતાન વસવસો કરે છે અને બન્ને તે જાડ પાસે ગયા,અને અલ્લાહે તેઓને જન્નત માં થી આપ ને બહાર મોકલી દીધા. અને પછી આપ બન્નેએ માફી માંગી અને અલ્લાહે આપને માફ કરી દીધા. (આયત 110 થી 120)

(જન્નત એટલે બાગ થાય છે આ એ જન્નત ન હતી જે કયામત પછી મળવાની છે કેમકે તે જન્નત માં જે જાય તે પછી હમેશા ત્યાં રહે છે તેને બહાર કાઢવામાં નથી આવતા, તો અહીંયા જન્નત એટલે એક ખૂબસૂરત બાગ છે)

આયત 120 પછી કયામત નો ઝિક્ર થયેલ છે.

<u>પારા ૧૭ ખુલાસો</u>

આ પારા માં બે સુરા છે, સુરે અંબિયા અને સુરે હજ.

સુરે અંબીયા

સુરે અંબીયા જેની અંદર ૧૧૨ આયાત છે આ મક્કી સુરો છે. આ સુરા માં ૧૬ નબિઓ નાં કિસ્સા બયાન કરવામાં આવ્યા છે એટલે આ સુરા નું નામ અંબીયા છે.

અંબિયા એટલે નબીઓ થાય છે.

આ સુરો પઢવા થી કયામત નાં દિવસે હિસાબ કિતાબ આસાન થય જશે પરંતુ શરત એ છે કે ખુલુસ ની સાથે પઢવામાં આવે.

કયામત

કયામત નો ટાઇમ અને હિસાબ કિતાબ નો ટાઇમ ખૂબ જ નજીક આવી ગયો છે પરંતુ લોકો આ ખતરનાક દિવસ ને ભૂલી ગયા છે. (આયત ૧)

(કયામત નાં દિવસે શરીર નાં તમામ અવયવો ગવાહી આપશે. કયામત નાં દિવસે અલ્લાહ, નેઅમતો વિશે સવાલ પૂછશે. કયામત નાં દિવસે નમાઝ વિશે સવાલ પૂછવામાં આવશે, તમે તમારી ઝિંદગી કેવી રીતે ગુજારી તે વિશે સવાલ પૂછવામાં આવશે, માલ ક્યાંથી અને કેવી રીતે હાસિલ કર્યો તેના વિષે પણ સવાલ પૂછવામાં આવશે અને તમારા ઈમામ કોણ છે એ પણ પૂછવામાં આવશે?)

કયામતનાં દિવસે યાજુજ અને માજુજ ને ખોલી નાખવામાં આવશે.

કયામત નાં દિવસે મુશરીકો ને જહનનમ ની આગનું ઇંધન બનાવવામાં આવશે.

ઇન્સાન જે પણ કામ કરશે તેના વિશે અલ્લાહ તેને સવાલ પૂછશે, (આયત ૨૩)

કુરાન:

આ કિતાબ અલ્લાહે નાઝીલ કરેલ છે અને તેની અંદર ઘણી બધી વસ્તુઓ નો ઝિક્ર થયો છે જો તમો વિયારો તો તમારા માટે કાફી છે. (આયત ૧૦)

અમે આસમાન અને ઝમીન ને રમત ગમત માટે નથી બનાવયું. (આયત ૧૬)

ફરિશ્તા

અલ્લાહે આસમાન માં ફરિશ્તાઓ ને રાખ્યા છે જે અલ્લાહની ઇબાદત કરે છે જે ધમંડ નથી કરતા અને થાકતા પણ નથી તે રાત દિવસ અલ્લાહ ની તસ્બીહ પઢતા રહે છે. (આયત ૧૯,૨૦)

જેટલા પણ નબી આવ્યા છે બધાજ નબી લોકો ને દાવત દેતા કે કહો, અલ્લાહ એક છે. (આયત ૨૫)

અલ્લાહ તે છે કે જેણે રાત અને દિવસ સૂરજ અને યાંદ બનાવ્યું અને બધાજ ને હરકત માં રાખ્યું. (આયત ૩૩)

બધાજ ઇન્સાન ને મૌત નો સ્વાદ યાખવાનો છે, યાહે ઇન્સાન સારા કામ કરે કે ખરાબ અલ્લાહ તરફ પલટી ને જવાનું છે. (આયત 3પ)

જ્યારે પણ કયામત અયાનક આવશે અને તેને કોઈ પણ દૂર કરી શક્શે નહિ અને મોહલત પણ આપવામાં આવશે નહિ. (આયત ૪૦)

રીસાલત:

૧૭ રસૂલ નાં નામ આ સુરા માં આવ્યા છે:

૧- હઝરત મુસા

ર- હઝરત હારુન

૩- હઝરત ઇબ્રાહિમ

૪- હઝરત લૂત

૫- હઝરત ઇસહાક

૬- હઝરત યાકુબ

७- ७५२त नूड

૮- હઝરત દાવુદ

૯- હઝરત સુલેમાન

૧૦- હઝરત ઇસ્માઇલ

૧૧- હઝરત અયયુબ

૧૨- હઝરત ઇદરીસ

૧૩- હઝરત ઝિલ્કિફલ

૧૪- હઝરત યુનુસ

૧૫- હઝરત ઝકરીયા

૧૬- હઝરત ઇસા

૧૭ હઝરત યહયા.

બધાજ નાબીઓ નો કિસ્સો બયાન થયેલો છે અમુકનો મુખ્તસર, અને અમુકનો વિગતવાર બધાજ રસુલો અલ્લાહ નો પેયગામ પોહયડતા કે અલ્લાહ ને એક માનો, અને મૂર્તિઓ ની પૂજા ન કરો

આ બધાજ કિસ્સા પછી આપણા રસૂલ હઝરત મોહમ્મદ મુસ્તફા ને દુનિયા અને આખેરત ના તમામ લોકો માટે રેહમત બનાવીને મોકલ્યા છે તે કેહવામાં આવ્યું છે..

આપે અલ્લાહ નો પેયગામ ઈન્સાનો સુધી પોહયડ્યો અને જ્યારે બધીજ દલીલો પેશ કરી દીધી તો પણ લોકો ન માન્યા, તો અલ્લાહ પાસે દુઆ કરી અય મારા પરવરદિગાર હક નો ફેંસલો કરનાર તું છો કે ફેસલો કર, અને અલ્લાહ ખૂબ જ મહાન છે અને મદદગાર છે.

જનાબે ઇબ્રાહિમ નો કિસ્સો

જનાબે ઇબ્રાહિમ અ. એ સમય માં કામયાબ થયા જ્યારે બધાજ લોકો ગામ ની બહાર મેળા માં ગયા ત્યારે જે જગ્યા ઉપર શેહર ની બધીજ મૂર્તિઓ હતી તે તોડી નાખી, અને એક મૂર્તિ બાકી રાખી જે બધાજ કરતા મોટી હતી. અને એનું પણ કારણ એ હતું કે એ મૂર્તિ ને કસુરવાર સમજાવામાં આવે. જ્યારે બધા જ લોકો પાછા આવ્યા તો કહ્યું અય ઇબ્રાહિમ, તમે અમારા અલ્લાહ ને તોડી નાખ્યાં તો જનાબે ઇબ્રાહિમ એ કહ્યું કે આ મોટી મૂર્તિ છે એણે કર્યું છે તમે એને પૂછો એ કહેશે. ત્યારે તે લોકો કહે છે કે આ મૂર્તિ છે કેવી રીતે બોલી શકે? ત્યારે જનાબે ઇબ્રાહિમ કહે છે કે તમે શા માટે એવી મૂર્તિઓ ને માનો છો કે જે ફાયદો અને નુકસાન પોહયાડી શકતી નથી. તમો અલ્લાહે આપેલ આ બધીજ વસ્તુ ઉપર ગૌરો ફિક્ર કરો શા માટે ગોરો ફિક્ર નથી કરતા. પછી બધાજ કાફિર લોકો એ નક્કી કર્યું કે જનાબે ઇબ્રાહિમ ને સળગાવી દેવામાં આવે અને જો તેનો કોઇ ખુદા હશે તો તેની મદદ કરશે. પછી જનાબે ઇબ્રાહિમ ને આગ માં નાખવામાં આવે છે અને અલ્લાહ તે આગ ને ઠંડી અને સલામતી વાળી કરી દે છે. (આયત ૬૦-૭૦)

તે લોકો જનાબે ઇબ્રાહિમ ને નુકસાન પોહયડવા માંગતા હતા મગર અલ્લાહે જનાબે ઇબ્રાહિમની મદદ કરી.

જનાબે સુલેમાન નો કિસ્સો

જનાબે સુલેમાન હવા ઉપર બેઠી ને આખી ઝમીન ઉપર સફર કરતા હતા. જનાબે સુલેમાન આખી દુનિયા ઉપર હુકુમત કરતા

હતા એટલે કે તમામ ઇન્સાન તમામ જીન્નાત અને બધીજ વસ્તુઓ ઉપર હુકમત કરતા હતા. (આયત ૮૧-૮૨)

જનાબે યુનુસ

જયારે જનાબે યુનુસ બદદુઆ કરી અને કૌમ ઉપર અઝાબ થવાનો હતો પરંતુ બધાજ લોકો ઘર ની બહાર આવી આસમાન ની નીચે દુઆ કરી એટલે અલ્લાહ નો અઝાબ હટી ગયો અને આપ જ્યારે એ ગામ મૂકી ને જય રહ્યાં હતા ત્યારે એક કશ્તી માં બેઠે છે, અને કશ્તી માં લોડ વધી ગયો એટલે કેહવામા આવ્યું કે એક ઇન્સાન આ કશ્તી માંથી ઉતરી જાય કોઈ રાઝી ન થયું એટલે ડ્રો કરવામાં આવ્યો અને તેમાં જનાબ યુનુસ નું નામ આવ્યું એટલે જનાબે યુનુસ કશ્તી માંથી નીચે ડૂબકી મારે છે ત્યારે એક મોટી વેલ જેવી માછલી મોઢું ખોલે છે અને અલ્લાહ નાં હુકુમ થી જનાબે યુનુસ તે મછલી નાં પેટ માં યાલ્યા જાય છે ત્યારે જનાબે યુનુસ આ ઝીક પઢે છે:

લા ઇલાહા ઇલ્લા અન્ત સુબહાનક ઇન્ની કુનતો મીનઝઝાલેમીન. અને પછી અલ્લાહ કહે છે કે અમે તેની દુઆ કબૂલ કરી લીધી અને નજાત આપી અને અમે મોમીનોને આવીજ રીતે નજાત આપીએ છીએ. (આયત ૮૭-૮૮)

<u>સુરે હજ.</u>

આ સુરા માં ૭૮ આયત છે. હજ એટલે જ્યારે પણ ઇન્સાન "મુસ્તતીઅ" થઈ જાય ત્યારે વાજીબ થઈ જાય છે (મુસ્તતીઅ એટલે, એટલા પૈસા થય જાય કે મક્કા જય અને આવી શકે અને આવ્યા પછી પણ કાઈ પ્રોબ્લેમ ન થાય.) તેની ઉપર હજ વાજીબ થઈ જાય છે.

આ સુરા ની અંદર ૧૩ આયત હજ વિશે બયાન કરવામાં આવી છે એટલે આ સુરા નું નામ હજ રાખવામાં આવ્યું છે . આ સુરો મદની

સુરો છે. જે કોઈ આ સુરો પઢશે તેને હજ અને ઉમરાહ કરવાનો સવાબ મળશે.

કયામત:

કયામત માં ખોફનાક અને દિલ હલાવી દે તેવું વાતાવરણ હશે.

જ્યારે કયામત આવશે ત્યારે એક બોવ મોટો ધરતીકંપ થશે, અને બધાજ લોકો ડરી જશે. એવો ધરતીકંપ હશે કે દૂધ પીવડાવવા વાળી મા પોતાની ઓલાદને ભૂલી જશે અને પ્રેગ્નનત ઔરત નું બચ્યું પેટ માં થી બહાર નીકળી જશે. તયારે લોકો એક બીજા થી ભાગશે.(આયત ૧-૪)

જો કોઈ ને કયામત નાં વિશે શક છે તો તે પોતાનો શક દૂર કરી નાખે.

ઇન્સાન ને માટી થી બનાવ્યો છે અને પછી નુતફાથી બનાવ્યો છે અને પછી તેને લોહીનાં ટુકડાથી, અને પછી તેને ગોશ્તથી. અને પછી જ્યારે દુનિયા માં આવી જાય છે તો પેહલા તેનું બયપન હોય છે અને પછી જવાની અને પછી બુઢાપો આવે છે. આયત પ અને જ્યારે અલ્લાહ, ઇન્સાનને આવી રીતે વજુદમાં લાવયો, તો પછી ઇન્સાન ને કયામત ના દિવસ વિષે શક ન કરવો જોઈએ. અને અલ્લાહ કયામત ના દિવસે મરેલા લોગો ને જીવતો કરશે અને અલ્લાહ બધી જ વસ્તુ ની કુદરત રાખે છે. (આયત ૬)

જ્યારે કયામત આવશે ત્યારે અલ્લાહ બધાજ લોકો ને કબર માંથી બહાર કાઢશે. (આયત ૭)

જે કોઈ ઈમાન લઈ ને આવશે અને નેક અમલ કરશે તે જન્નતમાં જશે અને અલ્લાહ જે યાહે છે તે કરી શકે છે. (આયત ૧૪)

૬ મઝહબ ના નામ:

(આયત ૨૬-૩૭)

મોમીન, યહૂદી, સાબેઇન (સિતારા પરસ્ત), મજુસી (સૂરજ યાંદ અને આગ ની પૂજા કરનાર), ઈસાઈ અને મુશરીક. આ બધાજ મઝહબ વિશે કયામત ના દિવસે ફેસલો થશે. (આયત ૧૭)

હજ:

જ્યારે જનાબે ઈબ્રાહિમ અ. એ કાબા બનાવ્યું ત્યારે અલ્લાહે કહ્યું કે મારા આ ધર ને તવાફ કરવા માટે, નમાઝ પઢવા માટે, સજદા કરવા માટે, બનાવો. અને લોગો ને હજ કરવા માટે બોલાવો. પછી ભલે લોગો યાલી ને આવે કે સવારી માં. યાહે નજીક થી આવે કે દૂર થી આવે. અને બધાને રિઝુક આપનાર અલ્લાહ છે. તો અલ્લાહ ને યાદ કરો અને તમે ગોશ્ત ખાવો અને ગરીબો ને પણ ખવડાવો. અને જ્યારે ઇદે કુરબાન આવે, કુરબાની કરો,પોતાની નઝર ને વફા કરો, અને ખાનાએ કાબા નો તવાફ કરો અને ખોટી વસ્તુ, અને ખોટી વાતોથી પરહેઝ કરો. અને જ્યારે હજ કરો તો ખુલુસે નીયયત ની સાથે હજ કરો. જે કોઈ શિર્ક કરે છે તેનો અમલ કબૂલ કરવામાં નહિ આવે. અને જે કોઇ અલ્લાહ ની નિશાનીઓ ને મુબારક સમજે છે એ મુત્તકી અને પરહેઝગાર છે. અય મુસલમાનો, ખાલી તમે એ કૌમ નથી જે કુરબાની કરો છો, તમારી પેહલા પણ જે કોમ હતી એ પણ કુરબાની કરતી હતી અને જ્યારે પણ કુરબાની કરો અલ્લાહ નું નામ લઇ ને કરો. અલ્લાહ ના નેક બંદા એ છે કે જ્યારે પણ અલ્લાહ નું નામ લેવામાં આવે ત્યારે તેના દિલ ની અંદર ડર આવી જાય છે. અને નમાઝને કાયમ કરે છે અને જે પણ અલ્લાહે આપ્યું છે તેમાં ઇન્ફ્રાક કરે છે.અને જે પણ કુરબાની કરે છે તે ગરીબ લોકો ને પણ આપે છે. એટલે તમે અલ્લાહ નાં શુક્ર ગુઝાર બંદા બની જાવ. અલ્લાહ ને ત્યાં આ ગોશ્ત અને જાનવર ની કુરબાની નથી પોહયતી પણ તકવા પોહયે છે. જે પણ અલ્લાહ ઉપર ઈમાન લઇ ને આવે છે અલ્લાહ તેનો દેફા કરે છે અને જે નાશુક્રી કરે છે તેને પસંદ નથી કરતો.

મોમીન ની નિશાનીઓ

નમાઝ કાયમ કરે છે ઝકાત આપે છે લોકોને નેકી નો હુકમ આપે છે લોકો ને બુરાઈ થી બયાવે છે અને તેના બધાજ કામો અલ્લાહ માટે હોય છે.

તમો જમીન ઉપર સફર કરો જો તમારી પાસે દિલ છે તો સમજી શકશો, કાન છે તો સાંભળી શકશો, અને આંખ છે તો જોય શકશો, કે અલ્લાહ તઆલાએ આ બધીજ વસ્તુ કેવી સુંદર અને સિસ્ટમ સાથે બનાવી છે. (આયત ૪૬)

કયામતનો દિવસ અલ્લાહ નો દિવસ છે, અને જે લોકો ઈમાન લાવ્યા છે અને સારા કામ કર્યા એ જન્નત માં જશે અને જે લોકોએ કુફ્ર કર્યું અને અલ્લાહ ની વાત ન માની તેઓ ઉપર દર્દનાક અઝાબ છે.

અને જે વસ્તુ મા તમે ઇખતેલાફ કરો છો કયામત નાં દિવસે અલ્લાહ તેનો ફેસલો કરશે અને અલ્લાહ ને બધીજ વસ્તુઓ નું ઇલ્મ છે.

અય લોકો કે જે ઈમાન લઈ ને આવ્યા છો રુકુ કરો, સજદા કરો, અલ્લાહ ની ઇબાદત કરો, નેક કામ કરો અને સચ્યાઓ સાથે થઈ જાઓ. (આયત ૭૭)

અલ્લાહ ની રાહ માં જેહાદ કરો, જેહાદ બધીજ ઉમ્મત ઉપર વાજીબ હતું. (આયત ૭૮)

<u>પારા ૧૮ ખુલાસો</u>

આ પારા માં ૩ સુરા છે: સુરે મોઅમેનુન, સુરે નૂર, અને સુરે ફુરકાન નો એક ભાગ.

સુરે મોઅમેનુન

આ સુરા ની અંદર ૧૧૮ આયાતો છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા ની અંદર મોમીનો ની સિફત બયાન કરવામાં આવી છે એટલે આ સુરા નું નામ મોઅમેનુન રાખવામાં આવ્યું છે. આ સુરા ની અંદર હઝરત નૂહ, હઝરત મુસા, હઝરત હુદ, હઝરત ઇસા નો મુખ્તસર ઇતિહાસ બયાન કરવામાં આવ્યો છે

ઇમામ જાફર એ સાદિક અ. ફરમાવે છે કે જે કોઇ આ સુરો દર જમ્મા ના પડશે તેને આખેરત અને દુનિયા મા ખુશી નસીબ થશે અને જન્નતુલ ફિર્દોસ મા નબીઓની સાથે રેહવા મળશે.

બેશક મોમીન કામયાબ છે અને મોમીન એ છે જે પોતાની નમાઝ ખુલુસ સાથે પઢે છે.(આયત ૧)

એક વખત એક શખ્સ નમાઝ મા પોતાની દાઢી થી રમતો હતો જ્યારે આપણા છેલ્લા નબી આ વસ્તુ જોવે છે તો ફરમાવે છે કે જો આ નમાઝ દિલ થી પઢતો હોત તો આવી રીતે રમતો ન હોત.

૧- જન્નતમા જવાની ની સાત સિફત

૨- તખલિકે ઇન્સાન ના નવ મરહલા

૩- તૌહીદ

૪- અંબીયા ના કિસ્સા

૫- નેક લોગો ની યાર સિફત

૬-અલ્લાહ ને ન માનવાવાળાઓ ના ઇનકાર નું મૂળ કારણ

૭- કયામત

જન્નતી લોકો ની સાત સિફત

૧- ઇમાન

૨- ખુલુસ સાથે નમાઝ

૩- ગુનાહો થી દુરી

४- अशत

૫- પાકદામની

૬- અમાનતદારી

૭- નમાઝ ની હેફાઝત

(આયાત ૩-૧૧)

ઇન્સાન ની બનાવટ:

૧- માટી

૨- મની

૩- જામેલું ખૂન

૪- ખૂન ના લોથડા

૫- હાડકા

૬- ગોશ્ત

૭- મૌત

૮- પછી બીજી ઝિંદગી

અલ્લાહે જ્યારે ઈન્સાન ની ખીલકત કરી ત્યારે અલ્લાહ કહે છે કે આ મારી બેહતરીન ખીલકત છે. (આયત ૧૪)

તૌહીદ

સુરા ની શુરુઆત મા આસમાન ની તખલિક બયાન થઈ છે: અલ્લાહ કહે છે કે અમે તમારી ઉપર સાત આસમાન બનાવયા છે અને અમે તમારાથી ગાફિલ નથી. અને આસમાન માંથી વરસાદ નાઝીલ કરીએ છીએ અને જમીન ને જેટલી જરુર પડે છે એટલો વરસાદ નાઝીલ કરીએ છે. (આયત ૧૭-૧૮)

અને અલ્લાહ તમારી માટે જાનવર પૈદા કર્યાં છે અને તેની અંદર દૂધ રાખેલ છે જે તમે પીવો અને તેનાથી ફાયદો ઉપાડો છો અને તેનું ગોશ્ત ખાવો. (આયત ૨૧.)

હઝરત નુહ અને એમની કશ્તી નો ઝીક:

હઝરત નૂહ અલિવ્હસ્સલામ પોતાની કૌમ ને કહે છે કે અલ્લાહ એક છે તેને માનો. અને અલ્લાહ સિવાય બીજો કોઈ ખુદા નથી. પછી જ્યારે હઝરત નૂહ અલિવ્હસ્સલામે આ પૈગામ ને લોગો સુધી પોહયાડ્યો તો કોમના મોટેરાઓ એ જનાબે નૂહ નું બાયકોટ કરી દીધું અને તે લોકોએ કહ્યું કે જો અલ્લાહ ને નબી મોકલવો હોત તો તે અમારી માટે ફરિશ્તાઓ મોકલત, આ તો અમારી જેમ એક સાદા ઈન્સાન છે.પછી તે લોકો જનાબે નૂહ ઉપર ખૂબ જ ઝુલ્મ અને અત્યાયાર કરે છે ત્યારે અલ્લાહ જનાબે નૂહ આ. ને હુકમ આપે છે કે જેવી રીતે હું તમને શિખવાડુ છું એવી રીતે કશ્તી બનાવો અને જે લોકો ઈમાન લઈ આવ્યા છે તેઓને કશ્તી મા બેઠાડો, અને જે લોકો એ કુફ્ર ઇખતિયાર કર્યું છે તે લોકો ઉપર અઝાબ આવશે અને હલાક થઈ જશે. (આયત ૨૪-૨૯)

હઝરત મુસા અને હઝરત હારુન અ. નો ઝીક:

અમે જનાબે મુસા અને જનાબે હારુન ને મોજીઝા સાથે ફિરોન પાસે મોકલ્યા પરંતુ ફિરોને ધમંડ કર્યો અને આ બન્ને નબીઓને ઝૂઠલવ્યા અને ફિરોન હલાક થઈ ગયો.

અને અલ્લાહે જનાબે મુસા ને તોરેત આપી અને લોકોને હિદાયત આપવાનો હુકમ આપ્યો. (આયત ૪૬-૪૯)

જનાબે ઇસા નો ઝીક:

અલ્લાહ કહે છે કે અમે જનાબે ઇસા કે જે જનાબે મરયમ ના ફરઝંદ હતા, તેમને મોજીઝો આપ્યો અને રેહવા માટે એક સારા માં સારી જમીન આપી (આયત ૫૦-૫૧)

નેક લોકો ની યાર સિફત

૧- અલ્લાહ થી ડરે છે

૨- અલ્લાહ ની ઉપર ઇમાન રાખે છે

3- શિર્ક અને રિયાકારી નથી કરતા

૪-દિલ થી અલ્લાહ થી ડરે છે અને એ લોકો કહે છે કે અમારે અલ્લાહ પાસે પાછુ જવાનું છે. (આયત ૫૭-૫૮-૫૯-૬૦.)

અમે કોઈ ને હદ કરતા વધારે તકલીફ નથી આપતા અને અમારી પાસે કિતાબ છે જે હક બોલે છે અને બધાજ લોકો ઉપર ગવાહ છે. (આયત ૬૨.)

અલ્લાહને ન માનવાવાળાઓ ના ઇનકાર નું મૂળ કારણ

એ લોકો ના ઇનકાર અને જૂઠલાવાનું કારણ એ નથી કે તમે એવી કોઈ વસ્તુ લાવ્યા કે જે પેહલા ના કોઈ અંબીયા નથી લાવ્યા, અને ન તો તમારો ઉચ્ચ અખલાક આ લોકો થી છૂપાયેલો છે, અને નથી આ લોકો તમને સાચ્ચે (નઉઝોબિલ્લાહ) મજનુન સમજતા અને આ લોકો ના ઇનકાર નું કારણ એ ભી નથી કે તમે એ લોકો થી વળતર માંગો છો. સાચ્યું કારણ તો એ છે કે જે વાત તમે લાવ્યા છો એ તે લોકો ની ઇચ્છાઓ ની વિરુદ્ધ છે, એટલે એ જૂથલાવાના અલગ અલગ કારણો શોધે છે.

કયામત

જ્યારે કયામત આવશે ત્યારે એક ફુક મારવામાં આવશે અને આખી દુનિયા વિનાશ થઇ જશે ત્યારે કોઇ કોઇનું નહિ રહે.

જે કોઈ અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈ ને માનશે તે કામયાબ નહિ થાય અને અલ્લાહ સખત હિસાબ કિતાબ લેવા વાળો છે.

કયામત ના દિવસે જેના આમાલ નું તરાઝુ વજન વાળું હશે તે કામયાબ થશે, અને જેના આમાલ નું તરાઝુ હલકું હશે તે નાકામ છે.

सुरे नूर

આ સુરા ની અંદર ૬૪ આયત છે અને મદીના મા નાઝીલ થયો છે. આ સુરા મા ૩૫ નંબર ની આયત મા નૂર શબ્દ આવ્યું છે એટલે આ સુરા નું નામ નૂર રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા મા પાકદામની વિશે બયાન કરવામાં આવ્યું છે અને જે લોકો અલ્લાહ ના હુકમ નું પાલન નથી કરતા તેને શું સઝા થશે તે બયાન કરવામા આવ્યું છે. હિજાબ વિશે આ સુરા મા બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા ની અંદર જે અહકામ અને આદાબ બયાન કરવામાં આવ્યા છે તે નીયે બયાન કરીએ છીએ.

1.ઝીના કરવા વાળી ઔરત અને અને ઝીના કરવા વાળા માણસ ને ૧૦૦ તાજિયા મારવામાં આવે.

2.ખરાબ મર્દ અને ખરાબ ઔરત આપાસ મા લગ્ન કરે. એટલે કે સારા લોકોને ખરાબ લોકો સાથે લગ્ન કરવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે અને હરામ છે.

3.કોઈ ની ઉપર ખોટી તોહમત ન લગાવો.

4.કોઈ ના ધર માં ઇજાઝત વગર દાખલ ન થાવ.

5.ઇજાઝત પેહલા સલામ કરો

6.જયારે પણ ધરની બહાર નીકળો આખો ને નીયે જુકાવીને રાખો ના મહેરમ સામે ન જોવો

7.નાના બચ્ચાઓને અને ધરમાં રહવા વાળા લોકો ને હુકમ આપવામાં આવ્યો છે કે નમાઝે ફજર પેહલા, બપોરે અને રાત્રે જ્યારે ધરના બીજા કોઈ રુમ મા જાવ તો ઇજઝાત લઈ ને જાવ કારણ કે ત્યારે લોકો નાઈટ ડ્રેસ મા અને આરામ મા હોય છે.

7.જ્યારે બચ્ચાઓ બાલિગ થય જાય છે ત્યારે તેની ઉપર બધાજ હુકમ વાજીબ થઈ થાય છે.

8.બહુજ વધારે બુધ્દ્રિ ઔરત માટે પડદો જરૂરી નથી તો પણ તે પોતાને વધુ શંધારે નહિ

9.ઇજાઝત વગર ઇજતેમાઈ પ્રોગ્રામ માંથી બહાર ન આવે.

10.૨સૂલ ને એવી રીતે ન પુકરો જેવી રીતે એક બીજાને પૂકરો છો.

11.હિજાબ કરો અને પોતાને શંધારો નહિ, ખાલી મેહરમ લોકો માટે શંધારો, ના મહરમ સામે શંધારી ને આવું ઝીનત કરી આવવું ગુનાહ છે.

(આયત ૨-૩૩)

નેક લોકો એ છે જે તીજારત અને મામલા માં અલ્લાહ ને ભૂલતા નથી, ધંધા ના કામમાં પણ નમાઝ પઢે છે અને અલ્લાહ ની ઇબાદત કરે છે અને અલ્લાહ પણ તેઓને રોઝી અતા કરે છે કેમકે રોઝી અતા કરનાર અલ્લાહ છે. (આયત ૩૭.) આ આયત સમજાવવા માંગે છે કે દુનિયા, તમારી આખેરત ને ભુલાવી ન દે.

અલ્લાહ તઆલાએ બધાને પાણી થી બનાવેલ છે. અને અમુક લોકો પોતાના પેટ થી યાલે છે જે દરિયા મા રહેનાર છે (માછલી) અને અમુક લોગો બે પગ થી યાલે છે જેમકે ઈન્સાન અને અમુક લોકો યાર પગ થી યાલે છે જેમકે જાનવર અને અલ્લાહ જે યાહે તે બનાવી શકે છે અને અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ ઉપર કુદરત ધરાવે છે. (આયત ૪૫)

અલ્લાહ ની પૈરવી કરો, રસૂલ ની પૈરવી કરો જે કોઈ પેરવી નહિ કરે તો, તે નુકસાન માં રહેશે. (આયત ૫૪)

સુરે ફૂરકાન

આ સુરા મા ૭૮ આયત છે અને મકકી સુરો છે આ પારાની અંદર સુરે ફૂરકાનની ૨૦ આયત છે. આ સુરા ની પેહલી આયતમાં કુરાનને "ફૂરકાન" કેહવામાં આવ્યું છે. ફૂરકાન એટલે હક ને બતિલ થી અલગ કરનાર. એટલે આ સુરા ને સુરે ફૂરકાન કેહવાયું આવ્યું છે.

આ સુરા ની અંદર મુશરિક લોકોના નખરાઓ, અને તેના જવાબ, જૂની કોમોથી ઇબ્રત, અસહાબ રસ્સનું ઝિક્ર, કયામત ના દિવસે લોકોનો અફસોસ, અલ્લાહ ની અઝમત, મોમીનો અને કાફિરો માફરક, અને અબ્દુર રહેમાન કોને કહેવાય તે ઝિકર કરવામાં આવ્યું છે.

મુબારક છે આ કુરાન કે જેના થકી હક ને ઓળખી શકીએ છીએ અને બાતિલ થી દુર રહી શકીએ છીએ, અને આ કુરાન તમામ લોકો માટે છે. (આયત ૧.)

અલ્લાહને કોઈ ફરઝંદ નથી અને અલ્લાહ નો કોઈ ભાગીદાર નથી, અલ્લાહ જે ભી વસ્તુ બનાવી છે તે એવી જ રીતે બનાવી છે જેવી રીતે બનાવવાનો હક હતો. (આયત ૨)

કાફિર લોકો કહે છે કે આ કુરાન કોઈ અલ્લાહ ની કિતાબ નથી આ તો નબી એ લોકો ની મદદ થી બનાવેલ કિતાબ છે જેમાં જૂની કોમ નો ઝિક્ર થયો છે આ વાત તેઓની બિલકુલ ખોટી વાત છે આ કિતાબ અલ્લાહે મોકલેલી કિતાબ છે. (આયત ૪-૫-૬)

કુફફાર લોકો રસૂલે ખુદા સ. ને કહેતા કે તમે તો અમારી સાથે ખાઓ છો પીઓ છો કેમ તમારી સાથે ફરિશ્તા નથી? જે અમને ડરાવે?.

અલ્લાહ યાહત તો આ લોકો જે કહે તેના કરતાં પણ બેહતર અતા કરત. પરંતુ આ લોકો અલ્લાહનો અને કયામત નો ઇનકાર કરે છે. (આયત ૯-૧૦-૧૧)

અલ્લાહ તઆલા કયામત ના દિવસે મુશરિક ને એક જગ્યા ઉપર ભેગા કરશે. અને એમના માબુદ ને પૂછવામાં આવશે કે તમે અમારા બંદાઓ ને ગુમરાહ કર્યા અથવા તેઓ પોતે ગુમરાહ થયા? તો ત્યારે તેઓ જવાબ આપશે કે અમે તેને ગુમરાહ નથી કર્યા તેઓ ખુદ ગુમરાહ થયા છે. અને તેઓ દુનિયા ની બધીજ વસ્તુઓમાં એટલા બધા મશગુલ રહ્યા કે તને ભૂલી ગયા ત્યારે અલ્લાહ તેઓને એવો અઝાબ આપશે તેની કોઈ પણ મદદ કરી શકશે નહિ. (આયત ૧૧-૧૯)

<u>પારા ૧૯ ખુલાસો</u>

આ પારા માં ત્રણ ભાગ છે એક સૂરએ ફુરકાન નો આખરી ભાગ

બીજો સૂરએ શોઅરાઅ પૂરો

અને ત્રીજો સૂરએ નમલ નો પેલો ભાગ.

સૂરએ ફુરકાન ના આખરી ભાગમાં યાર વસ્તુ બયાન થઈ છે.

કયામત.

તોહીદ.

બધીજ વસ્તુ જમીન, આસમાન. રાત દિવસ. બનાવનાર અલ્લાહ છે.

રિસાલત.

અલ્લાહે રસૂલ ને બશીર અને નઝીર બનાવીને મોકલ્યા છે.

ઇબાદૂરરહમાન ની નિશાનીઓ

નીયી નજર રાખીને યાલે છે. ધમંડ નથી કરતા. જાહિલો થી દુર હોય છે. રાત્રે ઇબાદત કરે છે.

જહન્નમના અઝાબ થી ડર રાખે છે. માલ ખર્ચ કરવામાં વયલો રસ્તો ઇખ્તેયાર કરે છે. ફૂઝૂલ ખર્ચી નથી કરતા. કંજૂસી નથી કરતા. શિર્ક નથી કરતા. લોકોને પરેશાન નથી કરતા. ઝિના અને બીજા ગુનાહિથી બયીને રહે છે. ખોટી ગવાહી નથી આપતા. ખોટી જગ્યા ઉપર નથી જતા. કુરાન ઉપર અમલ કરે છે. બાલ બયાઓ માટે દુઆ કરે છે.

<u>સૂરએ શોઅરાઅ</u>

આ સુરા ની અંદર 227 આયત છે આ સુરો મક્કી સુરો છે. સૂરએ બકરા પછી આયતો પ્રમાણે બીજા નંબર નો મોટો સુરો છે સૂરએ બકરા માં 286 આયત હતી આ સુરા માં 227 આયત છે. આ સુરા માં ખુબજ નાની નાની આયતો છે.

આ સુરા ની છેલ્લી 40 આયતો માં શોઅરા વિષે બયાન થયું એટલે આ સુરાને શોઅરાઅ કેહવાય છે.

આ સુરા માં જનાબે મુસા. જનાબે ઇબ્રાહિમ. જનાબે નૂહ. જનાબે લુત. જનાબે સાલેહ. જનાબે હુદ. જનાબે શોએબ. ના કિસ્સાઓ બયાન થયા છે કે લોકો કેવી રીતે નબીઓને પરેશાન કરતા હતા.

જો તારીખ અને ઇતહાસને જાણતા હશું તો ખબર પડશે કે કેવી રીતે નબીઓ ની ઝીંદગી હતી અને કેવું કેવું સહન કરવું પડતું હતું. અને દુશ્મનો કેવા ઝુલ્મ કરતા હતા.

કરાન

આ કુરાન અલ્લાહ તઆલાએ આપણા છેલ્લા નબી હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ઉપર નાઝીલ થયું છે. રુહુલ અમીન હઝરત જિબ્રીલ કુરાન ની આયતો લઈ આવતા હતા. અરબી માં નાઝીલ થયું છે. લોકોની હિદાયત માટે આવ્યું છે અને જો કોઈ હિદાયત નથી લેવા માંગતા તો તેઓને ડરાવા માટે આ કુરાન મોકલવામાં આવ્યું છે.

શોઅરાઅ થી દૂરી

આ સુરા ના છેલ્લા ભાગ માં કેહવામાં આવ્યું છે કે આ શાએરો ની પાછળ, તો બેકાર અને નાલાયક લોકો યાલે છે અને રહે છે. તેઓ બધીજ જગ્યા રખડતા અને ભટકતા રહે છે. પરંતુ જે સારા શાએરો છે ઈમાન લાવ્યા છે નેક અમલ કરે છે તેઓ વધારે પડતાં અલ્લાહને

યાદ કરે છે. અને જે અલ્લાહ, રસૂલ અને ઈમામ થી દુર કરે તેવા શાએરો થી બયીને રહો.

સૂરએ નમલ.

આ સુરા માં 93 આયત છે. આ મક્કી સુરો છે. આ સુરા ની અંદર આયત નં 18 માં નમલ નો ઝિક થયો એટલે આ સુરા ને નમલ કેહવાય છે. નમલ એટલે કીડી.

આ સુરા માં એક બીજું બિસ્મિલ્લાહ પણ આવ્યું છે એટલે આ સુરા માં બે બિસ્મિલ્લાહ છે.

આ સુરા માં યાર નબીઓનુ ઝિક્ર થયો છે જનાબે મુસા. જનાબે સુલેયમાન. જનાબે સાલેહ. જનાબે લુત..

આ સુરા માં જનાબે સુલેયમાન નો કિસ્સો વિગતવાર બયાન કરવામાં આવ્યો છે.

જનાબે સુલેયમાનને જનાબે દાવુદ ના વારિસ બનાવામાં આવ્યા. અને બધાજ પક્ષીઓ ની ભાષાઓ શિખવાડી, અને બધીજ વસ્તુ અતા કરવામાં આવી. આપના લશ્કર માં જિન્નાતોનું અને ઇન્સાનો નું અલગ અલગ લશ્કર હતું.

એક વખત આપ પોતાના લશ્કર સાથે જઈ રહ્યા હતા અને એક એવી જગ્યાએ પોહયીયા જ્યાં કીડીઓ ની રેહવાની જગ્યા હતી. ત્યારે એક કીડી બીજી બધી કીડીઓને બોલી તમો જલ્દી થી તમારા ધરે યાલ્યા જાવ નહિ તો જનાબે સુલેયમાન નું લશ્કર તમને ભૂલથી કયડી નાખશે. કેમકે અમુક તમને જોય શકતા નથી. જનાબે સુલેયમાને આ કીડી ની વાત સાંભળી હસ્વા લાગ્યા. અને આપ અલ્લાહનો શુક્ર અદા કરે છે કે મને આવી સરસ મજાની નેઅમતો અતા કરેલ છે.

પછી આપ બધાજ પક્ષીઓની તપાસ કરે છે પરંતુ હુદહૂદ જોવા નથી મળતો. તો આપ પૂછે હુદહુદ ક્યાં છે?

જો તેની ગયબત નું કઈ ખાસ કારણ નહિ હોય તો તેને ઝબ્હ કરી નાખવામાં આવશે. થોડીક વાર પછી હુદહુદ આવે છે અને કહે છે મારી પાસે એક એવા સમયાર છે જે તમારી પાસે નથી તમારી એટલી મોટી હુકુમત હોવા છતાં પણ. તમને એક ખબર દેવી છે એક જગ્યા છે તેનું નામ "સબાઅ" છે ત્યાં એક ઓરત છે જેનું નામ બિલ્કીસ છે તે એ જગ્યા ઉપર હુકુમત કરે છે અને તેની પાસે બધીજ વસ્તુ છે અને તે એક બોવ મોટા તખ્ત ઉપર બેઠી રાજ કરે છે. તે કોમ અલ્લાહ ને નથી માનતી સૂરજ ની પૂજા કરે છે. અને શૈતાન તે કોમ ને ગુમરાહી તરફ લઈ જાય છે.

ત્યારે જનાબે સુલેયમાન કહે છે હું યેક કરું છું કે તું તારી વાત માં સાયો છો કે નહીં.

અને પછી આપ હુદહૂદ ને કહે છે. લે આ મારો ખત તેમની પાસે લઈ જા. અને જો કે તે શું જવાબ આપે છે. આ ખત માં જનાબે સુલેયમાન પેહલા બિસ્મિલ્લાહ લખે છે પછી મતલબ લખે છે. અને બિલકીસ આપની વાત નથી માનતી અને થોડોક હદીયો મોકલે છે અને કહે છે કે અમે તમારી સાથે નહિ થશું. ત્યારે જનાબે સુલેયમાન કહે છે આ નાના એવા હદીયા નું મદદ શું છે? મારી પાસે અલ્લાહે આપેલ બોવ વધારે છે. પછી જનાબે સુલેયમાન કહે છે કોણ આ બિલકિસ નું તખ્ત મારી પાસે લાવી શકે છે.

પછી બધાજ લોકોમાં જલ્દીથી આ તખ્ત લઈ આવવાની ગુજારીશ આપે છે તેમાં થી એક આસિફ બિન બરખીયા કહે છે કે તમે આંખ બંધ કરો અને ખોલો તેની પેહલા તેના તખ્ત ને લઇ આવીશ અને જનાબે સુલેયમાન ઇજાઝત આપે છે. અને પછી બીલકિસ જનાબે સુલેયમાન ઉપર અને અલ્લાહ ઈમાન લઈ આવે છે.

<u>પારા ૨૦ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૩ ભાગ છે. સુરે નમલ નો આખરી ભાગ, સુરે કસસ પૂરો, અને સુરે અંકબુત નો પેહલો ભાગ.

સુરે નમલ ના આખરી ભાગ મા જે વસ્તુ બયાન કરવામાં આવી છે તે નીયે મુજબ છે

તૌહિંદ ની દલીલ,

આસમાન, જમીન, વરસાદ, અને ખેતીઓ નો માલિક અલ્લાહ છે.

જમીન, નેહરો, પહાડ અને સમંદર, નું સિસ્ટમ યલાવનાર અલ્લાહ છે

મજબૂર, બેબસ, બીમાર લોકો ની અવાજ સાંભળનાર તેજ છે બીજું કોઈ નથી.

★ સુરે નમલ આયત 62 માં આયાતે, "અમ્મય યુજીબુલ મુઝતર રઝાઅ દઆવો વ યક્શે ફૂસ સુઅ " આ સુરા ની ૬૨ મી આયત મા છે.

દરિયા અને જમીન નો રસ્તો બનાવનાર અલ્લાહ છે.અને હવા પણ તેની કુદરત મા છે

પેલી વાર પણ અલ્લાહે જ પૈદા કર્યા છે અને પછી પણ અલ્લાહ જ પૈદા કરશે. અને બધાજ ને રિઝ્ક આપનાર પણ અલ્લાહ છે.

કયામત

"સુર" એટલે કે હવા. કયામત પેહલા સુર=હવા અલ્લાહ તરફથી આવશે અને આખી દુનિયા વિનાશ થય જશે, પહાડ વાદળાઓ ની જેમ હવા મા ઉડવા લાગશે.

કયામત ના દિવસે બધાજ ને એક જગ્યા ઉપર ભેગા કરવામા આવશે નેક લોકો ને તેના સારા કામ નું ઈનામ મળશે અને ખરાબ લોકો ને તેના ખરાબ કામની સજા મળશે.

સુરે કસસ

સુરે કસસમા ૮૮ આયત છે. આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા ની ૨૫ મી આયત મા "કસસ" શબ્દ આવ્યો છે એટેલ આ સુરા નું નામ કસસ રાખવામાં આવ્યું છે.

કસસ એટલે જૂના જમાનામાં જે કિસ્સાઓ વાકેઅ થયા છે તે. આ સુરા ની ૩-૪૬ આયત મા હઝરતે મુસા અને ફિરોન નો કિસ્સો છે અને આખીર માં કારુન નો કિસ્સો છે. અને સબ્ર કરવા વાળા ને અને નેક કામ કરવા વાળા ને સારો બદલો મળશે અને ખરાબ કામ કરનાર ને ખરાબ બદલો મળશે.

જનાબે મુસા અને ફિરોન

અમે કુરાન મા જનાબે મુસા અને ફિરોન નો ઇતિહાસ લખ્યો છે, કે જે લોકો ઈમાન લય ને આવ્યા છે તે પઢે. ફિરોન એ હતો કે જે મિસર મા બહુ વધારે ઝુલ્મ કરતો હતો અમુક લોકો ની જીબ ખેચી લેતો હતો, અમુક લોકો ની ઓલાદ ને મારી નાખતો. અને અમુક લોકો ની ઓશાદ ને મારી નાખતો. અને અમુક લોકો ની ઓરતો ને કનીઝી મા લય લેતો. અને બહુ વધારે ઝુલ્મ કરતો હતો ત્યારે અલ્લાહે જનાબે મુસા ને ત્યાં નબી બનાવીને મોકલ્યા, જનાબે મુસા અ. સ નો જનમ થયો ત્યારે જનાબે મુસા ની મમ્મી ને કેહવમાં આવ્યું કે તમે ફીરોન થી ડરો નહિ અને તાબુત ની અંદર નાખી દરિયા માં મૂકી દયો, અમે બહુ જલદી જનાબે મુસા ને તમારી પાસે લઈ આવશું. જનાબે મુસા ના મમ્મી એ એવીજ રીતે કર્યું અને આ તાબુત ફીરોન ના હાથ મા લાગી ગયું.

ફિરોન અને તેનું લશ્કર આ તાબુતને જોઈ ને ડરી જાય છે અને તેને મારવા યાહે છે પરંતુ ફિરોન ની પત્ની તેને મારવા થી રોકે છે, અને કહે છે કે કદાય આ બયુ અમારા માટે ફાયદાકારક હોય. (જનાબે મુસા ની ઝિંદગી મા યાર ઔરતો નો મૈન હાથ હતો, જનાબે મુસા ના મમ્મી, જનાબે મુસા ની બહેન, ફીરોન ની પત્ની અને જનાબે મુસા ની પત્ની.)

જનાબે મુસા ને જ્યારે તાબુત મા મૂકી ને દરિયા માં મૂકવામાં આવ્યા હતાં ત્યારે જનાબે મુસા ની બહેન ને જનાબે મુસા ના મમ્મીએ કહ્યું હતું કે જા એની પાછળ, અને ફીરોનને ખબર ન પડે તેમ તેનો પીછો કર. પછી જ્યારે જનાબે મુસા ની માટે દૂધ પીવડાવવા વાળી દાઈ ને ગોતવામા આવી, ત્યારે જનાબે મુસા ની બહેન જનાબે મુસા ના મમ્મી ને લય ને ફીરોન ના દરબાર માં આવે છે અને આવી રીતે જનાબે મુસા ને તેના મમ્મી સાથે મેળવી દીધા અને અલ્લાહ નો વાયદો હક છે પરંતુ વધારે પડતાં માણસો એ નથી માનતા.

પછી જ્યારે જનાબે મુસા મોટા થય ગયા ત્યારે એક વખત શેહર માં જાય છે ત્યારે જુવે છે કે બે આદમી આપસ માં બાધી રહ્યા છે તેમાં થી એક જનાબે મુસા ને માનવા વાળો હતો અને એક તેમનો દુશ્મન, એટલે જનાબે મુસા તે બન્ને ની વયમાં જાય છે અને દુશ્મન ને એક ધૂસતો મારે છે અને દુશ્મન મરી જાય છે.

અને જોયું કે હવે અહીંયા રહવા થી માહોલ ખરાબ થય શકે છે, એટલે જનાબે મુસા શેહેર થી બહાર યાલ્યા જાય છે અને અલ્લાહ પાસે દરખવાસ્ત કરે છે કે મને આ ગુમરાહ કૌમ થી બયાવ અને જનાબે મુસા મદયન તરફ જાય છે અને મદયનમાં એ કૂવા પાસે પોહયે છે જ્યાં લોકો પાણી ભરી રહ્યા હતા અને ત્યાં બે ઔરતો ઊભી હતી અને તેઓ નોહતી યાહતી કે જ્યાં મર્દી પાણી ભરે છે ત્યાં જય ને પાણી ભરે એટલે જનાબે મુસા એ બન્ને પાસે જયને પૂછે છે કે શું હું તમારી મદદ કરું? અને પછી જનાબે મુસા તેઓ માટે પાણી ભરી લાવે છે. થોડીક વાર પછી આ બન્ને ઔરત માંથી એક ઔરત જનાબે મુસા ને કહે છે કે મારા બાબા તમને બોલાવે છે અને જે તમે મદદ કરી તેનો બદલો આપવા માંગે છે, પછી જનાબે અને જે તમે મદદ કરી તેનો બદલો આપવા માંગે છે, પછી જનાબે

મુસા તેની પાસે જાય છે તો જોવે છે કે તે જનાબે શોએબ હતા. અને જનાબે મુસા તેમના ધરે રહવા લાગ્યા. પછી જનાબે શોએબ જનાબે મુસા ને કહે છે કે હું મારી એક દીકરી ના વગ્ન તમારી સાથે કરવા માંગુ છું પરંતુ શરત એ છે કે ૮ આઠ વરસ સુધી મારે ત્યાં કામ કરવાનું ને અને જો ૧૦ વર્ષ સુધી કરો તો વધારે સારું. જનાબે મુસા આ શરત ને કબૂલ કરે છે પછી જ્યારે આ મુદ્દત તમામ થાય છે પછી જનાબે મુસા પોતાના કુટુંબ સાથે ત્યાંથી નીકળે છે. અને રસ્તામાં એક પહાડ માંથી આગ નીકળતી હતી એટલે જનાબે મુસા તે આગ પાસે જાય છે, જ્યારે એ આગ પાસે જાય છે ત્યારે જમણી બાજુ એક ઝાડ હતું અને ત્યાંથી એક અવાજ આવે છે કે હું તમામ કાએનાત નો અલ્લાહ છું અને તારા હાથ માં જે લાકડી છે તે અસાને નીયે ફેક. તો શું જોવે છે કે અયાનક તે સાપ બની જાય છે પછી જનાબે મુસા ને હુકમ આપવામાં આવે છે કે એને હાથ માં લય લ્યો એટલે પાછી તે લાકડી થય જશે. અને આ મોજિઝા દ્વારા તારે ફિરોન ના લશ્કર ને હરાવવાનું છે.અને અલ્લાહ કહે છે કે હું તારી સાથે જનાબે હારુન ને પણ મોકલું છું. અને જનાબે મુસા અને જનાબે હારુન બન્ને ફિરોન ના દરબાર મા પહોયે છે. અને આ ફિરોન જનાબે મુસા ની અને જનાબે મુસા ના ઇમાન ની મજાક ઉદાડે છે અને પછી ફિરોન અને તેના લશ્કર ને દરિયા માં ડુબાડી દેવામાં આવ્યો. એટલે તે અને તેનો ધમંડ આ દુનિયા માંથી ખત્મ થય જાય (આયત ૩-૪૫)

અલ્લાહ કોઈ પણ શહેર અથવા ઇલાકા ને નાબૂદ નથી કરતો જ્યાં સુધી ત્યાં નબી ને હિદાયત કરવા માટે ન મોકલે. અને જયારે લોકો નબી ની વાત નો ઇનકાર કરે છે અને નબી ઉપર ઝુલ્મ અને અત્યાયાર કરે છે ત્યારે તેની ઉપર અઝાબ નાઝીલ કરવામાં આવે છે.

કારુન નો કિસ્સો

કારુન જનાબે મુસા ની કૌમ માંથી હતો અને તે કૌમની ઉપર ઝુલ્મ કરતો હતો, અલ્લાહ કહે છે કે અમે તેને એટલો બધો માલ અને હીરા મોતી આપ્યા કે તેની યાવીઓ ઉપાડવી પણ અધરી પડી જતી હતી, એક વખત કૌમે કીધું કે એટલો બધો ધમંડ ન કર. કેમકે ધમંડ કરનાર ને અલ્લાહ દોસ્ત નથી રાખતો લોકો તેને કહેતા કે અય કારુન તને જે અલ્લાહે આપ્યું છે તેનાથી તું તારી અખેરત બનાવ. અને અલ્લાહે જે તને આપ્યું છે તે બીજા લોકોની મદદ માટે વાપર. અને નેકી કર.

અને જમીનમા ફિતના ફસાદ ન ફેલાવ કે અલ્લાહ ફિતનાં ફસાદ ફેલાવનાર ને દોસ્ત નથી રાખતો. ત્યારે કારુન કહે છે કે આ તો મારી આવડત થી મે કમાવેલું છે.

તે યાહતો હતો કે તેની દુનિયા ની ઝિંદગી સારા મા સારી થય જાય. પરંતું અલ્લાહ કહે છે કે માલ અને દોલત કરતાં વધારે સારા મા સારી વસ્તુ ઈમાન છે જે અલ્લાહ ખાલી સબ્ર કરવા વાળા ને અતા કરે છે અને પછી અલ્લાહે તેને તેના ધરમાં જ તે માટી નીચે દબાવી દફનાવી દે છે. અને કોઈ પણ તેની મદદ કરવા માટે ન આવી શક્યું અને તેનો માલ પણ તેને ન બયાવી શક્યો.

હવે પછી કોઈ પણ કારુન જેવી ઝિંદગી નોતું યાહતું કારણ કે તેની ઝિંદગી નો આખરી ભાગ સારો ન હતો.

<u>સુરે અન્કબુત</u>

આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા મા ૬૯ આયત છે. આ સુરા ની ૪૨ નંબર ની આયત મા અનકબુત નો ઝીક્ર થયો છે એટલે આ સુરા નું નામ અનકબુત રાખવામાં આવ્યું છે. અનકબૂત એટલે કરોળિયુ થાય છે. આ સુરા મા ઈમાન,અલ્લાહ તરફથી પરીક્ષા, અમુક અંબિયા નો ઈતિહાસ બયાન થયેલ છે અને લોકો ને લડાય જગડા થી દુર રેહવાનું કેહવામા આવ્યું છે.

જ્યારે પણ તમે કહેશો કે અમે ઈમાન લય ને આવ્યા છે તો તમારી પરીક્ષા લેવામાં આવશે અને અલ્લાહે તમારી પેહલા વાળા ની પણ

પરીક્ષા લીધી છે એટલે ખબર પડી જાય કે તમે કેટલા સાયા છો અને કેટલા ખોટા છો. (આયત ૨-૩)

જે કોઈ પણ મેહનત કરે છે તે પોતાની માટે મેહનત કરે છે અલ્લાહ કોઈનો મોહતાજ નથી. (આયત ૬)

જનાબે ઇબ્રાહિમ અને જનાબે નૂહ તેની કૌમ ને સુધારવા યાહતા હતા પરંતુ તેઓએ મૂર્તિ ની પૂજા બંધ ન કરી તો અલ્લાહ નો અઝાબ નાઝીલ થયો.

જનાબે ઇબ્રાહિમ અને ઇસહાક અને યાકુબ જેવા પયગંબર મોકલવામાં આવ્યા અને કિતાબ આપી અને દુનિયા માં બેહતરીન બદલો આપ્યો અને આખેરત માં પણ બેહતરીન બદલો આપશે.

જનાબે લૂંટ ની કૌમ પર અઝાબ એ માટે આવ્યો કે તેઓ ખુલ્લે આમ મોટા મોટા ગુનાહો કરતા હતા અને નબી ની વાત નોહતા માનતા

અને જે લોકોએ જનાબે શોએબ ની વાત ન માની તેઓ ઉપર ધરતીકંપ આવ્યો અને તે ખત્મ થઈ ગયા

અલ્લાહે કારુન, ફીરોન, અને હમાનને હલાક કર્યા અને તેઓ અલ્લાહ ના અઝાબ થી ભાગી શક્યાં નહિ.

માં બાપ ની સાથે નેકી કરવી હંમેશા માટે છે પરંતુ અલ્લાહ ના મુકાબલા મા આવે ત્યારે ન કરો અને તેઓની વાત ન માનો.

જે કોઈ અલ્લાહ સિવાય બીજા કોઈ સાથે દોસ્તી કરશે તો તેનું ધર કરોળિયા ને જેમ હલકું ફૂલકું હશે. (આયત ૪૧)

.કુરાન પઢો, નમાઝ પઢો, કારણ કે નમાઝ તમને ગફલત થી અને ખરાબ કામો થી બયાવીને રાખે છે અને તમે જે પણ કરો છે અલ્લાહ ને તેની ખબર છે. (આયત ૪૫)

એક વખત રસૂલે ખુદા સલ્લહો પાસે એક શખ્સ આવે છે ને કહે છે કે ફલાણો ઈન્સાન નમાઝ પણ પઢે છે અને ગુનાહ પણ કરે છે, તો રસૂલે જવાબ આપ્યો કે જો તે નમાઝ પઢશે તો ગુનહો થી દુર થય જશે.

ઇમામ જાફર એ સાદિક અલિવ્હિસ્સામ ફરમાવે છે કે જે કોઈ ને ખબર પાડવી હોય કે તેની નમાઝ કબૂલ થય તો એ જોવે કે તે નમાઝ પછી બુરાઈ અને ગુનાહ થી બયીને રહે છે કે નહિ, જેટલો તે બયી ને રહે છે એટલી જ તેની નમાઝ કબૂલ થય છે.

જયારે પણ કોઇ તમારી સાથે બાધવા આવે તો મીઠો જવાબ આપો. (આયત ૪૬)

જયારે પણ અઝાબ આવશે તો અયાનક આવશે અને અલ્લાહ કેહશે કે જે અઝાબ ની તમે રાહ જોઈ રહ્યા હતા તે આવી ગયો.

અલ્લાહ જેને યાહે છે તેને વધારે રિઝ્ક આપે છે અને જેને યાહે તેને ઓછું.

અને અલ્લાહ બધીજ વસ્તુની મહિતિ રાખનાર છે.

કાફિર માટે કેહવામ આવે છે કે આ દુનિયા ની ઝિંદગી ખાલી રમત ગમત ની ઝિંદગી સિવાય કાય નથી, હકીકી ઝિંદગી તો આખેરાત ની ઝિંદગી છે. (આયત ૬૪)

<u>પારા ૨૧ ખુલાસો</u>

સૂરએ અનકબુત નો આખરી ભાગ જે આપણે 20 માં પારા માં ઉલ્લેખ કરી યૂક્યા છીએ.

સૂરએ રુમ ફૂલ

સૂરએ લુકમાન ફૂલ

સૂરએ સજદા ફૂલ

અને સૂરએ અહઝાબ નો પેહલો ભાગ.

સુરે રુમ

આ સુરા માં ૬૦ આયત છે . આ સુરો મક્કી સુરો છે.

કયામત, ઈમાન, કુફ્ર, વિષે આ સુરા માં બયાન થયેલ છે.

આ સુરા માં "રુમ"(એહલે કિતાબ) ના રેહવાસીઓ ઉપર જીત બયાન થયેલ છે એટલે આ સુરા નું નામ "રુમ" રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા માં બે પેશનગોહી ભવિષ્યવાણી બયાન કરવામાં આવી છે

૧- રુમ માં એહલે કિતાબ વાળા હારી જશે અને 9/10 વર્ષ માં આ વાત સાયી પડી ગઈ.

ર- અને મુસલમાન, મુશરિકો ઉપર જીત હસિલ કરશે અને પછી મુસલમાનો મક્કા ના મુશરિક લોકો સામે જીતી, ફતહે મક્કા નો ખિતાબ હાસીલ કરે છે.

તૌહિદ

ઇન્સાનને માટી થી બનાવવા માં આવ્યો છે. શોહર બીવી વચ્ચે મોહબ્બત અલ્લાહે નાખેલ છે. જમીન અને આસમાન ને પૈદા કરનાર અલ્લાહ છે. રાત ને ઊંઘ માટે અને દિવસ ને કામ માટે અલ્લાહે બનાવેલ છે. વીજળી ની યમક અને વરસાદ અલ્લાહ તરફથી હોય છે. જમીન અને આસમાન ને અલ્લાહે મજબૂત બનાવેલ છે. અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ ઉપર કુદરત રાખે છે.

અય રસૂલ જે ઈમાન લાવ્યા છે ફકત એ તમારી વાત માનશે. (આયત 32)

વ્યાજ ના પૈસા તમારા જાહેરી ઝીંદગી સારી કરશે પરંતુ આખેરત માં દર્દનાક અઝાબ છે. (આયત 39)

અમુક વખત દુનિયા માં તમને તમારા ગુનાહોની સજા આપવામાં આવે છે કે તમો સુધરી જાવ. (આયત 41)

સુરે લૂકમાન

આ સુરા માં ૩૪ આયત છે. આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા માં જનાબે લૂકમાન નું નામ આવેલ છે એટલે આ સુરા નું નામ લૂકમાન રાખવામાં આવ્યું છે. આ સુરા માં અને કુરાન માં ૨ વાર જનાબે લુકમાન નું નામ આવેલું છે.

આ સુરા માં અઝમતે કુરાન, ઇન્સાન ની તકસિમ, કુરાન મોજીઝો છે તે બયાન થયેલ છે અને જનાબે લુકમાનની પોતાના દીકરા ને નસીહત, બયાન થયેલ છે.

હઝરત લૂકમાનની પોતાના દીકરા ને વસીયત: શિર્ક ન કરો,

અલ્લાહ દરેક નાની અને મોટી નેકી નો બદલો આખેરાતમાં આપશે.

અને અલ્લાહ દરેક નાની મોટી બુરાઈ નો બદલો આખેરતમાં આપશે.

નમાઝ માં, અમરબિલ માઅરુફ માં નહિ અનિલ મુનકર મા અને જયારે પણ તમારી પરીક્ષા અને ઇમતેહાન લેવામાં આવે તો સબ્ર કરો.

ધમંડ ના કરો અને અકડીને ન યાલો. કયામત ક્યારે આવશે તેનું ઇલ્મ ફકત અલ્લાહ પાસે છે,

વરસાદ કેટલો અને ક્યારે મોકલવો તેનું ઇલ્મ ફકત અલ્લાહ પાસે છે,

માં ના પેટ માં છોકરું છે કે છોકરી તેનું ઇલ્મ અલ્લાહ પાસે છે,

ઇન્સાન કાલે શું કરશે તેનું ઇલ્મ અલ્લાહ પાસે છે,

મૌત ક્યારે આવશે તેનું ઇલ્મ અલ્લાહ પાસે છે.

સુરે સજદાહ

આ સુરા માં ૩૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કા માં નાઝીલ થયો છે. આ સુરા ની ૧૫ મી આયત માં વાજીબ સજદા વાળી આયત છે.

રસૂલે ખુદા સ. અ દરરોજ રાત્રે આ સુરો પઢીને સૂતા.

આ સુરા ની અંદર કયામત, ઇમાન, કાફિરો નો અંજામ, દુશ્મનો ની સામે કેવી રીતે રેહવુ બયાન થયેલ છે.

કુરાન ની અઝમત.

તૌહિંદ (એટલે આસમાન અને જમીન નો માલિક અલ્લાહ છે,)

બધુજ કામ અલ્લાહ ના ઈશારા ઉપર થાય છે,

પાણી ના એક ટીપા થી ઇન્સાન વજૂદ માં આવ્યો છે, અને પછી અલ્લાહે તે ઇન્સાનને કદ અને કામત વાળો અને સુરત આપી એક મજબૂત ઇન્સાન બનાવેલ છે.

કયામત. મુજરીમ તે દીવસે પોતાનું માથું નીયે ઝુકાવીને ઊભા હશે અને તે ખૂબ જ ઝલીલ થય રહ્યો હશે.

તેઓ ફરી પાછા દુનિયા માં આવાની તમન્ના કરતા હશે પરંતુ અલ્લાહ કહેશે કે તમે દુનિયા માં જઈ ને પાછા એવા જ થઈ જશો

મોમિનો કે જે દુનિયા માં પોતાની આરામ વાળી ઝીંદગી મૂકી અલ્લાહ ની ઇબાદત કરતા હતા એટલે હવે અલ્લાહ તેને આખેરત માં જન્નત અતા કરશે અને એવી સારી સારી નેઅમતો અતા કરશે કે જેને કોઈ જોઈ પણ નહિ હોય.

રિસલત (હઝરત મુસા ને તોરેત અતા કરવાનો ઝીક)

સુરે અહઝાબ

આ સુરા માં ૭૩ આયત છે. આ સુરો મદની સુરો છે. આ સુરા ની અંદર મદીના ના યહૂદી, મક્કા ના મુશરિક,મુનાફીક અને જંગે ખંદક નું બયાન થયેલ છે. આ સુરા માં એહઝાબ નામ આયત ૨૦-૨૨ માં ૩ વખત આવ્યું છે એટલે આ સુરા નું નામ અહઝાબ રાખવામાં આવ્યું છે.

ઝમાનેએ જિલ્લયત માં જે ખોટી આદતો હતી તેનો ઝીક આ સુરા માં થયો છે એ લોકો સમજતા કે લોકો ની પાસે બે દિલ હોય છે. એક માં ઈમાન અને બીજા માં કુફ્ર.

(ગોદે લીધેલ) મુબોલા બેટા હકીકી બેટા ની જેવો નથી હોતો અને એ જ્યારે બાલીગ થાય છે ત્યારે તે નામેહરમ થય જાય છે અને વિરાસત માં પણ તેઓનો હિસ્સો હોતો નથી.

અને પારા ના આખીર માં જંગે એહઝાબ નો ઝીક્ર થયેલ છે.

<u>પારા ૨૨ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૪ સુરા છે. સુરે એહઝબ નો છેલ્લો ભાગ,

સુરે સબાઅ,

સુરે ફાતીર,

સુરે યાસીન

સુરેઅ એહઝાબ

નિકાહ ના એહકામ, મર્દ ઓરત સંવેદનશીલતા(નઝાકત) સાથે વાત કરે,

વગર જરૂરત ધર ની બહાર ન નીકળો,

જાહિલ્યત ના ઝમના માં જેવી રીતે ઔરતો ઝીનત કરીને બહાર જતી એવી રીતે બહાર ન નીકળે,

નમાઝ ને પાબંદી સાથે પડો,

ઝકાત અદા કરો,

કુરાન અને હદીસો નો ઝિક્ર કરો,

જે કોઈ મુસલમાન આ નીચે બતાવેલ વસ્તુ ઉપર અમલ કરશે તો તેને માફ કરી દેવામાં આવશે અને તેને ખૂબ જ વધારે સવાબ અતા કરવામાં આવશે:

ઇમાન લાવશે ઇતાઅત કરશે, હક બોલશે, સબ્ર કરશે, દિલ થી અલ્લાહ ની ઇબાદત કરશે, ઇન્ફાક અને દાન કરશે. રોઝા રાખશે, પાકદામન રહશે, ખૂબ જ વધારે ઝીક્ર કરશે.

આયતે સલવાત

બેશક અલ્લાહ અને ફરિશ્તાઓ સલવાત મોકલે છે તો એ લોકો જે ઇમાન લઇ આવ્યા છો સલવાત મોકલો અને ઇસ્લામ ને સ્વીકારી લ્યો જેવી રીતના સ્વીકારવો જોઈએ. આયત પ૭

સલવાત મોકલવી. એક એવી ઇબાદત છે જે અલ્લાહ પણ કરે છે અને આપણે ભી અંજામ આપીએ છીએ.

જ્યારે પણ સલવાત પઢો, કામિલ સલવાત પઢો, એટલે કે મોહમ્મદ વ આલે મોહમ્મદ પઢો.

હદીસ માં છે કે જે કોઈ પણ એક સલવાત પઢે છે અલ્લાહ તેની ઉપર ૧૦ સલવાત મોકલે છે અને ૧૦ ગુનાહ માફ કરે છે.

આયતે લાનત અને જે કોઈ અલ્લાહ અને તેના રસૂલ ને પરેશાન કરે છે તો અલ્લાહ તેની ઉપર દુનિયા અને આખેરત માં લાનત મોકલે છે અને તેની માટે જહન્નમ માં દર્દનાક અઝાબ છે. આયત પ૮

હિજાબ કરવાનો હુકમ આયત ૫૯ માં છે.

તમે ધર મા રહેતી મોમીન ઔરતો ને કહો કે તે પોતાને મોટી યાદર થી ધાકે, આ અમલ તમારી પાકદામની માટે બેહતર છે અને જો તમે આવું કરશો તો લોકો ની પરેશાનીઓ થી બયી ને રહેશો અને અલ્લાહ ખુબજ વધારે માફ કરનાર છે.

સુરે સબાઅ

આ સુરા મા ૫૪ આયત છે, અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા મા કોમે સબા નો ઝીકર થયો છે એટલે આ સુરા નું નામ સબા રાખવામાં આવ્યું છે. આ સુરા મા પણ કયામત નો ઝીકર થયો છે કારણકે મક્કી સુરો છે અને કોમે સબા નું ધમંડ અને કાફીરો નો અંજામ આ સુરા મા બયાન થયેલ છે.

બધાજ વખાણ અલ્લાહ ના છે જે એ આ દુનિયા બનાવી, અને આખેરત માં પણ તેની જ હુકુમત યાલવાની છે. આયત ૧

જનાબે દાવુદ અ. માટે એક ફઝીલત હતી કે જ્યારે તે તસ્બિહ પઢતા તો પહાડો પણ તેમની સાથે તસબિહ પઢતા, અને જ્યારે યાલતા તો પક્ષીઓ પણ આપનો સાથ આપતા, અને લોઢું આપની માટે નરમ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. આપ લોખંડ નો કારોબાર કરતા હતા.

આયત ૧૦

જનાબે દાવુદ નું કામ ઝેરા (બખ્તર) બનાવવા નું હતું.

અને જનાબે સુલેમાન હવા ઉપર હુકુમત કરતા હતા, એક સેકંડ માં તે મહિનાઓ નો સફર પૂરો કરતા હતા. આયત 11

અને જ્યારે જનાબે સુલેમાન ની મૌત નો સમય આવ્યો તો કોઈ ને ખબર ન પડી.

પરંતુ જ્યારે ઉધઈ જનાબે સુલેમાન ની લાકડી ને ધીરે ધીરે ખાય ગઈ અને જનાબે સુલેમાન નીચે પડ્યા ત્યારે ખબર પડી કે જનાબે સુલેમાન દુનિયા થી યાલ્યા ગયા છે.

કૌમે સબા

કૌમે સબા માટે બે બાગ હતા કે જેની નેઅમત થી આ લોકો ઇસ્તેફાદો ઉપાડી રહ્યા હતા અલ્લાહે કીધું કે ખાવો અને શુક્ર કરો, પરંતુ આ લોકો એ શુક્ર ન કર્યો અને અલ્લાહ તરફ થી અઝાબ આવ્યો, અને પુર આવ્યું અને બધુજ વિરાન થઈ ગયુ.

જે લોકો પાસે માલ અને ઓલાદ વધારે છે તે લુતફે ખુદા નથી. આયત ૩૫

અમુક કાફિર લોકો એમ સમજે છે કે અમારી પાસે માલ અને ઓલાદ છે તો અમે સારા લોકો છીએ આ બિલકુલ ખોટી વાત છે.

સુરે ફાતીર

આ સુરા માં ૪૫ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. ફાતીર અલ્લાહ ની એક સિફત છે . ફાતિર એટલે બનાવનાર. આ સુરા ની પેહલી આયત મા ફાતીર આવ્યું છે એટલે આ સુરા નું નામ ફાતિર રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરો મક્કી છે એટલે આ ની અંદર કયામત નો ઝીક્ર, મુશરિકો સાથે કેવો સુલુક કરવો.

બધાજ વખાણ અલ્લાહ માટે છે જેએ જમીન અને આસમાન બનાવયા, અને ફરિશ્તાઓ બનાવયા, અને અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ ઉપર કુદરત રાખે છે.આયત 1

અલ્લાહ નો વાયદો હક છે તો પછી તમને શૈતાન, અને આ દુનિયાની ઝિંદગી બહેકાવે નહિ, કારણ કે શૈતાન તમારો દુશ્મન છે અને એ તમને દુનિયા ની લાલય થી બેહકવા ની કોશિશ કરશે.

શૈતાન તમારો દુશ્મન છે તો તમે પણ તેના દુશ્મન થય જાવ. આયત ૫-૬

ઈજ્જત અને આબરુ અલ્લાહ ના હાથમાં છે, તો અલ્લાહ પાસે ઈજ્જત માંગો, અને અલ્લાહ પાસે તમારા નેક કામ પોસ્યે છે જો તમે નેક કામ કરશો તો તમને ઈજ્જત મળશે. કોઈ પણ ઈન્સાન બુરાઈ કરીને ઈજ્જત મેળવી શકતું નથી. આયત ૧૦

દરિયા ના બે પ્રકાર છે, એક મા ખારું પાણી છે અને બીજા માં મીઠું પાણી છે, તો પણ બન્ને દરિયા માં થી જે કાંઈ ખાવો છો તે તાજુ હોય છે અને બન્ને દરીયા ઉપર તમે કશ્તીઓ યલાવી શકો છો . આયત ૧૨

કયામત ના દિવસે કોઇ પણ ઇન્સાન બીજા કોઇ ના ગુનાહોનો ભાર નહિ લેશે, અને જો કોઇ પોતાના સગા સંબધીઓને આ ગુનાહોનો ભાર લેવા માટે બોલાવશે તો પણ કોઇ નહિ આવે, તો અલ્લહથી ડરો, નમાઝ પઢો અને ગુનાહો થી પાક રહો, જો પાક રહેશો તો તમારા માટે ફાયદો છે. આયત ૧૮

કાફિર અને મોમીન બન્ને એક નથી, બીના અને નાબીના બન્ને એક નથી, તારિકી અને રોશની બન્ને એક નથી. અને છાંયો અને સૂરજ ની ગરમી બન્ને એક નથી જે જીવતા છે અને મરી ગયા તેઓ પણ એક નથી . આયત ૧૯-૨૨

મોમીન એ છે કે જે કુરાન ની તિલાવત કરે છે, નમાઝ પઢે છે અને જે રિઝ્ક અલ્લાહે અતા કરેલ છે તેનું છૂપી રીતે અને ઝાહિર માં દાન કરે છે. અને તે આવી રીતે અલ્લાહ સાથે તીજારત કરે છે કે જેમાં કદી પણ ધાટો થવાનો નથી. આયત ૨૯

સુરે યાસીન સુરે યાસીન મા ૮૩ આયત છે. અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. અને આ સુરા નું નામ પેહલી આયત થી લેવામાં આવ્યું છે.

આ સુરાને પોતાના બચ્ચાઓ ને યાદ કરાવવાનું કેહવામા આવ્યું છે અને મર્હુમીન માટે પઢવાનું કેહવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા ની અંદર અલ્લાહ ની અઝમત, નબુવવત, કયામત ના સવાલ જવાબ, જન્નત ની સિફત, અને જહન્નમ વિશે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

સુરે યાસીન ને કુરાન નું દિલ કહેવમાં આવ્યું છે.

જે અઝાબ માટે કેહવમા આવ્યું હતું તે અઝાબ આવો હશે એમના ગળા ની અંદર ઝંજીર બાંધવામાં આવશે જે તેના બદન ને ઢાંકી દેશે જેના થકી તેનું માથું ઉપર રહેશે અને આજુ બાજુ કંઈ પણ જોઈ શકશે નહિ.

તો પછી અય રસૂલ આ લોકો ને ડરાવો કે ન ડરાવો આ લોકો ઈમાન લાવશે નહિ.

અય રસૂલ તમે ખાલી એ લોકો ને ડરાવો જેઓના દિલ માં ઇમાન છે અને અલ્લાહ ની પેરવી કરે છે. આયત 4,5,6

હબીબે નજ્જાર નો કિસ્સો:

જનાબે ઇસા બે હવારી ને બીજા ગામમાં તબ્લીગ કરવા માટે મોકલે છે રસ્તા મા તેમને હબીબે નજ્જાર સાથે મુલાકાત થાય છે અને આ હબીબે નજજાર ઈમાન લય આવે છે. પછી આ બન્ને લોકો શેહેર માં દાખલ થાય છે પરંતુ ત્યાં ના લોકો ઈમાન નથી લાવતા ત્યારે હબીબ કહે છે કે આ લોકો તમારી પાસે થી કાંઈ મેહનાતાનું નહિ માંગે. તેઓ હબીબ નજજાર ને શહીદ કરી નાખે છે ત્યારે તે જન્નત માં જઈ કોમ ને યાદ કરી કહે છે જો તમે ઈમાન લઈ આવ્યા

હોત તો કેવું સારું હતું મારી જેમ તમને પણ જન્નત ની સરસ મજાની નેઅમતો મળત. આયત ૨૦ પછી

<u>પારા ૨૩ ખુલાસો</u>

આ પારા માં યાર સુરા છે

સૂરએ યાસીન નો આખરી ભાગ

સૂરએ સાફફાત

સૂરએ સાદ

સૂરએ ઝુમર

સૂરએ યાસીન ના આખરી ભાગ માં

તોહીદ

મુર્દા જમીનને વરસાદ થી જીવંત કરવામાં આવે છે

રાત દિવસ, સૂરજ યાંદ નો સિસ્ટમ અલ્લાહ ના હાથ માં છે કશ્તીઓ જે સમંદર માં યાલે છે તે પણ અલ્લાહ ની કુદરત છે.

કયામત.

મેહશર ના દિવસે ભયાનક "સુર" અને હવા ફૂકવામાં આવશે. ત્યારે મુજરિમ અને ગુનેહગાર ના મોઢામાં સિક્કો મારી બંધ કરી દેવમાં આવશે. અને તેના શરીર ના અવ્યવો તેના વિષે ગવાહી આપશે.

સૂરએ સાફફાત

આ સુરા માં 180 આયત છે આ સુરો મક્કી સુરો છે આ સુરા નું નામ આયત નં 1 થી લેવામાં આવ્યું છે

સાફફાત એટલે ફરિશ્તાઓની કસમ જેઓ ઇબાદત માટે સફ બાંધી ઉભા છે

આ કુરાન નો પેહલો એવો સુરો છે જે કસમ થી શરુ કરવામાં આવ્યો છે.

આ સુરા માં કયામત વિષે. અને નબીઓ ના કિસ્સા જનાબે નૂહ જનાબે ઇબ્રાહિમ જનાબે ઇસહાક જનાબે મુસા જનાબે હારુન જનાબે ઇલયાસ જનાબે લુત જનાબે યુનુસ ના કિસ્સા બયાન થયેલ છે.

આ સુરા માં જે ખોટા અકીદાઓ લોકો રાખે છે તેનો ભરપૂર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે જેમકે અલ્લાહ અને ફરિશ્તાઓ અને જીન માટે ખોટા અકીદા છે તે.

હક જીતશે અને બાતીલ હારશે.

આ સુરા ને જુમ્મા ના દિવસે પડવાનું કહવામાં આવ્યું છે જે કોઈ આ સુરો જુમ્મા ના દિવસે પડશે તેના રિઝક માં વધારો થશે અને તે, અને તેનું કુટુંબ, શૈતાન થી બચીને રહશે.

જહન્નમી લોકો આપસ માં એક બીજા ઉપર લાનત મોકલશે.

જન્નતી લોકો ખુશ ગવાર ઝીંદગી ગુજારશે.

જનાબે ઈબ્રાહિમ લોકો ને અલ્લાહ એક છે તે માનવા ની દાવત આપે છે અને પછી જનાબે ઇબ્રાહિમને પોતાના દીકરા જનાબે ઇસ્માઇલ ને ઝબ્હ કરવાનો હુકમ અને તેની ઉપર અમલ. અને જનાબે ઇસ્માઇલ ની જગ્યા ઉપર દુંબો આવવો.

જનાબે ઈલ્યાસ એક એવી કોમ સામે અલ્લાહ ની દાવત આપવા જાય છે જે કોમ નું નામ "બઅલ" હતું.

હઝરત યુનુસ ના માછલી ના પેટ માં જવાનો કિસ્સો.

હમેશા અલ્લાહ ની તસ્બીહ પઢતા રહો તો નજાત મળશે.

જે લોકો બગડેલા અને ગુમરાહ છે તેઓની સાથે હળીમળીને ન રહો. નહિ તો તમે પણ ગુમરાહ થઈ જશો.

<u>સૂરએ સાદ</u>

આ સુરા માં 88 આયત છે અને આ સુરો મક્કા માં નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા નું નામ હુરુફે મુકત્તેઆત કે જે પેહલી આયત માં ઝિક્ર થાય છે તેમાંથી લેવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા માં કયામત વિષે અને અલ્લાહ વિષે જે ખોટા અકિદાઓ છે તેનો જવાબ આપવામાં આવ્યો છે આ સુરા માં જનાબે નૂહ જનાબે ઇબ્રાહિમ જનાબે મુસા જનાબે હારુન જનાબે ઇલયાસ જનાબે લુત જનાબે દાવુદ જનાબે સુલેમાન જનાબે અય્યુબ ના કિસ્સાઓ બયાન કરવામાં આવ્યા છે.

આ સુરા માં ઇન્સાન ની બનાવટ.

ફરિશ્તાઓ નું સજદો કરવું. શૈતાન ની નાફરમાની.

અને મોમીન અલ્લાહ ની પેરવી કરે છે અને શૈતાન થી દુર રહે છે તે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

તોહીદ

તમામ ઇન્સાનો ની મોત અને ઝીંદગી અલ્લાહ ના હાથમાં છે

આખી દુનિયા નો સિસ્ટમ અલ્લાહ ના હાથ માં છે.

રિસાલત

હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ને તસલ્લી

તસલ્લી માટે જનાબે દાવુદનો શુક્ર વાળો કિસ્સો.

જનાબે અય્યુબ ની સબ્ર નો કિસ્સો.

કુરૈશી લોકો ની બુરાઇ.

ભાગીદાર સાથે સરખો ભાગ કરો અને ભાગીદાર ઉપર ઝુલ્મ ન કરો.

જે લોકો ગુમરાહ થાય છે તેનું કારણ દુનિયા નો હવસ છે અને કયામત ને ભૂલી જાય છે તે માટે ગુમરાહ થાય છે.

શૈતાન ની હજારો વર્ષ ની ઇબાદત ધમંડ ના લીધે બેકાર વઇ ગઇ.

શૈતાન લોકોને ગુમરાહ કરવાની કસમ ખાધી છે જે કોઈ ઇબાદતમાં ખુલુસ રાખશે તેને શૈતાન નહિ બેહકાવી શકે.

કયામત ના દિવસે કોઈ ઉપર ઝુલ્મ નહિ થાય જેએ જેવા ગુનાહ દુનિયા માં કર્યા હશે તેને તેની સજા મળશે.

<u>સૂરએ ઝૂમર</u>

આ સુરા માં 75 આયત છે અને મક્કા માં નાઝીલ થયો છે . આ સુરા માં તોહીદ. કયામત. ઇબાદત અને ઇબાદત માં ખૂલુસ હોવું જરૂરી છે તે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા નું નામ ઝુમર છે, ઝુમર એટલે ગ્રુપ અને જમાત થાય.

જ્યારે લોકો જન્નત અથવા જહન્નમ માં જશે તો ગ્રુપ-ગ્રુપ અને જમાત-જમાત એક સાથે જશે અને આ વાત આયત નં 71, 72, 73 માં બયાન કરવામાં આવી છે.

કુરાન ની અઝમત

ઇન્સાન ની તેના માં ના પેટ માં કેવી રીતે બનાવટ કરવામાં આવી.

મુશરિક લોકો એવા છે જેના બોવ વધારે માલિક હોય.

અને અલ્લાહ ને માનનાર લોકો એવા છે કે જેનો ખાલી એક જ માલિક હોય.

<u>પારા ૨૪ ખુલાસો</u>

આ પારા મા સુરે ઝુમર નો છેલ્લો ભાગ

સૂરએ મોમીન (સૂરએ ગાફિર)

સુરે હા મિમ સજદા નો પેહલો ભાગ (સૂરએ ફ્રુસ્સેલત) વાજીબ સજદા વાળો સુરો.

સૂરએ ઝૂમર

જો લોકો સારા કાર્ય કરે છે તો અલ્લાહ તે સારા કાર્ય ના બદલામાં તેની બુરાઈ ને મિટાવી દે છે

સુરે ઝુમ્મર ના છેલ્લા ભાગ મા તૌબા ની દાવત અને કયામત ની સ્થિતિ બયાન થયેલ છે.

તૌબા ની દાવત:

અય રસૂલ, કહી દયો કે એ મારા બંદાઓ કે જેને પોતાના નફસ ઉપર ઝુલ્મ અને ઝાયાદતી કરી છે, ખુદા ની રહેમત થી માયુસ (નિરાશ) ન થાઓ, અલ્લાહ બધાજ ગુનાહો ને માફ કરવા વાળો છે અને બેશક તે ખૂબજ વધારે માફ કરવા વાળો અને મહેરબાન છે.

કયામત ની સ્થિતિ:

અને જ્યારે સુર ફૂકવામાં આવશે તો જમીન અને આસમાનની બધીજ મખલુકાત, બેભાન થય પડી જશે, (મરી જશે) સિવાય એ લોકો કે જેને અલ્લાહ બયાવા માંગે, ત્યારે પાછું એક સુર ફુકવામાં આવશે ત્યારે બધાજ ઊભા થય ને જોવા લાગશે.

સુરે મોમીન(સૂરએ ગાફીર)

સુરે મોમીન મા ૮૫ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે અને આ સુરા ને સુરે ગાફિર પણ કેહવાય છે.

આ સુરા મા ગાફિર શબ્દ આયત નં ૩ માં આવ્યો છે એટલે ગાફિર કેહવામાં આવે છે.

ગાફીર એટલે: અલ્લાહ ગુનાહોને માફ કરનાર છે.

આ સુરા નું બીજું નામ સુરે મોમીન છે કારણ કે એક મોમીન શખ્સ નો આ સુરા માં કિસ્સો બયાન થયેલ છે જે ફીરોન ની હુકુમત મા તેના દરબારમાં કામ કરતો હતો પરંતુ પોતાનું ઈમાન છૂપાવીને રાખ્યું હતું જેથી જનાબે મુસા ની મદદ કરે અને આ મોમીનને, "મોમીને આલે ફીરોન" ના નામ થી યાદ કરવામાં આવ્યું છે આયત નં ૨૮.

આ મોમીન અને આલે ફીરોન વિશે ૨૦ આયત આ સુરા માં આવેલ છે.

આ સુરા મા જનાબે મુસા, જનાબે આદ, જનાબે સમુદ, જનાબે નૂહ નો કિસ્સો બયાન થયેલ છે.

તૌહિદ, કયામત અને અલ્લાહ ની હિકમત વિશે બયાન થયેલ છે.

આ સુરા ની શુરુઆત હુરુફે મુકત્તેઆત થી થાય છે . "હા મીમ"

કુરાન મા સાત સુરા ની શુરુઆત માં હા મીમ આવ્યું છે.

સૌથી પેહલો આ સુરો છે કે જેની શુરુઆત હા મીમ થી થયેલ છે અને પછી ૬ સુરા છે જેની શુરુઆત હામીમ થી થઈ છે જે આની પછી ના સુરાઓ છે: સુરે હા મીમ સજદા, સુરે શૂરા, સુરે ઝુખરુફ, સુરે દુખાન, સુરે જાસિયાહ અને સુરે એહકાફ.

મુદ્દા ની વાત એ છે કે આ બધાજ સુરા એક પછી એક એટલે કે તરતિબ થી નાઝીલ થયા છે અને કુરાન મા પણ એજ પ્રમાણે છે.

રસૂલે ખુદા ફરમાવે છે કે આ સાત સુરાઓ કુરાન ના તાજ છે, અલ્લાહ તઆલા આ સાત સૂરાઓ પઢનારને, અને તેના પડોશીને, અને તેના સગા સંબધીઓને, અને તેના દોસ્તો ને, અલ્લાહ મેહરબાની સાથે વર્તશે.

અને અર્શ વાળા તેના માટે ઇસ્તેગફાર કરશે.

બેકાર વાતો થી બચ્ચો, લડાઈ જગડા ન કરો, આવું બધું કરવાથી હકીકત છુંપાય જાય છે

જન્નત મા જવાની બે શર્ત છે: ઇમાન અને અમલે સાલેહ.

જે દુનિયામા હરામ કામો થી લઝઝત ઉપાડે છે અને ખુશ થાય છે કયામત મા તેની માટે દર્દનાક અઝાબ છે.

એક મોમીન નો કિસ્સો:

જ્યારે જનાબે મુસા અ. ને મારવાની યર્યા થવા લાગી, ત્યારે એક મોમીન ઇન્સાને ફીરઓનને અને તેની કોમને ખુબજ સમજાવ્યું, પરંતુ તેઓ ન માન્યા તો ફીરઓને મજાક મા કહ્યું કે એક ઇમારત બનાવો, હું એ ઇમારત ઉપર યડી ને જોવ કે મુસા નો અલ્લાહ છે કે નહિ,?

પરિણામ એ નીકળ્યો કે ફીરઓનની ઉપર અલ્લાહ નો અઝાબ થયો.

(ફિરોન આખરી સમય ઉપર કહે છે જયારે તે ડૂબી રહ્યો હતો હું ઈમાન લઈ આવું છું ત્યારે કુરાન આ આયત થકી કહે છે) અમુક લોકો અલ્લાહ નો અઝાબ જોઈ ને ઈમાન લય આવે છે પરંતુ આ ઈમાન તેને કાંઈ ફાયદો પોહયાડતું નથી અને આ લોકો ધાટા મા છે

સુરે હામીમ સજદા(સૂરએ ફ્રસ્સેલત)

આ સુરા મા ૫૪ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા મા વાજીબ સજદા વાળી આયત છે.

આ સુરા ને સુરે ફુસ્સેલત પણ કેહવાય છે.

આ સુરાની આયત નં 3 માં આ સુરા નું નામ આવ્યું એટલે આ સુરાને ફુસ્સેલત કહવામા આવે છે.

આ સુરા માં કયામત વિષે, અને અત્યાર સુધી ની કોમો નો ઈતિહાસ, અઝમતે કુરાન, અને અલ્લાહ ની કુદરત ની નિશાનીઓ બયાન થયેલ છે.

રસૂલે ખુદા સ. અ. વ. દરરોજ આ સુરો અને સુરે મુલ્ક પડી ને રાત્રે સૂતા હતા.

કયામત ના દિવસે તમારી આંખ, તમારા કાન અને તમારા શરીરના અવ્યવો તમારી વિરુદ્ધ ગવાહી આપશે.

કુરાન મોમિનો માટે શિફા અને કાફિરો ને સમજ ન આવે તેવી કિતાબ છે

બુરાઈ સામે નેકી કરી દુશ્મનોના દિલ જીતો.

આ સુરામા આદ અને સમુદ નો કિસ્સો બયાન થયેલ છે અને ઇસ્તેકામત, સબ્ર વિશે બયાન થયેલ છે.

આદ અને સમૂદ:

કોમે આદ ખૂબ જ મઝબૂત કોમ હતી, પરંતુ બળવાખોર, વિદ્રોહી હતી, આ કોમ ને હવા ના અઝાબ થી અને તેવીજ રીતે કોમે સમુદ ને પણ અઝાબ થી હલાક કરવામાં આવી.

ઇસ્તેકામત અને સબ્ર ના ફઝાએલ:

ઇસ્તેકામત વાળાઓને ન તો ડર હશે અને ન તો કોઈ ગમ.

એ લોકો માટે જન્નત ની બશારત છે.

દુનિયા અને આખેરત માં અલ્લાહ તેઓની હિફાઝત કરે છે.

પછી એ લોકો મા પણ વધારે પ્રશંસા ના કાબિલ તે લોકો છે જે અલ્લાહ તરફ લોકોને દાવત આપે છે.

અને એની કરતાં વધારે સારી વાત કોની હશે કે જે લોકો ને અલ્લાહ ની તરફ દાવત આપે અને નેક અમલ પણ કરે અને કહે કે હું અલ્લાહ નો ઇતાઅત ગુઝાર બંદાઓ માંથી છું.

<u>પારા ૨૫ ખુલાસો</u>

આ પારા મા પ સુરા છે:

સુરએ ફુસ્સેલત નો છેલ્લો ભાગ,

સુરએ શુરા,

સુરએ ઝૂખરુફ,

સુરએ દુખાન,

સુરએ જાસીયાહ.

<u>સુરએ ફ્રસ્સેલત</u>

સૂરએ ફુસ્સેલતના છેલ્લા ભાગ મા આવ્યું છે કે અલ્લાહ પાસે ઇલ્મે ગૈબ છે અને અલ્લાહ પાસે તમામ વસ્તુ નું ઇલમે ગેબ છે કે જેમકે કયામત નું ઇલ્મ ફકત અલ્લાહ પાસે છે કે ક્યારે કયામત આવવાની છે?

માં ના પેટ માં શું છે તેનું ઇલ્મ,

ક્યારે ઓલાદ થશે તેનું ઇલ્મ,

સુરએ શુરા:

સુરએ શુરા મા પ૩ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે. આયત નં ૩૮ માં શુરા નામ નો ઝિક્ર થયો છે એટલે આ સુરા નું નામ શુરા રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા ની અંદર ઉસુલે દિન ના અમુક ભાગ વિષે જેમકે તોહિદ, નબુવ્વત, કયામત. અને અખલાકી અને સામાજિક ઝિક્ર થયો છે.

આ સુરો હુરુફે મુકત્તેઆત ના શબ્દો માં સૌથી મોટો સુરો હુરુફે મુકત્તેઆત થી શરુ થયેલ સુરો છે.

અને આ હૂરુફે મુકત્તેઆત અલ્લાહ ની વહી છે અને કુરાન ના મોઅજીઝા માં થી એક વસ્તુ છે જેમાં ધણા બધા મતલબ છે જે અલ્લાહ જાણે છે અને અલ્લાહે કીધું છે કે તમે આની જેવી કોઈ વસ્તુ લય ને આવો અને હજી સુધી કોઈ લય ને નથી આવ્યું.

અલ્લાહ તઆલા બધાજ ખઝાના નો માલિક છે.

આસમાન અને ઝમીન ની બધીજ યાવીઓ અલ્લાહ પાસે છે અને તે જેના માટે યાહે એની રોઝી મા વધારો કરે છે અને જેને યાહે રોઝી મા તંગી પૈદા કરે છે અને તે બધીજ મખલુક ને સારી રીતે ઓળખે છે.

અલ્લાહ ની કુદરત ની ધણી બધી નિશાનીઓ છે જેમકે વરસાદ નું આવવું, આસમાન અને જમીન ની બનાવટ, જાનવરો ની પૈદાઈશ, દરિયા ઉપર કશ્તીઓ નું યાલવું, વગેરે.....

ઔલાદ દેવાની તાકત પણ તેના હાથ માં છે જેને યાહે ખાલી છોકરી આપે અને જેને યાહે છોકરો આપે અને જેને યાહે તેને બન્ને આપે અને જેને યાહે તેને કશું નથી આપતો.

અલ્લાહ પોતના બંદાઓનું રિઝ્ક નક્કી કરેલ છે જો વધારે આપે તો લોકો ધમંડ કરવા લાગશે કેમકે અલ્લાહ બધીજ વસ્તુ નો જાણકાર છે

જેઓ મોટા ગુનાહો થી બયીને રહશે અને ખરાબ કાર્યો થી પરહેઝ કરશે, તો તેઓ જો માફી માંગશે તો અલ્લાહ તેને માફ કરી દેશે.

(મોટા ગુનાહોના નામ જે તફસીર માં બયાન કરવામાં આવ્યા છે. તે નીચે મુજબ છે)

અલ્લાહ ની રહમત થી માયુસ થવું અલ્લાહ રસૂલ અને ઇમામ તરફ ખોટી નિસ્બત દેવી. કતલ.

શાદીશુદા ઓરત ઉપર તોહમત લગાડવી.

જંગ થી ભાગવું.

માં બાપ નું આક કરી દેવું.

સગા સંબંધીઓ સાથી રીશતો તોડવો.

જાદુ.

ઝીના.

લવાત.

યતીમો નો માલ ખાવો.

હક ને છુંપાવવું.

ખોટી ગવાહી આપવી.

વાયદા ખેલાફી કરવી.

શરાબ પીવું.

વસીયત ન માનવી.

વ્યાજ ખાવું.

જુગાર રમવું.

માપ્તોલ માં બેઇમાની કરવી.

હરામ ગોશ્ત ખાવું.

સુવ્વર નું ગોશ્ત ખાવું.

ઝાલીમ ની મદદ કરવી.

ફુઝુલ ખર્ચી કરવી

બગાડ કરવો.

લોકો નો હક ખાવો.

ખોટું બોલવું.

ધમંડ કરવો.

ખયાનાત કરવી.

ગીબત કરવી.

યુગલી કરવી. (યાડી ફૂકવી)

હજ ને હલકી સમજવી.

નમાઝ ન પડવી.

ઝકાત અને ખૂમ્સ ન આપવું.

નાના ગુનાહો કરતા રેહવા.

મોજ શોખ અને મસ્તી માં ડુબેલુ રેહવું

તમારી ઉપર જે પરેશાની અને મુસીબતો આવે છે એ તમારા ગુનાહો ના કારણે છે.

અને આ પરેશાની ના લીધે તમારા ગુનાહો માફ થાય છે.

બુરાઈ નો જવાબ બુરાઈ જ છે પરંતુ એટલી જ જેટલી થઈ છે અને જો કોઈ માફ કરી દે તો તેનો અજર અને સવાબ અલ્લાહ પાસે છે અને અલ્લાહ ઝુલ્મ અને અત્યાયાર કરવા વાળા ને પસંદ નથી કરતો.

સુરએ ઝુખરુફ

આ સુરા મા ૮૯ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. આયત નં ૩૫ માં આ સુરા નું નામ એટલે કે ઝુખરુફ આવ્યું છે.

ઝુખરુફ એટલે સોનું, યાંદી અને ઝીનત થાય છે.

આ સુરા મા કુરાન, નબૂવ્વત, નબીઓ ના વિરોધી, મુશરીક લોકો વિશે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

આ સુરો પણ હરુફે મુકત્તેઆત થી શુરુ થાય છે.

આ સુરા મા પેહલાની કોમે, પોતાના બાપ દાદાઓની પેરવી કરી, નબી નો ઇનકાર કર્યો,

જનાબે મુસા અને ફીરોનનો કિસ્સો,

આ સુરા માં જન્નતી અને જહન્નમી નું બયાન કે તે બન્ને કેવી રીતે પોતાની ઝિંદગી ગુજારે છે, તે વિષે બયાન થયેલ છે.

<u>સુરએ દુખાન</u>

આ સુરા મા ૫૯ આયત છે, અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરો પણ હુરુફ્રે મુકત્તેઆત થી શુરુ થયો છે.

દુખાન એટલે ધુવાડા.

અને આ સુરા ની આયત નં ૧૦ માં દુખાાન ઝિક થયું છે.

આ સુરા મા અઝમતે કુરાન,

શબે કદ્ર માં કુરાન નાઝીલ થયું છે તે,

તોહીદ,

કુફફાર લોકો નો અંજામ, જમીન અને આસમાન ની ખિલકત, અને જનાબે મુસા અને બની ઇસરાઇલ અને ફીરોન નો કિસ્સો બયાન થયેલ છે.

એહલે મક્કા ની જીદ અને હટધર્મી કે નબીઓ ની નિશાની જોઈ ને પણ કુફ્ર કરતા રહ્યા અને કહ્યું કે આ તો મજનુન છે તે,

અને શજરએ ઝોકુમ ગુનેહગારો નો ખોરાક છે

<u>સુરએ જાસીયહ</u>

આ સુરા મા ૩૭ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે. આ સુરા નું નામ આયત નં ૨૮ માં આવેલું છે.

આ સુરા મા અલ્લાહ ની સિફત,

કુરાન ની અઝમત,

તોહિંદ ની દલીલો,

જુના જમાના ની કોમ નો ઇતિહાસ,

ગુમરાહ લોકોને શિખામણ અને યેતવણી.

અને લોકોને માફ કરી દેવાની હિંદાયત,

અને કયામત ની સ્થિતિ ના વિશે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

આ સુરામા આસમાન અને જમીન,

ઈન્સાન અને જાનવર,

રાત અને દિવસ નું આવવું અને જાવવું,

વરસાદ નું વરસવું,

અને હવાઓ અલ્લાહ ની કુદરત ની સંપૂર્ણ નિશાની છે તે બયાન થયેલું છે.

<u>પારા ૨૬ ખુલાસો</u>

આ સુરા ના ૬ ભાગ છે: સુરએ એહકાફ, સુરએ મોહમ્મદ, સુરએ ફત્હ, સુરએ હુજરાત, સુરએ કાફ, સુરે ઝારિયાત નો પેલો ભાગ.

<u>સુરએ એહકાફ</u>

આ સુરા મા ૩૫ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરા મા આયત નં ૨૧ અંદર એહકાફ શબ્દ આવ્યો છે એટલે આ સુરા નું નામ એહકાફ રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરો પણ હૂરુફે મુકત્તેઆત થી શુરુ થાય એટલે તરતજ કુરાન નો ઝિક્ર થયો છે. કેમકે જે જે સુરા હુરુફે મુક્તેઆત થી શરુ થયા છે તે આયત માં કુરાન કેવી રીતે નાઝીલ થયું તેની અલગ અલગ વિગત બયાન કરવામાં આવી છે.

હઝરત ઈમામ જાફરે સાદિક અલય્હિસ્સલામ ફરમાવે છે કે જે કોઈ આ સુરાને દર શબે જુમ્મા પડશે તો દુનિયા અને આખેરત ના ડર અને ખૌફ થી બયીને રહેશે.

માં-બાપ સાથે નેકી (સારું વર્તન) કરો ખાસ કરીને માં ની સાથે.

જે લોકો દુનિયા ની લઝઝત ની પાછળ ભાગે છે અને ધમંડ કરે અને અલ્લાહ ની નાફરમાની કરે છે તેઓને કયામત ના દિવસે ઝલિલ અને રુસ્વા કરી લાવવામાં આવશે.

કોમે આદ ના તોફાન અને એના ઉપર આવેલો અઝાબ કે એ લોકો ઉપર એવી હવા આવી અને તે લોકોને ઉયા નીયા કરી નાખ્યાં

જીનોનું ઈમાન લાવવું અને પોતાની કૌમ માં દાવેદાર ની હેસિયત થી કામ કરવાનું, બયાન થયેલ છે.

સુરએ મોહમ્મદ

આ સુરા મા ૩૮ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે. આ સુરા નું નામ બીજા નં ની આયત મા આવેલ છે એટલે આ સુરા નું નામ મોહમ્મદ રાખવામાં આવ્યું છે.

દુશ્મનો ની સામે જંગ કરવા વિશે આ સુરા ની અંદર બયાન કરવામાં આવ્યું છે એટલે અમુક લોકો આ સુરા નું બીજું નામ આપે છે તે લોકો આ સુરા ને કિતાલ નામ થી પણ યાદ કરે છે.

રિવાયત માં છે કે જે કોઈ આ સુરા પઢશે તો, તે એહલેબૈત રસૂલ અને તેઓના દુશ્મનો ના વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરશે.

હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ નમાઝે મગરીબ માં આ સુરો પઢતા હતા.

જે લોકો શહાદત ના દરજજા ઉપર પોહયે છે તે લોકો નો અમલ બેહતરીન અમલ છે અને તે લોકો બરઝખ અને કયામત ની સખતીઓ થી બયી ને રહેશે અને જન્નત મા દાખલ થશે.

અય ઈમાન લાવનારાઓ જો તમે અલ્લાહ ની મદદ કરશો તો અલ્લાહ તમારી મદદ કરશે.

જન્નત ની મિસાલ (ઉદાહરણ) બયાન કરવામાં આવી છે કે એમાં એવી નહેર હસે કે જેનું પાણી બેહતરીન પાણી હશે, દૂધ ની નહેર,

યોખ્ખા મધ ની નહેર,

પાક પીણાંની નહેર.

અને બધાજ પ્રકાર ના ફળ વગેરે. ત્યાં મોજૂદ હશે.

માણસને જ્યારે મિલકત મળી ગય હશે કે સરદારી અને મંસબ (સ્થિતિ) નો માલિક થય જાય છે તો રિશ્તાઓ નથી નિભાવતો

(આ એક ખરાબ આદત કેહવામાં આવી છે જેને થી લોકો ને બયીને રેહવું જોઈએ)

અલ્લાહ અને તેના રસૂલ સલ્લલ્લાહો અલય્હે વ આલેહ વસ્સલમ નો વિરોધ, આમાંલ ની બરબાદી અને વિનાશ નું સાધન છે.

સૂરએ ફત્હ

આ સુરા મા ૨૯ આયત છે અને આ સુરો સુલ્હે હુદેયબીયાહ પછી મદીના મા નાઝીલ થયો છે. આ સુરા નું નામ પેલી આયત થી લેવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા મા મુનાફિક ની વાયદા ખિલાફી અને જે લોકો જંગ કરવાથી ભાગતા તેઓ ના વિશે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

સુલ્હે હુદેયબીયાહ અને બયઅતે રિઝવાન વિષે આ સુરા મા બયાન થયું છે.

દુશ્મનો ની સામે સખતી થી પેશ આવો અને મોમીનો સામે મેહરબાની થી પેશ આવો.

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ની ઉપર ઈમાન લઇ આવવાનું, અને આપની તાઝીમ કરવાનું અને આપની મદદ કરવાનું હુકમ આવ્યો.

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ના સપના નું બયાન કે આપ મસ્જિદે હરામ ની ઝિયારત કરશો.

<u>સુરએ હુજરાત</u>

આ સુરા મા ૧૮ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે. હુજરાત એટલે હુજરાઓ. (rooms)

આયત નં ૪ માં હુજરાત શબ્દ આવ્યો છે એટલે આ સુરા નું નામ હુજરાત રાખવામાં આવ્યું છે.

આ સુરા ની અંદર રસૂલે ખુદા નો એહતેરામ બયાન કરવામાં આવ્યો છે અને કેહવામાં આવ્યું છે કે રસૂલ થી આગળ ન થાવ.

સમાજ માં ઇન્સાન નું મહત્વ ઇમાન થકી હોવું જોઇએ બીજી કોઇ વસ્તુ થી નહિ.

અલ્લાહ અને રસૂલ ના હુકમ દિલ થી માનો.

બદ ગુમાની થી બયીને રહો, એક બીજા ના ઐબ બયાન ન કરો કારણ કે આ ગુનાહ છે.

એક બીજા સાથે મજાક ન ઉદાડો, જેની તમે મજાક ઉદાડો, કદાય કે એ તમારા કરતાં ઈમાન મા વધારે અફઝલ હોય તો તોબા કરો જો તૌબા નહિ કરો તો ઝાલિમ બની જશો.

નબુવ્વત અને રિસાલત નું સ્થાન

બે સમાજ જ્યારે આપસ માં બાધે તો તેને સુધારવાની કોશિશ કરો જો કોશિશ પછી પણ ન સુધરે તો મુકાબલો કરો અહીંયા સુધી કે તેઓ સીધા રસ્તા ઉપર આવી જાય

સમાજને જે બરબાદ કરે છે તેમાંથી અમુક વસ્તુ:

યુગલી,

ગીબત,

બદઝન,

નામ બગાડવું, વગેરે ખરાબ વસ્તુ છે તે બયાન કરવામા આવ્યું છે.

<u>સૂરએ કાફ</u>

આ સુરા મા ૪૫ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. આ સુરો પણ હુરુફે મુકત્તેઆત થી શુરુ કરવામાં આવ્યો છે

આ સુરા ની પેહલી આયત મા "કાફ" શબ્દ આવ્યો છે એટલે આ સુરાનું નામ કાફ રાખવમાં આવ્યું છે.

આ સુરો મક્કી છે એટલે કયામત નો ઝિક્ર થયો છે અને જૂના ઝમાના ની કૌમ નો ઇતિહાસ બયાન થયેલ છે અને સારા અને ખરાબ લોકો ની સિફત બયાન થયેલ છે.

કયામત નો ઝિક્ર

મર્યા પછી બીજી વાર જીવતા કરવામાં આવશે જહન્નમ બહુ મોટી અને વિશાળ જગયા છે અને જન્નત લોકો જહન્નમી લોકો ને જોઈ શકશે કયામત મા કેવી રીતે લાવવામાં આવશે અને મુશરીકો ઉપર કેવી રીતે અઝાબ કરવામાં આવશે તે ઝિક્ર આ સુરામાં કરવામાં આવ્યું છે

<u>સુરએ ઝારીયાત</u>

આ સુરા મા ૬૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે. પેહલી આયત મા આ સુરા નું નામ આવ્યું છે .

ઝારીયાત એટલે તેજ હવા થી જે તુફાન આવે છે અને વસ્તુઓ ને એક જગ્યા થી બીજી જગ્યા એ મોકલી દે છે તેને ઝારીયાત કેહવાય

આ સુરા ની શુરુઆત અને આખીર મા કયામત નો ઝિક્ર થયો છે.

સૂરએ ઝારીયાતનો પેહલો ભાગ:

કયામત માં હિસાબ કિતાબ જરુર થવાનો છે.

મુત્ત્તકી લોકો ની અમુક સિફતો: રાત ના ઓછું સુવે છે, સેહરી ના સમયે ઇસ્તેગફાર કરે છે અને પોતાના માલ થી લોકો ની મદદ કરે છે.

જનાબે ઇબ્રાહિમ પાસે મહેમાનો આવતા અને જનાબે ઇબ્રાહિમ મહેમાનો ની સરખી રીતે મેહઝબાની કરતા.

<u>પારા ૨૭ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૭ સુરાઓ છે: સૂરએ ઝારિયાત નો છેલ્લો ભાગ,

સૂરએ તુર

સૂરએ નજ્મ

સુરએ કમર

સૂરએ રેહમાન

સૂરએ વાકેઅહ

સૂરએ હદીદ

સૂરએ ઝારિયાત ના છેલ્લો ભાગ ની અમુક વાતો: આ સુરામાં ફિરઓન અને તેના લશ્કરીકાર્યવાહીઓ ના દરિયા માં ડૂબી જવાનું,

કુરાન ખુલાસો

અને કોમે આદ ની ઉપર હવા ના અઝાબ ની વાત,

અને કોમે સમુદ અને કોમે નૂહ અ. નું અઝાબ મા ધેરવવા નું બયાન છે.

<u>સુરએ તૂર</u>

આ સુરા મા ૪૯ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

આ સુરા માં તૂર શબ્દ પેહલી આયત માં આવ્યો છે તુર એટલે પહાડ.

તૂર શબ્દ કુરાન માં ટોટલ 10 વખત આવ્યો છે

આ સુરા મા કયામત નું વર્ણન,

જન્નતી લોકો જન્નત મા કેવી રીતે રહેશે અને એ લોકો ની આજુ બાજુ શું હશે તેનું બયાન.

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ને મક્કા ના લોકો એ કેવી રીતે તકલીફ્રો પોહયાડી તે બયાન.

સુરએ નજ્મ

આ સુરા મા ૬૨ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે.

આ સુરા ની પેહલી આયત માં નજમ આવ્યું છે નજમ એટલે સિતારા

આ સુરા માં સિતારા ની કસમ ખાવામાં આવી છે

આ સુરા માં વાજીબ સજદો છે

નબી એ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ એ જિબ્રઈલ અલચ્હિસ્સામને બે વખત તેના સચ્યા હાલ મા જોયા: નબુવ્વત ની શુરુઆત મા અને મેરાજ ના મોકા ઉપર સિદ્રતુલ મુંતહી ની પાસે.

ઈન્સાન ની કોશિશ બેકાર નથી જતિ શરત એ છે કે તે પોતાની કોશિશ મા મુખલીસ હોય

સુરએ કમર

આ સુરા મા ૫૫ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

કમર એટલે યાંદ.

આ સુરા માં યાંદ ના બે ટુકડા થવાનો ઝિક કે જે રસૂલે ખુદા ની નબુવ્વત ની નિશાની છે તે બયાન થયેલ છે અને આ એક ખુલ્લો મોજિઝો છે.

આખું કુરાને મજીદ ઈન્સાનો માટે નસીહત છે તે માટેજ તેને ખૂબ જ સહેલું બનાવી દેવામાં આવ્યું છે કારણ કે બધા સમજી ને પોતાની ઝિંદગી મા લાગુ કરી શકે.

અલગ અલગ કોમો નું દુનિયા માં અઝાબ મા ઘેરાય જાવું અને આખેરત ના દિવસે પરેશાની મા ઘેરાય જવાનું બયાન છે.

અને આ સુરા ની બધીજ આયતો માં છેલ્લે "રા" આવ્યું છે

સૂરએ રેહમાન

આ સુરા મા ૭૮ આયત છે. અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા ની પેહલી આયત માં રેહમાન આવ્યું છે

કયામત ના દિવસે હિસાબ કિતાબ માટે તરાઝુ સ્થાપિત કરવામાં આવશે

અલ્લાહે ઇન્સાનો ને દુનિયા માં બેશુમાર નેમતો આપી છે

અને સારા લોકો ને, આખેરત માં અલગ અલગ નેમતો આપશે એનું બયાન કરી ને વારંવાર એ સવાલ કર્યો છે કે અય ઈન્સાન અને જીજ્ઞાત તમે બધા રબ ની કઈ કઈ નેમતો ને જૂઠલાવશો?

આ સુરા ની અંદર 33 વખત આવ્યું છે કે તમો અલ્લાહ ની કંઈ કઈ નેમતો ને જૂઠલાવશો? આ આયત બધાજ કરતા વધારે કુરાન માં તકરાર થઈ છે

સૂરએ કમર કે જે આની કરતા પેહલા નો સુરો હતો તેમાં અઝાબ વિષે યેતાવણી આપવામાં આવી હતી એવીજ આ સુરા માં અલ્લાહ ની નેમતો નો ઝિક્ર કરવામાં આવ્યો છે અને કેહવામાં આવ્યું છે કે તમે કંઈ કઈ નેમતો ને જૂઠલાવશો?

સુરએ વાકેઆહ

આ સુરા મા ૯૬ આયાતો છે, આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

કયામત નું એક નામ વાકેઆહ છે જે અહીંયા પેહલી આયત માં આવ્યું છે

વાકેઆહ એટલે જે વસ્તુ થવાની છે અથવા થઇ ગઇ છે કયામત ના દિવસે જે વસ્તુ થવાની છે તે આ સુરા માં બયાન કરવામાં આવ્યું છે

કયામત ના દિવસે લોકોના ૩ ગ્રુપ હશે, સાબેકીન, અવ્વલીન, અસહાબુલ યમીન જે જન્નતી છે

અને અસહાબુલ મશઅમાહ એટલે કે જહન્નમી લોકો.

અલ્લાહ ની કુદરતે કામેલા નું બયાન નુતફા થી બાળક ની પૈદાઇશ,

શેત્ર માં થી છોડ ને ઊગાવવું,

આસમાન માંથી વરસાદ ને મોકલવું અને તેને પીવા માટે મીઠું બનાવવું,

વૃક્ષો માંથી આગ ને પૈદા કરવી,

આ બધી અલ્લાહ ની જ કુદરત છે કે જે કોઈ પણ ઈન્સાન ની વાત નથી.

આ સુરો દરરોજ પડવાથી ગરીબી અને પરેશાની તેનાથી દુર રહશે.

<u>સૂરએ હદીદ</u>

આ સુરા મા ૨૯ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે

હદીદ એટલે લોખંડ

આ સુરા ની શરૂવાત માં અલ્લાહ ની વેહદાનિયત નું બયાન

ફત્હે મક્કા ની પેહલા માલ ખર્ય કરવા વાળાઓ અને અલ્લાહ ની રાહ મા જેહાદ કરવા વાળા ની ફઝિલત બયાન થય છે.

કયામત ના દિવસે મોમિનો ને એક નૂર આપવામાં આવશે કે જેની રોશની મા એ લોકો યાલતા હશે અને મુનાફેકીન એ નૂર થી મેહરુમ (વંચિત) હશે એ મોમેનીન થી આ લોકો નૂર માંગશે પણ એ લોકો ને જવાબ મળશે કે આ નૂર દુનિયા માં હાસિલ કરેલું નૂર છે

લોખંડ ના ફાયદાઓ નું બયાન છે કે એના થી હથિયાર બનાવો, અને બીજા ફાયદાઓ ઉપાડો છો જેવી રીતે ધર બનાવવું, પૂલ, વગેરે....

<u>પારા ૨૮ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૯ સુરાઓ છે સુરએ મુજાદેલાહ, સુરએ હશ્ર, સુરએ મુમતહેનહ સૂરએ સફ સુરએ જમ્મા સુરએ મુનાફેકુન સૂરએ તગાબુન સુરએ તલાક

સુરએ તેહરીમ

<u>સુરએ મુજાદેલાહ:</u>

આ સૂરઆ માં ૨૨ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ એકજ એવો સુરો છે કે જેની બધીજ આયતો માં અલ્લાહ શબ્દ આવ્યો છે

આ સુરા ની પેહલી આયત મા લડાઈ જગડા વિષે બયાન થયું છે એટલે આ સુરા ને મુજાદેલહ કેહવાય અને મુજાદેલહ એટલે લડાઈ જગડો થાય છે

આ સુરા માં ઇસ્લામિક આદાબ અને અલ્લાહ નું ગ્રુપ અને શૈતાન ના ગ્રુપ ની ઓળખાણ કરાવવામાં આવી છે અને જીત હમેશા અલ્લાહ ના ગ્રુપ એટલે હિઝબુલ્લાહ ની થશે.

ઝમાને જાહિલ્યત માં ઇસ્લામ આવ્યા પેહલા એક ઝેહાર નામ ની તલાક થતી હતી અને પછી આ તલાક પછી ફરી વખત તેઓ બન્ને એક ન થઈ શકતા અને ઓરત બીજા લગન પણ ન કરી શકતી.

થયું એવી રીતે કે એક ઓરત કે જેનું નામ ખુલાહ બીન્તે સઅલબાહ હતું તેના પતિ એ તેના થી ઝીહાર કરી લીધું (એટલે તેને કહ્યું કે તું મારી માટે મારી માં જેવી છો.)

તો આ ઔરત પોતાના પતિ માટે હરામ થય ગય,

ખુલાહ પરેશાન થય ગય કે હવે શું થશે તેથી તે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ પાસે ગય અને પોતાની ફરિયાદ કીધી. અને ધણી બધી વાર તે પોતાની પરેશાની બતાવે છે અને રસૂલે ખુદાએ ફરમાવ્યું કે ઇસ્લામ માં આ વિષે કોઈ હુકમ નથી. અને પછી અલ્લાહ તરફ થી આયત નાઝીલ થઈ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ઉપર આ સુરો નાઝીલ થયો કે જેમાં ઝિહાર ના કફફરા નું બયાન થયો અને હવે તલાક ની જરુરત નથી.

કફફારો

એક ગુલામ આઝાદ કરો

અથવા 60 લોકો ને ખાવાનું ખવડાવો અથવા 60 રોઝા રાખો ત્યારે તે મર્દ જે બિયારો ગરીબ હતો રસૂલે તેની મદદ કરી અને તે 60 લોકો ને ખાવાનું ખવડાવે છે અને તેની પરેશાની દૂર થઈ જાય છે.

આયત નં 1 થી 4

<u>સુરએ હશ્ર</u>

આ સૂરઆ માં ૨૪ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા ની બીજી આયત માં હશ્ર શબ્દ આવ્યો એટલે આ સુરાને હશ્ર કેહવાય છે.

હશ્ર એટલે એક જમાત અને ગ્રુપ નું એક જગ્યાએ થી બીજી જગ્યા ઉપર જવું

બનુ નઝીર કબીલા વાળા એ જ્યારે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ને ધોકો આપી મારી નાખવા વિયાર્યું તો આપે તે લોકો ઉપર યઢાઈ કરી અને કેટલા દિવસ ના મુહાસેરા પછી એ લોકો ત્યાંથી નીકળવા માટે તૈયાર થયા ત્યારે તે લોકો ને જીલ્લાવતન(દેશનિકાળ) કરવા મા આવ્યા અને આ પેલી જીલ્લાવતની હતી જે ખેબર તરફ થય,

રસૂલે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ની ઝિયાફત નું બયાન અને મેહઝબાન ના વખાણ.

ખુદા ને ભૂલો નહિ,

નહિ તો એ તમને ભૂલી જશે અને પછી તમને તે ભૂલો ને અંદર ગિરફતાર કરી દેશે અને તમે ફાસીક થઈ જશો.

જન્નતી લોકો અને જહન્નમી લોકો સરખા નથી. જન્નતી લોકો હંમેશા કામયાબ છે.

<u>સુરએ મુમતહેનાહ</u>

આ સૂરઆ મા ૧૩ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા માં આયત નં 10 માં ઇમતેહાન શબ્દ આવ્યો એટલે આ સુરા નું નામ મુમતહેનાહ રાખવામાં આવ્યું

મુમતહેનાહ એટલે પરીક્ષા આઝમાઈશ.

મુસલમાનો ને યેતવણી આપવામાં આવી છે કે તેઓ ઇસ્લામ ના દુશ્મનો થી દોસ્તી ન કરે કારણકે એ લોકો થી ઇસ્લામ ને હંમેશા તકલીફ પોહયી છે.

આ સુરા માં અલ્લાહ ની મેહરબાની અને જનાબે ઇબ્રાહિમ ની પેરવી વિષે બયાન થયો છે.

જ્યારે ઔરતો એ હિજરત કરીને મદીના એ મુનવ્વરા આવી રહ્યા હતા ત્યારે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ને હુકમ આપવામાં આવ્યો કે લોકો થી એ વાત ઉપર બઈઅત લય કે તેઓ શિરક નહિ કરે અને યોરી નહિ કરે અને ઝીના નહિ કરે અને પોતાની ઔલાદ ને મારી નહિ નાખે અને તોહમત નહિ લગાડે.

કયામત ના દિવસે કોઈ પોતાના બાલ બયાઓ ની યિંતા નહિ કરે બધાજ પોતાના આમાલ તરફ ધ્યાન આપી રહ્યા હશે.

સૂરએ સફ

આ સૂરઆ મા ૧૪ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આયત નં 4 માં સફ નો ઝિક્ર થયો છે

આ સુરા માં ઇસ્લામ બેહતરીન દિન છે તે, જેહાદ.

અને અલ્લાહ તમારો મદદગાર છે તે બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

જે વસ્તુ ની નસીહત કરવામાં આવે તે વસ્તુ ઉપર પેહલા અમલ કરવામાં આવે નહિતર દાઈ (દાવેદાર) મુજરીમ થશે.

જેહાદ કરવા વાળાઓ અલ્લાહ ની નિગાહ મા મેહબૂબ છે કોઈ કેટલી ભી તાકત લગાવે પરંતુ નુરે ઇલાહી મિટાવી નહિ શકે

દુશ્મન યાહે છે કે દીને ઇસ્લામ ખતમ થઈ જાય પરંતુ અલ્લાહ તેને વધારે રોશન કરી દે છે.

<u>સૂરએ જુમ્મા</u>

આ સુરા મા ૧૧ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરા માં સમાજ માં એકતા ની જરૂરત, અલ્લાહ ની તસ્બીહ, બીજા મઝહબ ના લોકો જેવા ન બનવા ની નસીહત અને આ સુરા મા જુમ્મા ની ફઝીલત અને તેના અમુક આદાબ નું બયાન કરવામાં આવ્યું છે.

આ સુરો શબે જુમ્મા અને રોઝે જુમ્મા પડવાનું કેહવામાં આવ્યું છે

એક વખત નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ખૂતબો આપી રહ્યા હતા ત્યારે માલે તેજારત આવ્યો અને લોકો આપ ને કયામ ની હાલત માં છોડી ને યાલ્યા ગયા ત્યારે આ સુરો નાઝીલ થયો

અને જેઓ અમલ નથી કરતા એ તે ગધેડા નું ઉદાહરણ છે કે જેના ઉપર વજન રાખેલો છે પરંતુ તેઓને નથી ખબર કે આ વજન કઈ વસ્તુ નું છે.

<u>સૂરએ મુનાફેકુન</u>

આ સુરા મા ૧૧ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે.

આ સુરો પણ જુમ્મા ના દિવસે પડવાનું કેહવામાં આવ્યું છે

નિફાક એટલે જમીન ની અંદર થી ફરાર થવાનો રસ્તો. અમુક જીવડા અને ઉંદર જમીન ની નીચે પણ રસ્તો તૈયાર કરી રાખે છે જ્યારે ભાગવા નો સમય આવે ત્યારે તેઓ આ બીજો રસ્તો ઇખતેયાર કરે છે અને મુનાફીક પણ આવી રીતે કરતા હોય છે.

મુનાફેકીન રિસાલત ની ગવાહી દેવામાં જૂઠા છે અને અલ્લાહ આવા લોકો ની યાલબાજી થી નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ને હુશિયાર રેહવાનો હુકમ આપે છે.

તેથી ગુઝવએ અહદ ના મોકા ઉપર રઇસુલ મુનાફેકિન એ કિધુ હતું કે મદીના મા અમે રહેશું, નબી અને મુસલમાનો નહિ, ઇજ્જત વાળા અમે છીએ, નબી અને મુસલમાનો નહિ તો પછી અલ્લાહ તઆલા એ એનો જવાબ આ સૂરા માં આપ્યો છે.

મોમીનો ને એ વાત ની યેતવણી આપી છે કે આ માલ અને ઓલાદ તમારી બરબાદી નું કારણ ન બને.

સૂરએ તગાબુન

આ સૂરઆ માં ૧૮ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે

આ સુરા ની આયત નં 9 માં આ સુરા નું નામ આવ્યું છે.

કયામત ના દિવસે જન્નત ના લોકો જન્નત મા રહેતી વખતે ગુબન કરશે અને એવી રીતે જે લોકો જહન્નમ માં યાલ્યા ગયા કે એ લોકો નું ધર પણ જન્નત મા બનાવવામાં આવેલું છે હવે એ લોકો ના જહન્નમ માં જવાના લીધે જન્નત વાળું ધર ખાલી રહેશે તો જન્નત ના લોકો તેની ઉપર કબઝો કરી લેશે એ જ લીધે એ દિવસ નું એક નામ યૌમુલ તગાબુન થય ગયુ.

મોમીનો ને યેતવણી આપવામાં આવી છે કે તમારી ઔરતો અને ઔલાદ માંથી અમુક તમારા દુશ્મન છે અને એનાથી હુશિયાર રેહવાની જરૂર છે.

<u>સૂરએ તલાક</u>

આ સુરા મા ૧૨ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે

આ સુરા ની શરૂવાત ની 7 આયતો માં તલાક વિષે આવ્યું એટલે આ સુરા નું નામ તલાક રાખવામાં આવ્યું છે.

તલાક ના અમુક મસ્લાઓ નુ બયાન

અલગ અલગ પ્રકાર ની ઔરતો ની ઈદત નું બયાન

મુત્તકી લોકોને પરેશાની થી નજાત મળશે અગણિત રિઝ્ક મળશે એમની બાબતો આસન હશે અને એ લોકો ના ગુનાહો મિટાવી દેવા મા આવશે અને અજરે અઝીમ મળશે.

અને જે લોકો અલ્લાહ ની ના ફરમાની કરશે તેને અઝાબ થશે.

<u>સૂરએ તેહરીમ</u>

આ સુરઆ માં ૧૨ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે

આ સુરા નું નામ બીજી આયત થી લેવામાં આવેલ છે અને તેમાં બયાન કરવામાં આવ્યું છે કે જે વસ્તુ અલ્લાહે તમારા માટે હલાલ કરી છે તેને હરામ ન કરી લ્યો.

ર જહન્નમી ઔરતો નું બયાન છે અને આ બન્ને નબી ની ઔરતો છે(જનાબે નૂહ અને જનાબે લુત અલય્હિસ્સલમ ની ઔરતો) અને એ લોકો નું કાફીરો માટે ઉદાહરણ છે

અને મોમીનીન માટે બે ઔરતો ની મિસાલ બયાન કરવામાં એવી છે એક ફિરઓન ની પત્ની અને એક જનાબે ઇમરાન ની દીકરી જનાબે મરયમ.

<u>પારા ૨૯ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૧૧ સુરાઓ છે સૂરએ મુલ્ક, સૂરએ કલમ, સૂરએ હાક્કાહ, સૂરએ મખારીજ, સૂરએ નૂહ, સૂરએ ખુડમ્મીલ, સૂરએ મુદસ્સિર, સૂરએ કયામત, સૂરએ કહર, સૂરએ મુરસલાત.

<u>સૂરએ મુલ્ક</u>

આ સુરઆ માં ૩૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

અલ્લાહ તઆલા એ મોત અને ઝીંદગી બનાવી જેથી ઇમતેહાન લઈ કે તમારા માંથી કોણ બેહતર છે.

જહન્નમ માં દાખલ થવા વાળા અને જહન્નમ ના યોકીદાર ફરિશ્તા વચ્ચે ગુફતગુ.

સૂરએ કલમ

આ સુરા મા પર આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

ઇન્ફાક અને દાન કરવાનું બંધ ન કરો.

એક ભાઈ હતા જે પોતાના બાગ માંથી હમેશા ગરીબ લોકો ને દાન કરતા, તે ભાઈ મરી ગયા. અને તે ભાઈ ની ઓલાદ આપસ માં નક્કી કરે છે હવે આપણે ગરીબ લોકો ને નહી આપશું. પરંતુ તેમાંથી એક છોકરો મુખાલેફત કરે છે અને કહે છે કે આપણે બાબા ના નેક રસ્તા ઉપર યાલવું જોઈએ અને ગરીબો ની મદદ કરવી જોઈએ બગીયા વાળાઓ રાત્રે નક્કી કરી સુવે છે અને સવાર ના બાગ માં જાય છે તો પરિણામ મા બાગ આગ થી ધેરાય ગયેલો હતો.

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ના ઉચ્ચ અખલાક નું બયાન છે.

અને લોકો સાથે નરમી થી પેશ આવો જેથી લોકો પણ તમારા સાથે નરમી થી પેશ આવે

<u>સૂરએ હાક્કાહ</u>

આ સુરા માં પર આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

અલગ અલગ કૌમ ના અઝાબ 🕭 મા ગિરફતાર થવાનું વર્ણન.

કયામત ની ધટના નું બયાન અને સારા લોકો ના જન્નત મા દાખલ થવાનું અને ખરાબ લોકો ના જહન્નમ માં જવાનું બયાન અને તેના કારણો નું બયાન

સુરએ મઆરીજ

આ સુરા માં ૪૪ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

કયામત ની ધટનાઓ.

કયામત ના દિવસે ગુનેહગાર લોકો યાહશે કે તે પોતાની જગ્યા ઉપર પોતાના કુટુંબને અથવા પોતાની ઓલાદને અથવા દુનિયા ની તમામ વસ્તુને ફિદા કરી દે જેથી તે પોતે બયી જાય

જે લોકો નમાઝ આદ કરે છે સદકો આપે છે અને કયામત ના દિવસ ઉપર યકીન રાખે છે અને પાક દામન હોય છે અને અમાનત નુ ધ્યાન રાખે છે તેઓ કયામત થી નથી ડરતા.

કયામત નો દિવસ એટલો બધો ખતરનાક હશે કે એક દોસ્ત, બીજા દોસ્તની સામે ઊભો હશે તો પણ એક બીજા ને નહિ જોવે.

અય લોકો તમારા માલ માંથી અમુક માલ જરૂરતમંદ માટે મખસુસ કરી દયો

ઈન્સાનો ની અમુક સિફતો નું બયાન

જન્નત ના લોકો ની સિફત નું બયાન.

<u>સૂરએ નૂહ</u>

આ સુરાં મા ૨૮ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે એટલે મક્કી સુરઓ છે.

નૂહ અલય્હિસ્સામની લાંબી તબલિગ અને આપની દાવત ના તરીકા નું વર્ણન

ઈસ્તેગફાર ના ફાયદાઓ:

૧- વરસાદ નાઝીલ થાય છે

૨- માલ મા બરકત થાય છે

૩- નગીના અને સાલેહ ઔલાદ મળશે.

૪- બગીયા અને નહેરો મળશે

મૂર્તિઓના નામ અને તે કોમનું બયાન કે અય નૂહ અમે એ મૂર્તિઓ નહિ છોડી શકીએ

<u>સૂરએ જીન</u>

આ સુરા મા ૨૮ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ વાદીએ નખલા માં કુરાને મજીદ ની તિલાવત કરતા હતા અને ત્યાંથી જીનો ની એક જમાત પસાર થઈ તો તેઓએ કુરાને મજીદ સાંભળ્યું અને ઈમાન લય આવ્યા.

મસ્જિદ ફકત અલ્લાહ ની ઇબાદત માટે છે એમાં કોઈ બીજા ને પુકારવામા ન આવે

સુરએ મુઝમ્મીલ

આ સુરા માં ૨૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ની ઇબાદત ની હાલત બયાન કરવામાં આવી છે કે આપ આખી રાત ઇબાદત કરતા હતા તેથી આપ ની ઉપર પાબંદી લગાવી દીધી કે આખી રાત ઇબાદત ન કરો

કુરાને મજીદ માંથી જે સહેલું છે તેને પઢવાનો હુકમ આપવામાં આવ્યો છે અને નમાઝ કાયમ કરવાનો, ઝકાત અદા કરવાનો અને કર્ઝે હસના દેવાનો હુકમ છે.

<u>સૂરએ મુદસ્સિર</u>

આ સુરા માં પ૬ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે.

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાં અલયહિ વ આવેહી વ સલ્લમ ને હુંકમ આપવામાં આવ્યો કે આપ તબલીગ માટે ઊભા થય જાવ અને પોતાના રબ ની કિબ્રિયાઈ અને મહાનતા બયાન કરો

નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાં અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ની પૈરવી થી ઇનકાર કરવા વાળા જહન્નમ નું ઇંધણ બનશે અને પછી જહન્નમ ની અમુક સિફત નું બયાન છે.

જન્નત ના લોકો અને જહન્નમ ના લોકો ની ગુફતગુ, અને જહન્નમ માં દાખલ થવા ના કારણ નું બયાન કે અમે નમાઝી ન હતા, મિસ્કીન ને ખાવાનું નહોતા ખવડાવતા અમે ગપ્પા મારતા (બકબક) હતાં અને કયામત ને જૂથલાવતા હતા

<u>સૂરએ કયામત</u>

આ સુરા માં ૪૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે.

જયારે કયામત આવશે ત્યારે ઇન્સાન પરેશાન થય જશે અને કહેશે કે "اين المفر" ક્યાં ભાગી ને જાવ?

પરંતુ ત્યારે ન તો કોઈ ભાગી શકશે અને ન તો કોઈ રબ ની પકડ થી બયી શકશે

કયામત ના દિવસે ધણા બધા યેહરા તરો તાજા હશે અને પોતાના રબ ના જલવા ને જોતા હશે અને ધણા યેહરા સુકાઈગેલા હશે

સૂરએ દહર

આ સુરા માં ૩૧ આયત છે અને આ સુરો મદીના મા નાઝીલ થયો છે અને આ સુરાને સુરએ ઇન્સાન પણ કેહવાય છે

અલ્લાહ ઈન્સાનો ને હિદાયત નો રસ્તો દેખાડી દીધો હવે ઇન્સાન નક્કી કરે કે તે શુક્ર કરે યા નાશુક્રી

ઈન્સાનો ઉપર એક એવો ઝમાનો પણ આવ્યો છે કે જ્યારે એ કઈ પણ ન હતો પછી અલ્લાહે એને અદમ (બિન અસ્તિત્વ) થી વજૂદ (અસ્તિત્વ) આપ્યું

જન્નત ના લોકો અને જહન્નમ ના લોકો નું બયાન

નબીએ અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલેહી વ સલ્લમ ને આવવા વાળી અઝિયત ઉપર સબ્ર ની તલ્કીન આપવામાં આવી, અને સવાર અને સાંજ રબ ના ઝિક્ર અને ફિક્ર માં મશગુલ રેહવાનું કહ્યું,

<u>સૂરએ મુરસલાત.</u>

આ સુરા માં ૫૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કી છે.

કયામત નો ઝિક્ર અને તે સમયે આસમાન પહાડ, અને સિતારાઓ ની શું હાલત હશે તેનુ ધ્યાન દોરવવા માં આવ્યું છે

કયામત ની સ્થિતિ,

મુજરિમો ને દબોયવાનો, ઇન્સાન ની પૈદાઇશ,

જમીન ની બનાવટ અને એમાં ભારે પહાડો રાખવા અને પછી જહન્નમ ના આગ ના શોલાઓ નું બયાન,

કાફીરો અને મુશરિકો નું કયામત ના દિવસે ન બોલવું, અને એની સિવાય હજી ધણી બધી વસ્તુઓ નું બયાન અને વારંવાર આ કેહવામાં આવ્યું છે કે આ જાહેર વસ્તુઓને જુઠલાવવા વાળા માટે તબાહી,

અને આ આયત લગભગ ૧૦ વખત તકરાર કરવામાં આવી છે અને છેલ્લે સવાલ છે જો તમે આ વાતો ઉપર ઈમાન નથી રાખતા તો પછી કંઈ વાત ઉપર ઈમાન રાખો છો??

<u>પારા ૩૦ ખુલાસો</u>

આ પારા મા ૩૭ સુરાઓ છે

સૂરએ નબા

સૂરએ નાઝિઆત

સૂરએ અબસ

સૂરએ તકવીર

સૂરએ ઇન્ફેતાર

સૂરએ મૂતફફેફિન

સૂરએ ઇન્શેકાક

સૂરએ બુરુજ

સૂરએ તારીક

સૂરએ આઅલા

સૂરએ ગાશીયાહ

સૂરએ ફજ

સૂરએ બલદ

સૂરએ શમ્સ

સૂરએ લ્યલ

સૂરએ ઝોહા

સૂરએ ઇન્શેરાહ

સૂરએ તીન સૂરએ અલક સૂરએ કદ્ર સૂરએ બય્યનાહ સૂરએ ઝીલઝાલ સૂરએ આદીયાત સૂરએ કારેઆહ સૂરએ તકાસુર સૂરએ અસ્ત્ર સૂરએ હોમઝાહ સૂરએ ફીલ સૂરએ કુરૈશ સૂરએ માઉન સૂરએ કૌસર સૂરએ કાફેરુન સૂરએ નસ્ત્ર સૂરએ મસદ સૂરએ ઇખલાસ સૂરએ ફલક સૂરએ નાસ

<u>સૂરએ નબા</u>

આ સુરા મા ૪૦ આયત છે અને આ મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

કયામત ની બાબતે કાફિરોની શક છે તેને દૂર કરવા માટેની બાબતો. અને કહેવામાં આવ્યું કે કયામત નું આવવું યકીની (યોક્કસ) છે,

નેક લોકો માટે ઈનામ અને ઈકરામ છે અને તે દિવસે ફરિશ્તાઓ મેદાને હશ્ર મા લાઈન માં ઊભા રહેશે, ઈજાઝત વગર કોઈ બોલી નહિ શકે અને કુફફરો તમન્ના કરશે કે કાશ એ લોકો માટી હોત.

<u>સૂરએ નાઝિઆત</u>

આ સુરા માં ૪૬ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે

આ સુરા મા પણ કયામત નો ઝિક્ર છે અને કુફફારો અને મુશરિકો નું કેહવુ છે કે શું મરવા પછી પેહલા જેવી હાલત માં પલટાવવામાં આવશે? અને અગર આવું થશે તો આ ખુબજ અફસોસદાયક છે જ્યારે કે કયામત ના દિવસે એ લોકો ના દિલ ધડકતા હશે, દેહશત, ઝિલ્લત, ના કારણે તેઓ ની નજર જુકેલી હશે. ફિરઓન નો ઝિક્ર કરી બતાવ્યું કે એ પણ કયામત નો મુંકિર હતો અને તેનુ પરિણામ યાદ રાખો અને જે દિવસે એ લોકો કયામત ને જોશે ત્યારે તે લોકો ને એવી જાણ થશે કે ખાલી દિવસ નો છેલ્લો ભાગ કે પછી પેલો ભાગ દુનિયામા રહ્યા.

સૂરએ અબસ

આ સુરા માં ૪૨ આયત છે અને આ સુરો મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

કુરાન નસીહત છે, નાશુક્રી ન કરવી જોઈએ, ઈમાન વાળા ના યેહરાઓ કયામત ના દિવસે રોશન અને હસવાવાળા હશે જ્યારે કે કુફ્ર કરવા વાળા ના યેહરા સિયાહ હશે.

<u>સૂરએ તકવીર</u>

આ સુરા મા ૨૯ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરઓ છે.

કયામત નું દ્રશ્ય ખેંયવામાં આવ્યું છે: કાએનાત ની કોઈ પણ વસ્તુ સલામત નહિ હોય, સૂરજ, સિતારા, પહાડ અને સમંદર, માટી ની જેમ ખાક થઈ ગયા હશે અને પછી અલ્લાહ તઆલા એ યાર કસમ ખાઈ ને કુરાન ની હકીકત અને નબીએ અકરમ ની નબુવ્વત અને રિસાલત નું બયાન કર્યું.

કુરાન, શૈતાને મરદુદ નું બયાન નથી બલ્કે આ અલ્લાહ નું કલામ છે જે તમામ આલમ ની માટે નસીહત છે.

<u>સૂરએ ઇન્ફેતાર</u>

આ સુરા માં ૧૯ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરો છે.

કયામત મા કાએનાત ની જે હાલત હશે એનું બયાન કરવામાં આવ્યું અને ઈન્સાનને પૂછવામાં આવ્યું કે: કઈ વસ્તુએ તમને પોતાના પરવરદિગાર ની બાબતે ધોકા મા નાખી હતી? કે તમે તેનો એહસાન ભુલાવી ને માસિયત અને નાશુક્રી ઉપર ઉતરી આવ્યા હતા.

કયામત ના દિવસે બે પ્રકાર ના લોકો ૧- નેક લોકો કે જેનુ ઠેકાણું જન્નત છે ૨- નાફરમાન કે જેનું ઠેકાણું જહન્નમ છે.

સૂરએ મૂતફફેફિન

આ સુરા માં ૩૬ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

વજન જોખવામાં નાપ ટોલ કરવા વાળા કે જેનું લેવા નું માપ કાંઈ બીજું હોય અને દેવાનું માપ કાંઈ બીજું હોય એવી રીતે લોકો ના હક અદા ન કરતા હોય આવા લોકો માટે હલાકત નું વયન છે.

કયામત ની ભયાનકતા નું ઝિક્ર કરી ને કેહવામાં આવ્યું છે કે દુનિયા માં મૂજરીમો અને બદમાશો કે જે નેક લોકો નું મજાક ઉદાડતા હતા, કયામત ના દિવસે નેક લોકો તેના ઉપર હસશે.

<u>સૂરએ ઇન્શેકાક</u>

આ સુરઆ માં ૨૫ આયત છે અને આ મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

કયામત ની ભયાનકતા નું બયાન છે કે: આસમાન ફાટી જશે અને જ્યારે હિસાબ લેવામાં આવશે ત્યારે અમુક લોકોના નામેઅ આમાલ જમણા હાથ મા આપવામાં આવશે એ લોકો ખુશ થશે અને જન્નત મા જશે

અને જેના નામેઅ આમાલ પીઠ ની પાછળ થી દેવામાં આવશે એ જહન્નમ મા જશે.

સૂરએ બૂરુજ

આ સુરા મા ૨૨ આયત છે અને આ મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

જાદુગર, રાહિબ નોજવાન છોકરા નો કિસ્સો નકલ થયો છે કે જેની ઇસ્ટેકામત અને સબ્ર જોઈ ને હજારો લોકોએ દિન કબૂલ કરી નાખ્યો અને ખંદકો વાળી ભડક્તી આગ મા નાખવામાં આવ્યા પછી ફરમાવ્યું કે અલ્લાહ ની પકડ ખુબજ ગંભીર છે જ્યારે કોઈ આ અઝાબ મા ગિરફતાર થય જાય છે તો તે બચી નથી શકતો.

સૂરએ તારિક

આ સુરા મા ૧૭ આયત છે અને આ મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

અલ્લાહે આસમાન અને રાતના, યમકતા સિતારા ની કસમ ખાઈ ને કીધું છે કે બધા ઈન્સાન ની ઉપર ફરિશ્તાઓને નીગેહબાન મુકરર કરવામાં આવ્યા છે,

ઇન્સાન પોતાની તખલીક ઉપર ગુરુર નો કરે, અલ્લાહ ની તદબીર ના મુકાબલા મા ઇન્સાન ની યાલ કઈ પણ નથી,

કુફફાર ને ઢીલ દેવામાં આવી છે અંતે તો પકડ મા આવી જશે

<u>સૂરએ આઅલા</u>

આ સુરઆ માં ૧૯ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

અલ્લાહ ની તસબીહ અને તહમીદ કરીને બતાવ્યું છે કે ઇન્સાન ને આકર્ષક સુરત થી નવાઝીને ઇમાન અને સઆદત નો રસ્તો બતાવ્યો, કુરાન નસીહત છે જો કે યાદ કરવા માટે સહેલું છે,

કામયાબી ના ત્રણ નિયમો છે:

પોતાના પાક અને સાફ રાખે.

અલ્લાહ નો ઝિક્ર કરે.

અને નમાઝ અદા કરે

<u>સૂરએ ગાશિયાહ</u>

આ સુરઆ માં ર૬ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

ગાશીયાહ એટલે ઢાંકી લય, એટલે કયામતમાં બધી ભયાનકતા મખલુક ને ઢાંકી લેશે.

એ દિવસે કુફફારો ના યેહરાઓ બળતા હશે જ્યારે કે મોમીનો ના યેહરા ઓ તાજા ખુશહાલ હશે.

ઊંટ, આસમાન, પહાડ અને જમીન ની બનાવટ ને જોય વિયારો, તમને નસીહત કરવામા આવી રહી છે અને અમે તમારો હિસાબ લેશું

<u>સૂરએ ફજ</u>

આ સુરા માં ૩૦ આયત છે અને મક્કી સુરઓ છે

ફજના સમય,

દસ રાતો અને જ્યારે રાત જવા લાગશે તે ગવાહ છે

આદ, સમૂદ અને ફિરઓન તબાહ થય ગયા,

યતિમો સાથે ઝુલ્મ ની બુરાઇ, મિસ્કીનો ની મદદ ન કરવી અને ન પ્રેરણા આપવી,

મીરાસ છીનવી લેવી,

માલ ની મોહબ્બત મા આંધળું હોવું અને ખરાબ કામો મા મુબતેલા હોવું અને જમીન ઉપર ફસાદ ફેલાવવું તે જહન્નમ નું ઇંધણ (સાધન) બને છે જ્યારે કે નેક અમલ લોકો માટે બશારત છે

સૂરએ બલદ

આ સુરા મા ૨૦ આયત છે અને આ સુરો મક્કી સુરઓ છે

અમુક વસ્તુ ને સબૂત ના તરીકે પેશ કરવામાં આવી છે અને કેહવામાં આવ્યું છે કે આરામ અને રાહત ખાલી અલ્લાહ ના કાનૂન પ્રમાણે ઝિંદગી ગુજારવામા છે

અને ઇન્સાનની આ શુક્રગુજારી છે કે ઇન્સાન ને ગુલામી, કેદથી છોડાવી.

યતીમો, મિસ્કિનો ની મદદ કરાવી,

ભૂખ્યાઓ ને ખાવાનું ખવડાવી,

અને આપસ મા હક ની વસિયત અને મુશ્કિલો મા સબ્ર કરવું તે હુકમ બયાન કરવામાં આવ્યો છે.

<u>સૂરએ શમ્સ</u>

આ સુરા માં ૧૫ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

સૂર્ય, યાંદ, દિવસ, રાત, આસમાન, જમીન અને ઇન્સાન ના નફસ ની કસમ ખાઈ ને ફરમાવ્યું કે ઈન્સાન પોતાના રબ થી ડરે અને નફસ ને પાક કરે તો તે કામયાબ છે, નહિતર નાકામ છે, જેવી રીતે કૌમે સમુદે નાફરમાની કરી અને હલાક થય ગયા.

સૂરએ લયલ

આ સુરા માં ૨૧ આયત છે અને મક્કી સુરો છે

જે લોકો કુરાન ની અનુસાર ઝિંદગી ગુજારે છે તકવા ઈખતિયાર કરે છે, કંજુસાઈ નથી કરતા, અલ્લાહ ની રાહ મા માલ ખર્ય કરે છે તેઓ આખેરત માં કામયાબ છે અને એની સિવાય ના લોકો નાકામ છે અને જહન્નમ ના સાધન છે.

<u>સૂરએ ઝોહા</u>

આ સુરઆ માં ૧૧ આયત છે અને મક્કિ સુરઓ છે

અલ્લાહ એ પોતાના હબીબ હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ થી કસમ ખાય ને ફરમાવ્યું કે આપના રબે, ન તો આપને છોડ્યા છે અને નારાઝ પણ નથી, અને અલ્લાહ આપને ગની કરી દેશે,

અને યતીમ ઉપર સખ્તી ન કરો, જરુરતમંદ ને ઠપકો ન આપો, અને રબ ની નેમતો નો ઝિક્ર કરો.

<u>સૂરએ ઇન્શેરાહ</u>

આ સુરઆ મા ૮ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

અય રસૂલ, આપનો ઝિક્ર હંમેશા માટે બુલંદ કરી દીધું. શુક્ર અને ઇબાદત થકી અલ્લાહ ની તરફ રગબત હાસીલ કરો

સુરએ તીન

આ સુરઆ મા ૮ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

યાર કસમ ખાઈ ને ફરમાવ્યું કે ઈન્સાન ને બેહતરીન શકલ અને સુરત મા પૈદા કર્યો, ઈમાન અને અમલે સાલેહ થી અઝમત હાસિલ કરો

જ્યારે કે કુફ્ર અને અલ્લાહ ના ઇનકાર થી ઝિલ્લત છે.

<u>સૂરએ અલક</u>

આ સુરા મા ૧૯ આયત છે અને મકકી સુરો છે અને આ સુરા માં વાજીબ સજદા વાળો સુરો છે છેલ્લી આયતમા સજદા વાળી આયત છે

શુરુઆત ની ૫ આયતો સૌથી પેહલી વહી દ્વારા નાઝીલ થઇ છે જયારે રસૂલ ગારે હીરા મા હતા ત્યારે નાઝીલ થય,

ઈન્સાન ની બનાવટ,

વાંયન અને લખાણ દ્વારા તમો બધીજ મખલુકાત ઉપર ફઝિલત પ્રાપ્ત કરી શકો છો.

માલ અને દોલત ધમંડ નું કારણ છે. અને ફિરઓન અબુ જહલ નો ઝિક્ર પણ છે

સૂરએ કદ્ર

આ સુરઆ મા ૫ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

કુરાને મજીદ શબે કદ્ર માં નાઝીલ થયું છે જે હજાર મહિનાઓ કરતા વધારે બેહતર છે, જેમાં મલાએકા નાઝીલ થાય છે

સૂરએ બય્યનાહ

આ સુરા માં ૮ આયત છે અને આ મદની સુરો છે.

આપ હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આવેહી વ સલ્લમ ની ઝાતે આલિયાહ ખુદ રિસાલત ની રોશન દલીલ છે,

કોઈ અમલ ઈમાન વગર, અને ઈમાન ઈખલાસ વગર માન્ય નથી, બધા નબીઓએ પોતાની ઉમ્મતને આ બુનિયાદ ઉપર દાવત આપી છે,

કુફ્ર અને શીર્ક કરવા વાળા બદતરીન લોકો છે અને હંમેશા જહન્નમ માં રહેશે જ્યારે કે ઈમાન અને અમલે સાલેહ વાળા લોકો બેહતરીન મખલુક છે અને તેમને જન્નત ની નેમતો, અને રબ ની રઝામંદી મળશે.

<u>સૂરએ ઝીલઝાલ</u>

આ સુરા મા ૮ આયત છે અને મદની સુરો છે

કયામત અને ખોફનાક ઝલઝલા નો ઝિક્ર છે, બધુજ જમીન પોતાના પેટ માં લઇ જશે, અને થોડીક નેકી નો બદલો નેકી દ્વારા અને થોડીક બદી નો બદલો, બદી દ્વારા જાહેર થશે

<u>સૂરએ આદિયાત</u>

આ સુરા મા ૧૧ આયત છે અને મક્કી સુરો છે

ધોડાઓ પોતાના માલિક ના વફાદાર છે જ્યારે કે ઇન્સાન નાશુક્રી માં અને માલની મોહબ્બતમા ગિરફતાર છે

મર્યા પછી નાશુક્રી અને નાફરમાની ના બદલામા સખત સ્જા થશે.

<u>સૂરએ કારેઆહ</u>

આ સુરા મા ૧૧ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

કયામત ની ભયાનકતા નું બયાન છે, જેની નેકીઓ નો પલ્ડો ભારી હશે તેઓની મન પસંદ ઝિંદગી જન્નત માં મળશે અને જેઓનું પલ્ડું હલકું હશે તેઓને અઝાબ થશે.

<u>સૂરએ તકાસુર</u>

આ સુરા મા ૮ આયત છે અને મકકી સુરો છે

માલ અને દૌલત ની કસરત ઇન્સાન ને હલાકત માં નાખી દેશે જ્યારે કે તેને જવાબ આપ્વો પડશે અને સજા ભુગતવી પડશે

<u>સૂરએ અસ્ત્ર</u>

આ સુરા મા ૩ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

ઈમાન, અમલે સાલેહ અને એક બીજાના હકની અને સબ્ર ની તલ્કીન કરવા વાળા સિવાય બધા લોકો ધાટા મા છે

<u>સૂરએ હોમઝાહ</u>

આ સુરા મા ૯ આયત છે અને મક્કી સુરો છે.

મોઢા ઉપર ખરાબ કહેવા વાળા ઉપર, ગીબત કરવા વાળા ઉપર, માલ અને દોલત ભેગી કરીને જમાં કરવા વાળા માટે હલાકત છે અને આ લોકો જહન્નમ નું સાધન બનશે

<u>સૂરએ ફીલ</u>

આ સુરા મા ૫ આયત છે અને મકકી સુરો છે

જે વર્ષમા રસૂલે ખુદા ની વિલાદત હતી ત્યારે અસહાબે ફીલ નો વાકેઓ થયો હતો, તેને ઇબ્રત ના તરીકે બતાવવામાં આવ્યો છે કે લોકો શઆએરે ઇલાહી ની તૌહિન થી બયો

<u>સૂરએ કુરૈશ</u>

આ સુરા મા ૪ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

કુરૈશ ને અલ્લાહે પોતાની નેમતો યાદ દેવડાવી કે અલ્લાહ ની ખાલીસ ઇબાદત કરે કે જેણે તેઓને ઇજ્જત આપી, ભૂખમાં ખાવાનું ખવડાવ્યું અને ખોફ મા થી અમાન અતા કર્યું

સૂરએ માઉન

આ સુરા મા ૭ આયત છે અને મક્કી સુરો છે

કયામતના દિવસને જૂથલાવવા વાળા ની નિશાનીઓ

યતિમો ને ધક્કો આપે છે,

મિસકીનોને ખાવાનું નથી આપતા,

નમાઝ થી ગાફિલ છે,

રિયાકરી કરે છે,

<u>સૂરએ કૌસર</u>

આ સુરા મા ૩ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે

આ સુરા મા પરવરિદગાર હઝરત રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલચ્હે વ આલેહી વ સલ્લમ થી ફરમાવે છે અમે તમને (જનાબે ફાતેમા ઝહરા સલમુલ્લાહ અલ્યહા ની સુરત મા) કૌસર આપ્યું છે અને તમારા દુશ્મનોની નસ્લ ઓલાદ વગરની રહશે.

સૂરએ કાફેરુન

આ સુરા મા ૬ આયત છે અને મક્કી સુરો છે

તમે એલાન કરી દયો કે અલ્લાહ ની સિવાય બીજા કોઈ ની ઇબાદત નથી કરી શકતા, ઇમાન અને કુફ્ર અલગ અલગ છે, તમારી માટે તમારું દિન અને અમારી માટે અમારું દિન

<u>સૂરએ નસ્ત્ર</u>

આ સુરા મા ૩ આયત છે અને મદની સુરો છે

આ સુરા મા બશારત છે ખુશખબરી છે કે અલ્લાહ ની મદદથી ફતહ થય તો અલ્લાહ ની તસ્બિહ અને હમદ કરી ને ઇસ્તેગફાર કરવાનો હુકમ છે

સૂરએ લહબ

આ સુરા મા ૫ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

અબુ લહબ અને તેની પત્ની (ઇસ્લામ થી દુશ્મની) ના કારણે હલાક થયા અને તેઓને જહન્નમ માં જવાનું વયન આવ્યું.

<u>સૂરએ ઈખલાસ</u>

આ સુરા મા ૪ આયત છે અને મક્કા મા નાઝીલ થયો છે.

તોહિંદ નો સબક દેવામાં આવ્યો છે કે અલ્લાહ એક છે, તે બેનીયાઝ છે, ઓલાદ અને માં બાપ અને શરિકો થી પાક છે.

સૂરએ ફલક

આ સુરા મા ૫ આયત છે અને મક્કી સુરો છે

બધા જ પ્રકારની બુરાઇ થી અલ્લાહ ની પનાહ મા આવવું જોઈએ, ખાસ કરીને મખલુક ના શર થી, અંધારા ના શર થી, ફૂકો મારવા વાળાઓના શર થી, અને હાસિદ ના શર થી જ્યારે તે હસદ કરે.

<u>સૂરએ નાસ</u>

આ સુરા માં 6 આયત છે અને મક્કી સુરો છે.

આ સુરા માં બાદશાહો થી પનાહ

ઈન્સાન છે પણ શૈતાન નું કામ કરી લોકોને બેહકાવા આવે છે તેની પનાહ.

જીન્નાત થી પનાહ.